Basarabie, te plângem!

Plai românesc, parte de Răsărit a Țării Moldovei, a lui Ștefan cel Mare, a strămbunilor și urmașilor săi, Basarabia a fost anexată puterii ruseşti în mod abuziv, la începutul de secol XIX. Mutând hotarul împotriva celor firești, dela Nistrul învolburat, străjerul păzitor de veacuri al tuturor năvălirilor și a vitregiilor timpurilor, la Prutul liniștit, purtător de datini și tradiții românești, s'a făcut nu numai o greșeală politică, dar o amputare pe viu, o separare dureroasă.

Traversând un secol, cunoscut în Europa sub sintagma *"secolul naţiunilor"*, când urmare unor profunde frământări, se defineau comunitățile de limbă, de teritoriu, de viață economică, politică și de cultură, Basarabia înstrăinată, cu statut de *"gubernie"* în cadrul Imperiului Romanovilor, cutreierată dela Est la Vest de trupe străine.

Evenimentele Primului Război Mondial au fost întâmpinate de Basarabia cu dorința arzătoare de a se reuni în fapt și în cuget cu trupul românesc. A fost prima din provincii care a inaugurat procesul măreț de întregire națională a statului român. Dar ce păcat, că această bucurie nu a fost prea lungă, astfel că în lunie 1940 cade victimă unui odios tratat, fiind din nou răpită, de această dată, de puterea bolșevică.

Sfârșitul anilor '80 vestește căderea comunismului, iar Basarabia devine independentă. Așa cum era firesc, puterea dela București trebuia să-și aducă frații acasă, în loc să semneze tratate mutuale. Mulțumindu-se cu acțiuni sentimentale, ca Drumul Crucii și Podul de Flori, și apoi treptat numai cu simple știri, Basarabia s'a trezit iar singură și părăsită. Noi și vechi structuri de tip securisto-comuniste, pun stăpânire pe ea. Reușește, totuși, Partidul Popular Creștin Democrat, condus de Iurie Roșca, să intre în Parlament.

Cu manifestare pașnică, PPCD protestează energic, astăzi, față de decizia regimului comunist rusofil de a declara rusa a doua limbă oficială în stat. Drept răspuns, comuniștii lui Voronin amenință oficial cu desființarea principalului partid de opoziție.

Basarabie, te plângem!

Piața Marii Adunări Naționale - Chișinău

ISSN 0705-8365

Prețul unui abonament anual: 40$ / 60 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 28, NR.300 - FEBRUARIE 2002 PUBLICAȚIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZELANDĂ

pag.2 ÎNCOTRO EUROPA LIBERĂ?

SCANDALUL ARMAGEDON pag.3

VÂNTU E'N TOATE... pag. 4

pag 5 BISERICA CREȘTINĂ

EVENIMENTELE DELA CHIȘINĂU pag. 14,15,17 și 19

pag. 24 RAPORTUL CURȚII DE COTURI

CARACATIȚA

George GEORGESCU

Datorită exorbitantei lor lăcomii, organizațiile de tip mafiot din toată lumea au fost asemuite cu tentaculele pline de ventuze ale unei caracatițe ce cuprinde toate sectoarele de activitate ale societății căreia îi suge vlaga. Organizate în așa-zise *"familii"*, sunt conduse de un *"capo"*, peste toți domnind un șef suprem, *"capo di tuti capi"*. Scopul lor este pătrunderea în cele mai influente cercuri pentru acapararea în mod insidios a tuturor sectoarelor de activitate, economică, industrială, comercială, financiar-bancară și nu în ultimul rând a celei politice.

În România capul caracatiței dirijează toate ramificațiile corupției din fotoliul dela Cotroceni, unde s'a instalat pentru a treia oară sfidând Constituția Țării. Ion Iliescu, implicat el însuși într'o mulțime de afaceri scandaloase, a declarat cu ipocrizie în cadrul Adunării Solemne consacrate a celei de-a XII-a aniversări a Revoluției din Decembrie '89: *"Este trist să vezi judecători, avocați și ofițeri de poliție arestați pentru trafic de influență, luare de mită, etc. La fel de gravă este și complicitatea factorului politic cu elemente corupte din societate. Corupția,* a declarat el cu ipocrizie, *a cuprins zona politicului, pătrunzând în Poliție și Justiție, căpătând forme inacceptabile"*.

Ținând cont de faptul că cele două instituții vizate, Ministerul Justiției și cel al Internelor se află în subordinea Primului ministru Adrian Năstase, înțelegem cine sunt în realitate vinovații de proliferarea fără precedent a acestui flagel în România. Din cei doisprezece ani care s'au scurs dela sângeroasele evenimente din Decembrie, în urma cărora FSN a cucerit absolut toate pârghiile puterii, CDR a condus țara împreună cu PD și PNL numai patru ani, restul de opt fiind la discreția *"emanaților"*. Cine oare i-a oprit pe Petre Roman, Theodor Stolojan, Nicolae Văcăroiu și acum pe Adrian Năstase, primii miniștri numiți de Ion Iliescu să ia măsuri drastice pentru stoparea acestui dezastru? Răspunsul este simplu: Corupții din propria ogradă, începând chiar cu acești foști premieri, tutelați și coordonați de însuși președintele țării.

În timp ce Ion Iliescu perora pe tema luptei împotriva corupției, în presa independentă din țară se relata faptul că *"Fundația Română pentru Republică și Democrație"* al cărei președinte a fost el însuși, a primit la data de 3 Februarie 2000 suma de 300 de milioane de lei, pe care fostul candidat la funcția supremă în Stat i-a folosit în campania sa electorală din acel an. Acest scandal a fost de fapt ultimul dintr'o listă mai mare, care începe cu implicarea lui în evenimentele sângeroase din Decembrie '89, soldate cu peste o mie de morți, *"Mineriadele"* care ne-au prezentat ca pe un popor de troglodiți, afacerea *"Telefonul Roșu"*, *"Afișele electorale"* și albumul *"Eterna și Fascinanta Românie"*, sponsorate de Adrian Costea din Paris și continuă cu imixtiunile în actul de Justiție în care Stănculescu și Chițac, condamnați la câte 15 ani de închisoare au fost scoși nevinovați la intervenția lui personală, printr'un recurs în anulare.

Nicolae Văcăroiu, deși a fost considerat cel mai prost prim-ministru din toată istoria modernă a țării, a fost numit vicepreședinte al PDSR și președinte al Senatului României, adică omul numărul doi în Stat. De curând au fost date publicității documente care dovedesc implicarea lui într'o afacere în care a încasat dela controversatul personaj Sorin Ovidiu Vântu suma de 7,8 miliarde de lei pentru întocmirea documentației necesare înființării Băncii de Investiții și Dezvoltare și acceptarea postului de președinte al acestei bănci. Despre actualul

Continuare în pag. 5

BILANȚUL ANULUI POLITIC 2001 PENTRU ROMÂNIA

Andrei-Iustin HOSSU

După 12 ani dela lovitura de stat comunisto-securistă din 22 Decembrie 1989, constatăm că anul 2001 al vechi-noului regim Iliescu a fost cel mai întunecat , mai mizerabil, mai umilitor pentru viața de zi cu zi a cetățenilor României. Să-l privim chirurgical și să-l judecăm rațional:

1. Politica internă a guvernului Năstase a adâncit mizeria majorității absolute a populației până la limite insuportabile. Iar fiindcă corupția înflorește pe fondul mizeriei, corupția a atins apogeul. Se fură, se fură, se fură mai cumplit ca în timpul domniilor fanariote! Petre Țuțea definea comunismul ca fiind *"tirania canaliei de sus și anarhia canaliei de jos"*. Cred că această realitate este proprie României lui Iliescu, Năstase și Văcăroiu: deodată ce Văcăroiu fură cu Vântu miliarde, deodată ce Năstase are nu numai șapte case și blocuri, de ce nu ar fura și miliținanul botezat polițist măcar zeci de milioane?! În consecință, România actuală este nu numai coadacozii Europei de Est, ci este de facto un stat mafiot de tip latino-american, în care o minoritate îmbogățită prin furt exploatează nemilos majoritatea populației ținută în cea mai cruntă mizerie.

2. Politica externă a României lui Iliescu-Năstase-Geoană a fost nulă și ineficientă. Președenția OSCE nu a adus nici un beneficiu României. Banchetul dat la București în încheierea mandatului președinției OSCE au fost bani grei aruncați pe fereastră, pentru propaganda și imaginea externă a regimului dela

Continuare în pagina 4

editorial

"HANNIBAL AD PORTAS"

România de astăzi, şi chiar Europa, sunt în mare pericol. Un pericol imens cu ameninţări, ca cele produse de izbucnirile de vulcani, care aruncă oceane întregi de lavă ucigaşă peste zone foarte întinse. Basarabia, parte din întregul pământului românesc, străveche provincie românească, ce a suferit de-a lungul multor veacuri năvăliri barbare, venite din largul Asiei şi din partea Slavilor din Rusia Mare, este astăzi din nou ameninţată în existenţa ei, cu lichidarea identităţii ei naţionale, cu rusificarea şi cu întronarea unui regim dictatorial de tip sovietic.

Semnele acestor ameninţări au fost declanşate prin protestele tineretului şcolar din Basarabia, căruia i se impune de către Guvernul dela Chişinău al lui Voronin, ca limba rusă să fie inclusă obligatoriu în şcolile primare, încă din clasa a doua, ceea ce ar duce la un proces consistent de desnaţionalizare, de anulare a trecutului milenar al poporului român.

Între Basarabia (Republica Moldova) şi Moscova s'a iscălit un Tratat de bază, în care nu erau stipulate astfel de prevederi.

În trecut, Basarabia a mai fost încălcată de cizma moscovită, dar niciodată nu a renunţat la conştiinţa sa naţională, la limba sa românească şi la trecutul său istoric, la tradiţiile culturale, la spiritualitatea sa creştină şi la concepţia sa despre lume şi viaţă. Aşa se explică şi intensitatea protestelor de azi dela Chişinău şi aderenţa mare a poporului român din Basarabia, la acest protrest.

Să nu se uite că iniţiativa protestelor a luat-o Partidul Popular Creştin-Democrat condus de deputatul Iurie Roşca care, apoi, s'au extins şi în alte oraşe, nu numai în Chişinău. În revendicările acestor proteste s'au inclus şi alte puncte însemnate: *"împotriva suprimării de către comunişti a autonomiei locale şi a reveniriii la vechiul sistem de organizare administrativ-teritorială, împotriva lichidării independenţei judecătoreşti, împotriva tentativelor de a naţionaliza întreprinderile privatizate şi de a recolectiviza terenurile agricole după modelul sovietic"*.

După cum se vede, este vorba de a restabili în Basarabia un regim dictatorial, asemeni celui sovietic, vizând integrarea *"Basarabiei româneşti"*, în colosul rusesc al Moscovei şi, deci, dispariţia unui teritoriu care nu a aparţinut niciodată Rusiei Pravoslavnice.

Diplomaţii noştri dela Ministerul de Externe, împreună cu reprezentanţi ai PSD-ului, s'au grăbit să anunţe cu surle şi trâmbiţe *"urgenţa"* necesităţii semnării unui Tratat de bază, de vecinătate cu Rusia moscovită, uitând diferendele grave pe care le avem cu Rusia imperialistă (Tezaurul, Pactul Molotov-Ribbentrop şi Ţinutul Herţa, cu Partea de Nord a Bucovinei, plus jafurile nemaipomenite din 1944 şi până la plecarea Armatei Roşii din Ţară).

Ca vecină cu ţara noastră, este firesc să se ajungă la semnarea unui Tratat (de bază sau altfel), cu Rusia, dar nu cu concesiile pe care le acordă cei dela Externe. Înainte de a semna orice Tratat între Rusia şi România, ei ar trebui să analizeze Tratul Rusiei cu R. Moldova şi rezultatul lui. Să se documenteze cu manierele Codului de Relaţii diplomatice ruse, adică al legilor morale de acaparare şi imperialism specific Moscovei, fie sovietice fie pur ruseşti.

Diplomaţii noştri, cei dela Ministerul de Externe, ar trebui să fie familiarizaţi cu situaţia Basarabiei în contextul istoriei noastre naţionale.

Ceea ce se întâmplă azi în Basarabia este *"un semnal de alarmă"* pentru viitorul României şi pentru Europa, căci prin rusificarea Basarabiei şi a poporului român de acolo, se încalcă drepturile la existenţă ale unui popor, se demonstrează caracterul imperialist (de totdeauna) al Rusiei moscovite şi se schimbă graniţele României, slăbindu-se în acelaşi timp, capacitatea de apărare a Europei.

Cum este posibil pentru Occidentali să nu priceapă aceste lucruri, care deschid imense pericole viitoare pentru stabilitatea întregii Europe?

Dar întrebarea cea mai gravă, este pentru diplomaţia românească, cea care ne îngână cu argumentele ei aberante, că trebue să uităm trecutul relaţiilor cu Rusia, căci acum suntem într'o fază a istoriei, în care Rusia s'a schimbat simţitor şi vom găsi în viitor ocazii mai favorabile să rezolvăm diferendele de altă dată. Cum este posibil să facem astfel de judecăţi politice şi istorice, când vedem cu ochii noştri starea de lucruri din Basarabia? Cum interpretează diplomaţia din România aceste fapte? Ce vor face aceşti pretinşi diplomaţi, dacă vom pierde Basarabia, în imperiul slav al Rusiei?

Întrebările noastre nu sunt numai retorice, căci aceşti diplomaţi aveau datoria să înveţe istoria poporului român şi să cunoască interesele naţionale, pentru a le respecta. Ei nu au obligaţii individuale faţă de un partid sau altul, ci faţă de întreaga naţiune, care şi-a croit graniţele prin lupte şi prin jertfe şi nimeni nu are voie, sub nici o formă să le sfideze.

Diplomaţii de azi nu au decât o singură obligaţie, aceea de a apăra interesele neamului românesc, acum când putem spune: *"Hannibal ad Portas"*. Nu cu un Tatat de bază se salvează România viitoare.

George BĂLAŞU

ÎNCOTRO, EUROPA LIBERĂ?

— Radu NEGRESCU-SUŢU —

Decorarea jurnaliştilor români dela *"Europa liberă"* de către Preşedintele comunist I. Iliescu, din luna Decembrie 2001, la Palatul Cotroceni, nu a mirat pe nimeni din fostul exil, devenit subit diasporă. Pentru mulţi dintre aceştia războiul s'a terminat în 1989, urmat fiind de războiul rece care n'a durat nici el mult, sfârşindu-se în 1996. De atunci încoace toate-s bune şi frumoase şi uitarea colectivă ne va ajuta să mergem înainte împreună, victime şi călăi, spre binele *"ţărişoarei"*, nu-i aşa, şi al minunatului şi amnezicului său popor care a suferit atât de mult...

Uitând morţii dela aşazisa revoluţie şi pe cei dela mineriade, uitând fraudele morale şi electorale din trecutul nu prea îndepărtat, întrucât ultima datează din anul 2000, de când cu *"sperietoarea"* C.V. Tudor, uitând trecutul tov-ului Iliescu şi al partidului criminal căruia i-a fost devotat întreaga viaţă, jurnaliştii noştri au acceptat, aparent fără o îndelungată şi matură chibzuinţă, o *"tinichea"* din mâinile pătate de sângele victimelor comunismului ale *"preşedintelui ales"*.

Acest lucru, doar, a mirat pe unii şi a durut pe mulţi alţii, fie ei din Exil ori din Ţară. Vina nu este nicidecum a perfidului Iliescu şi a jocului său politic, care nu şi-a făcut decât murdara meserie, ci a celor care au acceptat, din vanitate ori din constrângere, jocul, prin participare.

Înţelegem că, indiferent de vârstă şi experienţă, oricine poate comite o greşeală, dar, atâta timp cât greşeala poate fi reparată, ne întrebăm, şi pe bună dreptate, de ce replica întârzie. Comunistul Iliescu nu poate nicidecum avea statura morală necesară decernării unor decoraţii victimelor şi adversarilor comunismului, iar refuzarea, chiar şi tardivă, şi trimiterea acestora înapoi, celui care le-a acordat, ar fi singura replică posibilă întru păstrarea demnităţii unei instituţii onorabile, care a fost odată un simbol al luptei şi rezistenţei unui popor ce încă nu devenise amnezic. Păstrarea lor în continuare, însă, înseamnă cu totul altceva.

Vile pentru partidul lui Iliescu şi Năstase

— Ana BADEA —

Primarul Traian Băsescu a organizat o conferinţă de presă-fulger, în care a prezentat lista primilor 42 de beneficiari ai programului pentru locuinţe iniţiat de ANL în zona Vitioara din Capitală. Zona unde vor fi construite locuinţele este una dintre cele mai scumpe din Bucureşti: lacul Tei. În mare parte, beneficiarii locuinţelor în cazul prezentat de Băsescu sunt de vârsta a doua şi membri de vază ai PSD, deşi preponderent este destinat tinerilor.

"Ce face Mitrea în aceste zile este furt! Pelagra roşie trebue să înţeleagă că nu poate să mai fure din Bucureşti".

Băsescu a trecut apoi la problema firmelor care vor construi locuinţele: prezentând o listă cu societăţi comerciale, în mare parte cu sediul în Bacău, primarul Capitalei a declarat: *"Sechelariu nu este străin de construcţia acestor locuinţe"*. Băsescu a arătat cum au reuşit 42 de persoane, între care oameni de afaceri, şefa Autorităţii Naţionale pentru protecţia Copilului, Rovana Plumb, primarul sectorului 3, Eugen Pleşca, viceprimarul aceluiaşi sector Valentin Timnea, arhitectul şef al Sectorului 3 Ştefan Călin Dumitraşcu, consilierul general Doru Giugula, secretarul general al CGMB, Iulian Romulus Gheorghiu, toţi din PSD, să beneficieze de vile *"living"* plus patru camere, construite prin ANL, cu dobândă subvenţionată, pe terenuri obţinute gratuit, în zona Vitioara-Prevederii, în suprafaţă de 15.725 mp.

Primarul General a amintit că Legea 152/1998 privind înfiinţarea Agenţiei Naţionale pentru Locuinţe (ANL) prevede că accesul la terenuri pentru construcţii de locuinţe se poate face prin: vânzare-cumpărare, concesionare sau dare în folosinţă pe toată durata de existenţă a construcţiei, gratuit. Mai mult, prin facilităţile acordate de lege, beneficiarii creditelor ipotecare obţinute prin ANL se bucură şi de o rată a dobânzii, la creditul acordat, inferioară ratei medii practicate pe piaţă.

Băsescu a susţinut că terenul din Vitioara este proprietate privată a Bucureştilor, care se putea acorda pentru destinaţia în cauză prin licitatie, *"nu prin bisericuţe de partid, cu destinaţia de vile pentru partid"*. *"Banii ANL sunt bani publici, terenul din Vitioara este în proprietate privată a municipiului Bucureşti"*, a subliniat liderul democrat, adăugând că *"s'a ajuns la corupţie instituţionalizată"*, acesta fiind *"un caz flagrant de Parchet General"*.

Băsescu a spus că, deşi este curios să vadă dacă Parchetul se va autosesiza, el are de gând să se consulte cu juriştii Primăriei pentru a sesiza Parchetul. *"Lucrurile sunt cu atât mai grave cu cât am cerut MLPTL să preia - cu valoare zero - cele 1.500 de apartamente din blocurile rămase în construcţie din '89 şi pentru care nu s'a alocat nici un ban după '89"*, a subliniat Primarul Capitalei. El a explicat că peste jumătate din aceste apartamente, situate în 72 blocuri aparţin instituţiilor statului - MApN, MI, SRI, dar pot fi transferate în condiţii extrem de avantajoase Ministerului de resort pentru ca acesta să rezolve problema locativă pentru 1.500 de tineri.

"Cele 1.500 de apartamente începute nu par să-l excite deloc pe Miron Mitrea pentru a le termina", a spus Băsescu, aceasta în condiţiile în care se practică de către MLPTL o gravă dezinformare privind preocuparea pentru construcţia de locuinţe pentru tineri.

Traian Băsescu a concluzionat susţinând că *"în sfârşit, comunismul a reuşit să învingă capitalismul"*, în condiţiile în care *"comuniştii profită de libertăţile din legislaţie, care îndeamnă la moralitate şi bun simţ"*. *"PSD probează victoria mentalităţii comuniste pe o legislaţie de tip capitalist, care nu e foarte bine pusă la punct"*, a afirmat liderul PD. El a amintit că Guvernul refuză să introducă TVA la construcţii, invocând grija pentru tineri, deşi era mai simplu ca doar tinerii să fie scutiţi de TVA. Băsescu a mărturisit că nu înţelege de ce tinerii şi nelinişitii beneficiari ai vilelor din Vitioara nu pot plăti TVA. Băsescu a conchis: *"comuniştii înfrâng capitalismul şi niciodată nu le-a fost mai bine ca acum"*.

Comuniştii din Parlamentul Republicii Moldova au ridicat imunitatea a trei deputaţi PPCD şi au acuzat România de implicare în manifestaţiile dela Chişinău

Parlamentul Republicii Moldova a votat ridicarea imunităţii deputaţilor creştin-democraţi Iurie Roşca, Ştefan Secăreanu şi Vlad Cubreacov, învinuiţi de Procuratură că au organizat acţiuni de protest ilegale în Piaţa Marii Adunări Naţionale.

În acelaşi timp, în Piaţa Marii Adunări Naţionale din Chişinău se aflau aproximativ 4.000 de persoane, în majoritate elevi şi studenţi, care protestau, ca şi în zilele precedente, împotriva rusificării învăţământului din Republica Moldova, dar şi împotriva comunismului şi a politicii economice şi sociale a actualei puteri.

Cei trei deputaţi PPCD, cărora li s'a ridicat imunitatea parlamentară urmează să fie anchetaţi pentrucă au participat activ la protestele împotriva oficializării limbii ruse şi introducerea acesteia ca obiect obligatoriu de studiu în şcoli. Pentru organizarea mitingurilor de protest, ministrul Justiţiei a suspendat pentru 30 de zile activitatea PPCD.

În timpul dezbaterilor din Parlamentul Republicii Moldova asupra ridicării imunităţii deputaţilor PPCD, liderul fracţiunii majoritare, Victor Stepaniuc, a acuzat România de sprijin acordat demonstranţilor.

In replică, MAE român a respins *"cu fermitate"* afirmaţiile liderului grupului parlamentar al comuniştilor din Parlamentul Republicii Moldova.

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că Redacţia acestui ziar nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

SCANDALUL ARMAGEDON

Mihaela MOISIN

Armagedon este locul sau timpul luptei finale şi concludente între forţele binelui şi ale răului. (Revelaţii, 16:14-16).

Armagedon, azi titlu de filme, de formaţii muzicale, de comedie în Occident, a căpătat deodată o deosebită însemnătate în România, în urma unor rapoarte intitulate ***Armagedon I, II, III*** trimise prin *internet* la diferite instituţii şi particulari din ţară şi din afara ei, conţinând în serial amănunte din afacerile tenebroase ale guvernului actual, ale diverselor instituţii guvernamentale. Informaţiile din rapoarte sunt în mare parte preluate din mass-media şi în general cunoscute; altele - mai puţin cunoscute.

Primul raport - ***Armagedon I*** - se ocupă de situaţia Armatei, de starea dezastruoasă în care a fost adusă de actuala ei conducere şi de posibila *neaderare* la NATO, datorită acestor cauze. După apariţia primului raport, conducerea Armatei s'a dezlănţuit ca o furtună asupra subalternilor, care la rândul lor s'au dezlănţuit şi ei asupra subalternilor lor, pentru a afla în ce măsură datele prezentate în raport sunt reale; apoi, ca orice furtună, s'a potolit.

Cel de al doilea raport însă - ***Armagedon II*** - se referă în mod deosebit la nebuniile şi răsfăţurile Primului ministru, Adrian Năstase, sugerând în detaliu acte de corupţie în care primul ministru ar fi implicat, o avere nejustificată a familiei Năstase, precum şi relaţiile acestuia cu diverşi afacerişti dela care premierul ar fi primit bani, precum Sorin Ovidiu Vântu, Sever Mureşan, Constantin Păunescu şi alţii, afacerişti care au făcut şi fac cap de afiş în cele mai mari scandaluri din România de după 1990.

Dacă după primul raport nu s'au luat măsuri drastice la nivel guvernamental, nici la nivel de Ministerul Armatei, după cel de-al doilea raport însă, s'a pornit o campanie acerbă de anchete ca în zilele *"bune"* ale comunismului, intervenind Poliţia politică. S'au făcut reţineri de persoane, considerând că informaţiile *"false"* publicate în acest raport ar aduce prejudicii ţării, ar afecta integrarea României, în Uniunea Europeană şi NATO.

Când cu luni de zile în urmă s'au dezvăluit relaţiile unor parlamentari cu organizaţii teroriste, pentru simplul motiv că nu erau implicaţi în mod făţiş membri ai PSD (PSDR), guvernul nu a făcut atâta tărăboi, nu a luat nici o măsură, cum se face acum, şi nu a gândit nici un moment că relaţiile cu teroriştii ar putea aduce neacceptarea României în structurile euro-atlantice. Dar atunci era vorba de alţii, iar acum chiar de primul *nostru* ministru şi de alţi membri marcanţi ai PSD.

Poliţia politică s'a azvârlit pe primul care i-a căzut în mână, numitul Cristian Ovidiu Ianc, proprietar al unei firme de computere, cel care, la rugămintea fostului consilier al fostului preşedinte Emil Constantinescu, a trimis cel de-al doilea raport la o sumă de instituţii şi personalităţi din ţară şi din afara ei. Acesta a fost reţinut o zi la poliţie pentru anchetă, după care a fost eliberat, fără a avea dreptul de a părăsi Bucureştiul.

A urmat anchetarea şi hărţănirea lui Mugur Ciuvică, fostul consilier al lui Emil Constantinescu, precum şi a familiei acestuia. Ciuvică a fost acuzat că ar fi întocmit rapoartele ***Armagedon I şi II***, folosind *"informaţii false"*, pe care le-a răspândit apoi, aducând astfel atingere intereselor naţionale ale ţării. După o zi de anchetare şi el a fost pus în libertate, cu condiţia de a nu părăsi Bucureştiul, schimbându-i-se şi încadrarea juridică a acuzaţiei la - respectiv - *răspândire de informaţii false*. Mugur Ciuvică a negat atât întocmirea, cât şi răspândirea celor două rapoarte.

Şi tocmai când era o perioadă de odihnă pentru cei ce făceau obiectul primelor două rapoarte, a apărut cel de al treilea raport - ***Armagedon III***, publicat de *România Liberă*, care şi-a asumat răspunderea lui, trimiţându-l şi altor redacţii. Aşa cum stă scris pe prima pagină a *României Libere*, acest raport *"este dedicat sistemului politic şi financiar corupt în stil mafiot"*.

În raport apar date despre relaţiile lui Sorin Ovidiu Vântu, omul de afaceri nr.1 în România, cu politicieni ai PSD (PDSR), ca de exemplu cu vicepreşedintele PSD şi actualul preşedinte al Senatului, Nicolae Văcăroiu, precum şi cu diverse servicii secrete. Se arată cum SOV a câştigat miliarde de lei din afacerea FNI, de pe urma Băncii Române de Scont, din afaceri cu fosta Bancorex sau Banca Agricolă (înainte de privatizare).

Marea majoritate a informaţiilor cuprinse în raportul ***Armagedon III*** reprezintă sumarul celor publicate în ultimele 20 de luni în întreaga presă din România, *"fără ca autorităţile statului să ia vreo măsură"*.

Ziariştii dela *România Liberă* susţin că au trimis raportul ***Armagedon III*** *"către toate instituţiile capabile să intervină"*, în afară de ambasadele străine, deoarece sunt deja *"presiuni internaţionale pentru ca scandalurile financiare din România să fie rezolvate"*.

În ce-l priveşte pe Adrian Năstase, Secretarul de Stat din Ministerul Transporturilor şi Locuinţei, Sergiu Sechelariu a declarat pentru BBC că este acţionar majoritar la o firmă care construieşte în asociere cu Primul Ministru un imobil cu patru nivele pe strada Zambaccian. El declară că firma sa a încheiat un contract cu primul ministru încă din 1999 şi că terenul din str. Zambaccian reprezintă contribuţia premierului. Referitor la afacerea premierului, primarul Capitalei, Traian Băsescu a declarat că va trimite atât Preşedintelui Iliescu cât şi Premierului Adrian Năstase documente doveditoare că premierul îşi construieşte imobilul din str. Zambaccian în mod ilegal.

Întrebările care se pun sunt: cine este adevăratul iniţiator al scandalului ***Armagedon:*** unul din membrii fostului guvern, sau unul din membrii viitorului guvern ce se pregăteşte? Sau poate unul dintre cei mulţi sătui de atâta fericire postrevoluţionară? Se va rezolva ceva prin acest scandal, sau va fi doar o altă furtună într'un pahar cu apă? Timpul ne va spune.

MUZICA-VIDEO
CARTI-ZIARE

din ROMÂNIA, la dvs. ACASĂ!

MUZICĂ peste 500 AUDIO CASETE si CD: MUZICĂ POPULARĂ/ROMANŢE, MUZICĂ UŞOARĂ COMICE-BASME-COLINDE, muz.CLASICĂ CD-ROM-uri cu SUBIECTE DIN ROMÂNIA

VIDEO :+100 FILME: Nea Marin, Dacii, BD, Pacala, ORAŞE, DATINI; TEATRU: Caragiale-Birlic, Take-Yanke-Kadar etc. Revelion, Revoluţia 89 Muz./dansuri populare celebre, Divertis, Crăciun

CĂRŢI: 2000 TITLURI: ROMANE, ISTORIE, DICŢIONARE, FILOZOFIE, POLITICA, POLITISTE, DRAGOSTE, BANCURI, COPII, CĂRŢI DE BUCATE etc.

ABONAMENTE LA ZIARE-REVISTE! COTIDIENE,SĂPTĂMÂNALE,LUNARE: "Evenimentul" "CAŢAVENCU", "SPORT", "REVISTA VIP", "Form.AS" REV.PARANORMAL,"REBUS","FEMEIA MODERNĂ" "OLIVIA","VIVA","PLAYBOY","POVESTEA MEA","BURDA"etc

Cereti formulare si liste gratis!

ARTIMMEX

import-export & distribution of publications and media
Reprezentanţi ELECTRECORD şi INTERCONT MUSIC

4 Farmington Cres.
Toronto, ON M1S 1G1 CANADA
e-mail: order@artimmex.com
INTERNET: www.artimmex.com
Tel.: (416) 332 9777
Fax: (416) 332 8777

Pipăruş

Dorul de Moldova

Mihai CREANGĂ

Ajuns la Chişinău, pe fondul manifestaţiilor împotriva deciziei puterii comuniste de a impune limba rusă ca *"a doua limbă oficială"* a Moldovei, cu predare obligatorie, lordul Russell Johnston, în ultima sa vizită oficială ca preşedinte al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, a dovedit câteva opacităţi occidentale constante în aprecierea situaţiei Românilor din dreapta şi stânga Prutului. Mă grăbesc să spun că vina principală pentru felul în care privesc oficialii europeni problemele noastre aparţine mai ales politicii externe promovate la Bucureşti: timidă, ezitantă, cu formulări echivoce, inaptă să susţină cu fermitate drepturile noastre istorice, cu toate corectivele europenismului actual.

Desigur, nu-mi fac iluzii prea mari nici în privinţa disponibilităţii politice şi intelectuale a majorităţii înalţilor funcţionari ai Comunităţii Europene de a recepta complet şi corect un complex de informaţii istorice, politice, economice şi, nu în ultimul rând, geostrategice privind zona noastră, care: 1. conţine doar un candidat (deocamdată) la integrarea euroatlantică, şi acela, codaşul codaşilor; 2. conflictele de aici mocnesc şi, din fericire, nu ard; 3. problemele actuale ale Uniunii Europene, aflată în pragul unei ample lărgiri (dela 15 la 25 de state!), al lansării monedei unice euro şi al nenumăratelor sfidări interne şi mondiale, cu un cert reflux al creşterii economice, sunt mult prea importante pentru ca marginaliile româneşti să mai capteze un minim de interes.

Dincolo de aceste preliminarii, nu se poate să nu zâmbeşti, ca Român, de naivitatea (să-i zicem!) lordului Johnston, care constată, pentru început, că marile schimbări politice ale începutului de mileniu III stau în faptul că - citez - *"un burghez este la masa tratativelor cu un comunist liberal"*. Acum, să mă ierte Dumnezeu, eu ştiam că lorzii sunt nobili şi nu burghezi, iar despre *"liberalismul"* comunistului Voronin mai bine să nu vorbim! În plus, s'au văzut *"premiere politice"* şi mai şi: Majestatea Sa, Regina Marii Britanii, plimbându-i în caleaşca pe analfabeţii conducători comunişti ai României... sau o fi fost şi Ceauşescu un *"comunist liberal"*?!

Fireşte, noi, Românii, ne bucurăm straşnic că *"îmbunătăţirea relaţiilor moldo-ruse"* a căpătat înalta apreciere a distinsului lord-preşedinte de Parlament european, care - chipurile! - ar duce la rezolvarea problemei transnistrene. Ne mirăm, totuşi, un pic - un pic, doar! - de ce, de vreo 10 ani, Rusia nu pare să pună prea mult umerii ei laţi şi cu mătreaţa bolşevică pe epoleţi la rezolvarea *"problemei transnistrene"*... Şi cum de o ţară, fie ea şi Rusia, care nu are nici graniţă comună cu Moldova, nici statut de stăpână a coloniei transnistrene (în fapt doar nişte raioane secesioniste ale Republicii de peste Prut), trebue să tranşeze ea problema... Cu ce drept? Asta este noua gândire politică promovată de marea Europă? Mai bine lipsă!

Ce e puţin şi mai ciudat, este că - deşi dă Rusiei dreptul să se amestece în problemele interne ale Republicii Moldova - lordul Russell Johnston, cu o gândire de burghez sadea, interzice Românieі: *"Nu are sens ca România să continue să mai cultive pretenţii (!!!) asupra Moldovei şi cred că vemea acestui gen de declaraţii a trecut"*.

Ce spui fritz?! - l-am întreba pe lordul mort după *"comuniştii liberali"* dacă ar fi Neamţ. Dar nu e. Nemţii ştiu ce înseamnă un popor tăiat în două ţări. Şi, fiind Nemţi, n'au crezut niciodată că *"vremea acestui gen de declaraţii a trecut"*. Dacă e să treacă, e sigur că vor trece şi Voronin, şi Johnston, şi Smirnov, şi Putin, şi câţi or mai fi, nepoţi de strănepoţii lor, dar nouă, Românilor, nu ne va trece niciodată dorul de Moldova.

"TOVARĂŞ LORD"

Ajuns dela Chişinău la Strasbourg, lordul Russell Johnston nu a întârziat să-şi ceară scuze, public şi oficial, pentru nişte declaraţii care i-au fost atribuite în urma vizitei sale în R. Moldova. Lordul a rugat delegaţia României să-l scuze pentru ceea ce nu a vorbit la Chişinău. Amintim aici că una dintre declaraţiile scandaloase care, potrivit mediilor de informare dela Chişinău, aparţine înaltului oaspete, a fost cea despre pretenţiile teritoriale ale României faţă de statul vecin, R. Moldova. Este greu de presupus azi cum de s'a putut întâmpla această denaturare a declaraţiilor demnitarului european.

E o diversiune a guvernanţilor dela Chişinău, pusă la cale prin intermediul presei aservite puterii? E o greşeală tehnică a unor ziarişti sau o gafă regretabilă a interpreţilor care au tradus declaraţiile Lordului?

Oricare ar fi răspunsul, ultima misiune a D-lui Russell Johnston în calitate de preşedinte al APCE i-a adus puţine surprize plăcute.

Graţie Preşedintelui Voronin, la Chişinău lordul s'a ales cu bizara etichetă, *"tovarăş lord"*, inexistentă în lume, şi a devenit, pentru un timp, obiectul ironiei presei. Tot aici, din cauza talentelor actoriceşti ale demnitarilor moldoveni, nu ştim dacă s'a putut realiza, cum şi-ar fi dorit, programul vizitei sale.

Amintim că Lordul nu a venit, pur şi simplu, să se plimbe prin singurul stat comunist din Europa.

El s'a aflat la Chişinău pentru a evalua cum îşi respectă R. Moldova angajamentele asumate la momentul intrării sale în Consiliul Europei. Atunci conducerea statului a promis multe, inclusiv că va soluţiona paşnic problema Mitropoliei Basarabiei, va adopta Codul civil şi penal... Au mai fost şi alte obligaţii, pe care R. Moldova le-a îndeplinit cam tot atât de bine.

În timpul vizitei la Chişinău a preşedintelui APCE, Lordul Russell Johnston, prin mediile de informare s'a strecurat o veste care, ulterior, a rămas nemediatizată. S'a spus că, în 2003, R. Moldova ar trebui să preia preşedinţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei. Aceasta ar urma să se întâmple pentru prima dată în istoria noastră.

Concluziile preşedintelui APCE în urma vizitei sale la Chişinău, informaţiile experţilor europeni care, de ani de zile, monitorizează procesele democratice şi antidemocratice ce au loc în R. Moldova, ar putea determina reprezentanţii celor 43 de ţări-membre ale Consiliului Europei ca, în cadrul audierilor decisive, programate pentru luna Aprilie 2002, să constate că Moldova este inaptă să preia preşedinţia Comitetului de Miniştri.

Prin culisele forului european dela Strasbourg se şi vorbeşte că, în 2003, Olanda ar putea prelua această prestigioasă misiune direct dela Lituanieni, ocolind Moldova.

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC" ?

"Este uşor să faci profit în România", le-a spus Englezilor cel care a furat banii dela F.N.I. şi B.R.S. -Vântu e'n toate...

-După F.N.I. şi B.R.S., urmează ţinta Anglia-

S.O. VÂNTU VREA SĂ CONVINGĂ MARILE COMPANII BRITANICE SĂ FACĂ AFACERI ÎMPREUNĂ

• Vântu s'a oferit să îi ajute pe Britanici să facă afaceri şi în Bulgaria • La 2 Octombrie 2001, Vântu se prezenta oamenilor de afaceri britanici ca fiind patronul companiei Gelsor şi băncii B.R.S. pe care însă, potrivit propriilor declaraţii, le-a vândut în Iunie 2000, • S.O.V. le-a mai spus Englezilor că, "având peste 8.000 de angajaţi", îi poate ajuta să cunoască România şi să facă bani. • Vântu îşi face campanie în Anglia printr' una din cele mai mari companii de relaţii publice, cea care se ocupă şi de imaginea celebrei companii financiare Price Water House.

Andrei BĂDIN

După ce a devalizat F.N.I., B.R.S. şi a pus la cale mai multe acţiuni prin care s'a umplut de bani profitând de credulitatea oamenilor, la începutul anului trecut, la Londra, S.O.V. a angajat o mare firmă internaţională de relaţii publice şi managementul comunicaţiilor care să îi creeze, în Marea Britanie, imaginea omului de afaceri de mare succes. Este vorba de compania Sturgess Van Damme, care are filiale în S.U.A. şi în alte ţări occidentale şi este considerată una din firmele de vârf în domeniul de relaţii publice. Scopul este de a-i face *"lobby"* printre marile companii britanice, în special, şi occidentale, în general, ca fiind omul care poate să le aducă mari profituri financiare.

Minciuna, principalul instrument al publicităţii lui S.O.V. în Anglia

S.O.V. şi-a gândit bine strategia. A ales una dintre companiile britanice de imagine care îşi selectează clienţii dintre cele mai mari şi prestigioase companii internaţionale. Printre clienţii lui Sturgess Van Damme se numără companii celebre ca Price Water House, Brymon Airways, o companie regională aparţinând British Airways, Clarke Wilmott&Clarke, una din cele mai mari firme de avocaţi din lume, şi Home Sale Network, una din cele mai puternice companii britanice în *real estate*.

Sturgess Van Damme este, fără îndoială, în acelaşi timp şi o companie la care, numai fiind client, te bucuri de o reputaţie bună indirectă. În plus, fără îndoială, şi costurile unei astfel de asocieri sunt destul de piperate, însă deschid numeroase uşi importante şi oferă acces la presa britanică şi companiile din top, care află prin prestigioasa şi credibila Sturgess Van Damme de marele om de afaceri S.O.V. Dar ce nu face S.O.V. pentru a-şi crea imaginea unui puternic om de afaceri, cinstit, filantrop şi care face bani din piatră seacă?! A uitat însă să le spună Englezilor de Nicolae Văcăroiu şi de ceilalţi pesedişti cu care este în afaceri. Ca şi de *"tunurile"* pe care le-a dat în România.

Simbolul britanic al lui S.O.V.: harta şi tricolorul românesc

Practic, în total, Sturgess Van Damme creează şi administrează imaginea a zece mari companii, printre care şi cea a lui Sorin Vântu, care este prezentat drept clientul firmei pe pagina de internet, acesta având ca simbol harta şi tricolorul României, fără îndoială un abuz, deoarece nici un om de afaceri nu se prezintă cu simbolurile naţionale. El este prezentat ca fiind patronul lui Gelsor Financial Group, companie care - susţine S.O.V. - joacă un rol important în promovarea României pe piaţa investiţiilor internaţionale, iar valoarea tricolorului şi a hărţii poate fi înţeleasă atunci când citim scurta prezentare a lui Sorin Vântu, descris ca un mare om de afaceri care, prin compania sa, Gelsor Financial Group, joacă rolul promovării Românîei în mediile financiare internaţionale. Pentru ca imaginea de patriot şi mare om de afaceri să fie completă, S.O.V. se prezintă şi ca un mare susţinător al culturii şi al proiectelor sociale, printre care şi refacerea Deltei Dunării.

S.O.V. a uitat să le spună Englezilor de banii furaţi dela F.N.I. şi B.R.S.

Bineînţeles, pentru cei care cunosc acum dedesubturile afacerilor puse la cale de Vântu este evident că prezentarea pe care a pus-o pe pagina de internet şi în pliantele Sturgess Van Damme şi transmisă companiilor şi presei britanice nu este nici pe departe adevărată sau, mai bine spus, este chiar mincinoasă. Despre afaceri ştim, dar care or fi *"proiectele sociale"* ale Lordului S.O.V. nu prea ştim. Poate furtul celor 300.000 de investitori ai F.N.I. sau fondurile de asigurare dela ASTRA. Cât despre *"refacerea Deltei Dunării"*, aceasta este o gogomănie la fel de mare ca şi celelalte minciuni pe care ni le recită în *"S.O.V. Show"*, care a avut până acum două episoade la Antena 1 cu Marius Ţucă pe post de invitat. Probabil, Lordul S.O.V. *"reface"* Delta Dunării prin popularea ei în *week-end*-uri cu politicieni sau şefi ai serviciilor secrete, care vin să-şi salute stăpânul.

S.O.V. spune că vrea să joace *"un rol central"* în aducerea investitorilor britanici în România.

La 2 Octombrie anul trecut, Sturgess Van Damme a dat publicităţii un material despre vizita la Londra a lui S.O.V. Acesta s'a întâlnit în capitala britanică cu oameni de afaceri pe care i-a îndemnat să investească în România şi Bulgaria. El a spus că, după atentatele din 11 Septembrie dela New York şi Washington D.C., România şi Bulgaria ar putea fi locuri unde se poate investi cu succes. Vântu se prezenta la acea dată ca fiind un om de afaceri de succes, având în afara grupului Gelsor şi două bănci comerciale şi care *"intenţionează să joace un rol central în încurajarea investiţiilor britanice în România"*.

Pentru a-i convinge pe Britanici şi pe Occidentali că este dispus să facă

S.O.VÂNTU

bani pentru ei, S.O.V. a spus sigur pe sine: *"Este uşor să faci profit din afaceri în România dacă ai acces la expertizele locale". "Cred că, având 8.000 de angajaţi în toate marile oraşe ale României, pot juca un rol crucial în ajutarea investitorilor din Occident"*, a spus extrem de sigur pe el cel mai mare *"ţepar"* al ultimilor ani din România şi care vrea acum să îi prostească pe Britanici să facă afaceri cu el. De altfel, se ştie că şi declaraţia lui Vântu despre cei 8.000 de angajaţi ai săi este tot o minciună. Apropo, poate să ne demonstreze S.O.V. cu acte contabile că a virat la bugetul de stat taxele şi impozitele pentru 8.000 de angajaţi?

În plus, pentru ca Britanicii să fie convinşi de puterea sa, Vântu se prezintă ca un mare şeic balcanic, care controlează România şi Bulgaria şi care deţine cheia succesului în cele două ţări.

Potrivit lui Vântu, printre afacerile sale se numără şi informaţiile tehnologice

Folosindu-se de puternica companie de relaţii publice, S.O.V. şi-a fabricat sau, mai bine zis, şi-a măsluit şi un C.V. pentru export, în care minte de îngheaţă apele. Astfel, aflăm că Gelsor Financial Group este unul din cele mai puternice grupuri financiare din România, care rulează sute de milioane de dolari anual şi că domeniile în care activează sunt: servicii financiare, presă şi informaţii tehnologice. Este pentru prima dată când Vântu spune că printre activităţile sale se numără şi informaţiile tehnologice.

În realitate, la 2 Octombrie anul trecut, la Londra, Sorin Ovidiu Vântu i-a minţit cu neruşinare atât pe investitorii britanici, cât şi pe cei de la Sturgess Van Damme, pe care i-a angajat în calitate de patron al Gelsor şi al celor două banci, B.I.D. şi B.R.S. Numai că, potrivit propriilor declaraţii, grupul Gelsor şi B.R.S. le vânduse de fapt în Iunie 2000. Ca şi ziarul *"Curentul"* şi trustul *"Monitorul"*. Iar dacă ne luăm după declaraţiile sale, S.O.V. nu ar fi în prezent decât consilierul patronului Gelsor.

Alte gogoşi pe malul Tamisei: B.R.S. şi B.I.D., create pentru ca România să intre în U.E.

De altfel, în campania comandată în Anglia, S.O.V. a început cu reclama făcută celor două bănci ale sale. La 16 Iulie 2001, Vântu a însărcinat firma sa de imagine să difuzeze în Marea Britanie un comunicat prin care anunţa unirea celor două bănci ale sale, B.I.R. şi B.I.D. Şi aici există numeroase neconcordanţe între informaţiile oferite de S.O.V. la Londra şi la Bucureşti. Astfel, potrivit informaţiilor date de Vântu companiei britanice, pentru crearea imaginii sale se spune că B.R.S. şi B.I.D. sunt controlate de grupul Gelsor, al cărui acţionar şi preşedinte, în acelaşi timp, este Sorin Ovidiu Vântu. Dar la Bucureşti S.O.V. a spus că la B.I.D. este acţionar în nume propriu, nu prin Gelsor. Şi oricum a spus că a vândut Gelsor în Iunie 2000. Minciuna este, iată, principala caracteristică a lui S.O.V.

S.O.V. declara in Iulie 2001 la Londra că B.R.S. şi B.I.D. s'au unit

Minciunile gogonate ale lui S.O.V. la Londra nu au încetat. În comunicatul amintit, transmis de Sturgess Van Damme, Vântu declară că unirea B.I.R. şi B.R.S. va face să apară prima bancă particulară şi că a gândit afacerea ca un simbol al continuării reformelor în România. Numai în treacăt, S.O.V. a spus că pentru unirea celor două bănci mai trebue şi avizul Băncii Naţionale, de care era sigur că va veni în *"câteva luni"*. Cum unea S.O.V. cele două bănci, dacă vânduse deja B.R.S.?! Una din minciunile care îl caracterizează pe Vântu şi afacerile sale.

Campania lui S.O.V., începută cu doar câteva zile înainte de vizita la Londra a Premierului Năstase

Demn de remarcat este şi faptul, poate întâmplător, că declaraţiile lui S.O.V. prin care cerea Britanicilor să investească masiv în România au fost susţinute la doar câteva zile, tot la Londra, şi de Premierul Adrian Năstase, la o întâlnire cu oamenii de afaceri în capitala britanică. Nu ştim însă dacă între cele două acţiuni de convingere a oamenilor de afaceri britanici să vină să investească în România este vreo legătură, dar fără îndoială, facută de premier, în capitala britanică pentru investitii în ţara noastră i-a făcut indirect un serviciu şi lui S.O.V., aflat tocmai pentru acelaşi lucru la Londra. Sau poate omul său, Sorin Teşu, şeful de cabinet al premierului, l-a informat din timp că Năstase va declanşa o puternică acţiune de influenţare pozitivă a oamenilor de afaceri britanici şi că este bine ca Vântu să-şi pregătească din timp terenul pentru a intra pe piaţa afacerilor cu Marea Britanie?

Scandalul S.O.V. poate compromite România în Marea Britanie

Prin campania dusă în Anglia, în fapt S.O.V. a încercat să-şi creeze o falsă imagine în Marea Britanie, cu scopul de a-i convinge pe oamenii de afaceri să facă afaceri cu el, singurul în stare să le ofere în România profituri rapide. Nu ştim deocamdată pe cine a păcălit S.O.V., dar acest lucru s'a întâmplat. Nu în ultimul rând, S.O.V. ar trebui să ştie că falsa imagine pe care şi-a creat-o în Anglia este condamnată de lege şi că s'ar putea să nu mai ajungă la proprietăţile sale londoneze. Şi dacă numai S.O.V. ar plăti, ar fi bine, dar România însăşi poate pierde din acest scandal dacă *"simbolul omului de afaceri român de succes"* în Marea Britanie este Vântu.

BILANŢUL ANULUI POLITIC 2001 PENTRU ROMÂNIA

Urmare din pag.1

Bucureşti. Aceşti bani trebuiau să fie daţi pentru subexistenţa copiilor străzii, copiilor din orfelinate, cerşetorilor de pe străzile marilor oraşe, pensionarilor şi bugetarilor care abia îşi pot plăti imensele taxe de întreţinere la blocuri în lunile de iarnă.

Regimul Iliescu- Năstase-Geoană se laudă cu *"marele succes"* al scutirii de vize pentru cetăţenii români care călătoresc în Occident. Este cel puţin criminal să te lauzi cu aşa ceva într'o ţară în care 80% din populaţie este la limita sau sub limita de jos a supravieţuirii, pentru care luxul unei călătorii în Occident este o himeră. Cine se bucură în continuare de scutirea de vize? Politrucii şi securiştii deveniţi miliardari de carton, borfaşii şi ţiganii ca să fure din Occident cum fură de aici şi foarte puţini oameni cinstiţi care călătoresc la rudele lor stabilite în Occident.

"Binele suprem este Personalitatea", afirmă adânc şi adevărat Goethe, într'un poem al său. România Marelui Rege Carol I era reprezentată de marii bărbaţi de stat europeni Mihail Kogălniceanu, Ion C. Brătianu, Petre P. Carp, Titu Maiorescu, Ionel Brătianu, de aceea România era europeană, apreciată şi tratată la epolet egal de către cancelariile marilor imperii german, britanic şi austro-ungar. România tiranului comunist Ceauşescu era considerată Etiopia între ţările comuniste din Est. România bolşevicului Iliescu este reprezentată de impostorii Năstase şi Geoană, de aceea România este coada-cozii între ţările fost comuniste din Est. Câtă decădere dela glorioasa Românie a celui mai mare Rege al ei, nemuritorul Carol I, la jalnica şi ruşinoasa Românie a bolşevicului Iliescu!

3. Singurul fapt pozitiv comis de regimul Iliescu/Năstase a fost restituirea proprietăţilor proprietarilor de drept, Regele Mihai I. De ce a făcut Iliescu acest gest de împăcare cu Regele? Cu trei scopuri: 1. ca să le astupe gura falşilor regalişti (mie, autentic regalist, nu mi-o poate astupa, după cum se vede); 2. ca să arate Occidentului că este un preşedinte democrat, care recunoaşte şi restituie proprietăţile legitime şi legale ale fostului Suveran al României; 3. din teama ca după ce va părăsi puterea (sper că nu va candida iarăşi şi va fi re-re-ales preşedintele republicii române !).

A.J.HOSSU

Citiţi lunar "Cuvântul Românesc"!

Cea mai mare operaţiune antimafia din Italia cu epicentrul la Bucureşti

Dan BITU

Cosa Nostra spală bani negri în România

Departamentul Antimafia şi Garda Financiară italiană au declanşat cercetările în scandalul afacerilor reţelei mafiote Cosa Nostra cu ramificaţii în România. Potrivit Direcţiei Antimafia din Italia aceasta anchetă *"este începutul celei mai mari operaţiuni antispălare de bani"* din Peninsulă. Conform cotidianului *"La Sicilia"*, operaţiunea denumită *"Curăţenia"* a scos la iveală noi amănunte legate de afacerile murdare ale Cosei Nostra în urma cărora sumele de bani obţinute erau spălate prin mai multe firme din România. Potrivit ziarului citat, după ce, în Italia, a fost pus sechestru pe bunuri aparţinând mafiotului Giuseppe Piddu Madonia, în valoare de 100 miliarde de lire italiene (echivalentul a 45 milioane de dolari) şi în România au fost îngheţate bunuri şi conturi în valoare de 300 de miliarde de lire italiene (echivalentul a 135 milioane de dolari). Totodată, în Italia, Departamentul Antimafie şi Garda Financiară cercetează şi afacerile altor lideri ai Cosa Nostra, printre care şi Bernando Provenzano, în vârstă de 69 de ani.

Mandatarul afacerilor Cosa Nostra în România: Rocco Alabiso

Organele de anchetă italiene cercetează pe un presupus mandatar al lui Giuseppe Madonia. Este vorba despre Rocco Alabiso, care este acţionar la o parte din cele 18 companii din România, care se presupun că ar aparţine Cosei Nostra şi prin care s'au spălat bani obţinuţi de Mafie din trafic de droguri şi alte afaceri necurate. Alabiso, în vârstă de 56 de ani, originar din Gela, are şi o reşedinţă în România. De fapt, legăturile lui Alabiso cu Mafia sunt de mult cunoscute, el fiind şi condamnat pentru acest lucru.

Cosa Nostra a intrat în România prin *"persoane apropiate guvernului lui Ceauşescu"*

De asemenea, s'a anunţat şi anchetarea lui Paul Brener, fost cetăţean român, în vârstă de 77 ani, cu domiciliu la Roma şi Bucureşti, şi despre care se afirmă că ar fi facilitat intrarea Cosei Nostra în afaceri în România. Cotidianul *"La Sicilia"* spune despre Brener că ar fi agent al serviciilor secrete româneşti şi că ar fi făcut afaceri cu Ceauşescu. De altfel, *"La Sicilia"* notează sec că Giuseppe Madonia a investit în România, prin *"persoane apropiate guvernului lui Ceauşescu"*. Brener a recunoscut, într'o emisiune televizată, că a făcut afaceri cu regimul Ceauşescu şi că dădea Securităţii două procente din suma afacerii făcute, de fiecare dată, într'un cont la Banca Română de Comerţ Exterior (B.R.C.E), devenită, după 1990, BANCOREX. Afacerile Cosei Nostra în România au început în anii 80, atunci când în Sicilia a început un război între clanurile mafiote. Atunci, Cosa Nostra a hotărît că o afacere interesantă este transportarea deşeurilor solide şi speciale în România. Se ştie că în acea vreme Ceauşescu vroia să scoată bani din piatră seacă şi se oferea - contra cost, bineînţeles - să aducă în România deşeuri toxice din Occident. Personajul care s'a ocupat de această afacere este tocmai cel implicat într'o mare parte din cele 18 firme ale Cosei Nostra în România, Rocco Alabiso.

După 1990, afacerile Cosei Nostra s'au diversificat. O dată cu înfiinţarea societăţilor comerciale, o afacere de succes în România a fost cumpărarea de imobile vechi în stare precară, care au fost renovate şi utilate, conform standardelor occidentale şi, apoi, vândute ca sedii pentru companii occidentale, care investeau în România şi aveau nevoie de sedii corespunzătoare.

Mafiotul Giuseppe Madonia ar vrea să vorbească

Conform presei italiene, creierul afacerilor Cosei Nostra, Giuseppe Madonia, ar dori să se spovedească organelor abilitate despre afacerile ilegale ale Mafiei. Căsătorit, cu doi copii, Madonia s'a ocupat pentru Cosa Nostra cu trafic de droguri, şantaj şi falsuri. El a gestionat banii *"Familiei"* şi a devenit renumit pentru talentul său de a face bani şi a-i investi. Cu toate că a fost implicat în multe afaceri necurate, multă vreme el nu figura în dosarele Poliţiei decât cu o amendă de 30.000 de lire italiene pentru exces de viteză.

În timpul războiului între clanurile mafiote a stat ascuns într'o pădure şi a făcut o operaţie estetică. Dar nu a fost arestat decât la 6 Septembrie 1992 şi, de atunci, stă în puşcărie, fiind condamnat pe viaţă. În puşcărie s'a apucat să studieze ştiinţele politice. El a fost condamnat, printre altele, şi pentru uciderea a doi judecători italieni, implicaţi în acţiunile anti Mafia: Falcone şi Borselino. Acum, scrie *"La Sicilia"*, vrea să scape din puşcărie şi îşi oferă serviciile.

Italienii au avertizat încă din 1992 despre infiltrarea Mafiei în România

Gheorghe Mocuţa, preşedintele Societăţii Naţionale de Studiu al Criminalităţii Organizate şi Coruptie, a declarat postului de radio *"Europa Liberă"* că, încă din 1992, când s'a creat Direcţia Naţională Antimafia în Italia, autorităţile dela Roma au avertizat Bucureştiul în legătură cu pericolul infiltrării Mafiei în România. În 1994, Direcţia Antimafia a cerut autorităţilor române efectuarea de verificări în cadrul societăţilor comerciale, în care se găsesc ca acţionari cetăţeni italieni, ţinând cont că italienii sunt cei mai numeroşi investitori în România, pentru a stabili dacă aceştia aparţin sau nu unor grupuri mafiote din Italia.

CARACATIŢA

Urmare din pagina 1

Premier Adrian Năstase, se spune că ar fi unul dintre cei mai bogaţi oameni din România. Oare când şi din ce surse a putut să-şi creeze o situaţie atât de prosperă? Opulenţa pe care o afişează, împreună cu stilul zeflemist de a răspunde adversarilor politici, ni-l arată ca pe un nomenclaturist crescut în spiritul de castă. Deşi a luat poziţie împotriva celor care îşi numesc rudele şi prietenii în posturi importante, dela înălţimea funcţiei pe care o deţine, a practicat un nepotism pe faţă, numindu-şi sora, cumnata şi nepotul în funcţii importante.

Pentru a putea ţine sub control sectoarele de importanţă vitală ale ţării, imediat după preluarea pârghiilor puterii, Preşedintele Iliescu şi Premierul Năstase au reactivat cadre compromise ale fostei Securităţi, numindu-i în funcţii de răspundere. Au început acest lucru încă din primele zile după recâştigarea puterii prin declanşarea procesului de pedeserizare a societăţii, acaparând rând pe rând toate funcţiile cheie şi numind oameni obedienţi în funcţii care le-au permis să facă un jaf nemaiîntâlnit pe meleagurile noastre. Cu un cinism specific celor cuprinşi de delirul puterii, după demisia lui Mircea Gheordunescu din funcţia de director adjunct al SRI în luna Noembrie anul trecut, a fost numit în postul rămas vacant controversatul gen. Gioni Popescu, care fusese implicat în câteva scandaluri, printre care construcţia ilegală a vilei dela Giurtelecul Hodolului a fostului director SRI Virgil Măgureanu, precum şi în afacerea de contrabandă cu petrol *"Jimbolia"*. Un fost subofiţer din cadrul Brigăzii Antitero a SEI l-a acuzat pe acest general de implicare în traficul cu stupefiante şi copii handicapaţi.

Mijloacele de difuzare în masă reprezintă un important factor de monitorizare a puterii şi de demascare a corupţiei şi abuzurilor, de aceea s'a pornit o campanie deşănţată de intimidare şi chiar anihilare a presei. În legătură cu acest aspect, Agenţia Associated Press a criticat la sfârşitul anului trecut instanţele din România pentru maniera în care s'au desfăşurat anumite procese în care au fost implicaţi câţiva jurnalişti. Alison Mutler, corespondenta din România a prestigioasei Agenţii, a scris că avalanşa delictelor de presă a atras criticile Asociaţiei Internaţionale pentru Libertatea Presei şi a Uniunii Europene, care au menţionat la rândul lor că în România instanţele judecătoreşti sunt instigate împotriva jurnaliştilor. De curând doi jurnalişti de investigaţii au fost bătuţi cu bestialitate de o bandă de cinci bătăuşi aflaţi în slujba celor pe care îi demascau în anchetele lor şi deşi poliţiştii au reuşit să-i prindă, procurorul de serviciu dela Parchetul TMB i-a pus în libertate, considerând că nu sunt un pericol public. Deoarece Postul Naţional de Radio prezenta o independenţă relativă, printr'un vot fraudulos al parlamentului obţinut în lipsa cvorumului, doisprezece senatori absenţi au fost declarati prezenţi, luându-se ilegal hotărirea de numire în fruntea Societăţii Române de Radio a lui Dragoş Şeuleanu, un obedient al regimului pedeserist. *"Radioul a fost o instituţie care s'a opus tuturor imixtiunilor clientelare"*, a declarat fostul preşedinte al Societăţii Andrei Dimitriu, după schimbarea sa nestatutară din funcţie.

La rândul ei, Justiţia a constituit pentru guvernul pedeserist o redută care trebuia urgent cucerită şi epurată de ultimii magistraţi rămaşi fideli zeiţei Dreptăţii, astfel că schimbarea procurorului general a constituit prima etapă în planul de acaparare a acestei importante instituţii a Statului de Drept. Imixtiunile puterii în actul Justiţiei au făcut obiectul unui Raport al OSI (Open Society Institute) în care se preciza că *"în România există obstacole semnificative în calea realizării unei Justiţii independente, printre care insuficienta separaţie a puterilor în Stat, precum şi implicarea abuzivă a executivului în domeniul Justiţiei"*.

"Fenomenul corupţiei a pătruns inclusiv în Justiţie", a declarat cu ipocrizie Ion Iliescu în cadrul Adunării Solemne dela Timişoara. Nu a suflat însă nici un cuvânt despre corupţia morală a celor care au făcut recurs în anulare la cererea lui expresă pentru desfiinţarea sentinţei de 15 ani închisoare dată în urma unor hotărîri judecătoreşti legale gen. Stănculescu şi Chiţac. Cât priveşte *"complicitatea factorului politic cu elemente corupte din societate"*, se cunoaşte că majoritatea acestora provine dintre membrii partidului pe care îl reprezintă, fiind implicaţi în diferite scandaluri de corupţie însuşi preşedintele ţării şi cel al Sentatului, N. Văcăroiu, cât şi oameni din Palatul Victoria. În acest partid au intrat batalioane de corupţi de toate categoriile, dela micii găinari până la marii excroci internaţionali care au falimentat bănci şi au lăsat fără economii sute de mii de oameni nevinovaţi. Ca o culme a demagogiei şi cinismului, după ce s'a lansat cu tam-tam într'o aşa-zisă campanie împotriva corupţiei care subminează economia ţării, Ion Iliescu a graţiat la sfârşitul anului trecut un număr de 16 condamnaţi pentru fapte de corupţie, printre care şi un şef la Garda Financiară, care ceruse mită şi taxă de protecţie patronului unei societăţi comerciale din Urziceni. Datorită scandalului care a urmat în urma acestei hotărîri, el a fost silit să bată în retragere anulând decretul de graţiere.

Seismul care a zdruncinat de curând din temelii Argentina, unde corupţia care atinsese forme nu cu mult superioare celor din România a dus ţara la faliment total, ar trebui să fie un semnal de alarmă pentru guvernanţii dela Bucureşti. Tentaculele caracatiţei corupţiei s'au întins atât de mult în societatea românească, cuprinzând absolut toate sectoarele de activitate sub guvernările pedeseriste, încât pot împinge ţara pe marginea prăpastiei. Ion Iliescu trebue să înţeleagă că a sosit momentul, acum când încă nu este prea târziu, să urmeze exemplul preşedinţilor Argentinei şi să-şi depună mandatul, deoarece seismologii politici prevăd un cutremur de mare anvergură care va zgâlţâi din temelii corabia în derivă a celor care au dus ţara la faliment economic şi politic datorită corupţiei la toate nivelurile.

G. GEORGESCU

GÂNDIŢI-VĂ LA SIGURANŢA RUDELOR ŞI PRIETENILOR DIN ŢARĂ !

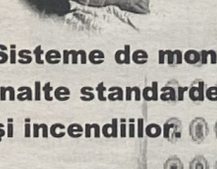

Scopul nostru este protecţia dumneavoastră şi a bunurilor dumneavoastră.

Sisteme de monitorizare şi alarmă la cele mai înalte standarde internaţionale, contra hoţilor şi incendiilor.

Monitorizare permanentă cu anunţarea imediată a pompierilor, poliţiei şi salvării.

APELAŢI CU ÎNCREDERE LA SERVICIILE FIRMEI NOSTRE

COMANDOR INTERNAŢIONAL

TIMIŞOARA – Tel: (011-40-56) 195-280 Fax: (011-40-92) 154-335
BUCUREŞTI – Tel: (011-40-1) 313-1552 Fax: (011-40-92) 152-065

CONCLUZIILE APARŢIN CITITORULUI

——Aurel Sergiu MARINESCU——

După ce am citit de câteva ori *"ORIZONTURI ROŞII"*, scrisă de generalul Ion Mihai Pacepa, am rămas nedumerit şi nu mi-am putut explica mult timp cum şi de ce un general fost unul dintre principalii consilieri ai fostului preşedinte Ceauşescu şi fost director DIE (Direcţia de Informaţii Externe), atunci când scrie despre agenţii şi colaboratorii DIE pe care a condus-o, devine conspirativ, nescriindu-le numele lor. Ştim doar din spusele sale că în Statele Unite ar fi cunoscut doar două nume pe care i le-a făcut cunoscute un subaltern al său, şeful bazei DIE din New York, camuflat consilier la Consulatul RSR, generalul Aurel Gheorghe.

La paginile 396-397 din *"Orizonturi Roşii"*, editura Venus Bucureşti 1992, este descrisă întâlnirea dintre soţii Ceauşescu cu patru emigranţi români. La această întâlnire a asistat şi generalul Pacepa. Întâlnirea a fost organizată de generalul DIE Aurel Florea spre a calma supărarea pricinuită de manifestarea care avusese loc cu o zi înainte împotriva dictatorului, în faţa hotelului Waldorf Astoria din New York (generalul Florea era şef DIE pe USA). Reproducem exact conţinutul celor două pagini:

*Dacă emigranţii tăi sunt gata, bagă-i înăuntru, mi-a ordonat el. Cei trei emigranţi aleşi de DIE să se întâlnească cu Ceauşescu, aşteptau deja într'o cameră din apropiere. Unul dintre ei îşi adusese şi nevasta cu el. **După cum spunea Florea**, care se afla împreună cu ei, toţi cei trei erau agenţi DIE dintre cei mai supuşi. Atunci când i-am introdus în salonul lui Ceauşescu, acesta stătea în picioare împreună cu Elena, de faţă fiind numai un fotoreporter, care nu a reuşit decât o singură poză după care a fost dat afară de Ceauşescu.*

Unul după celălalt, emigranţii şi-au recitat discursurile pe care le primiseră dela Florea. Toate cele trei texte îl ridicau în slăvi pe preşedintele României, condamnând vehement demonstraţiile "calomnioase şi iredentiste" împotriva României, dând asigurări că toţi conducătorii organizaţiilor Românilor emigranţi vor trimite telegrame Preşedintelui Carter în numele tuturor emigranţilor români, în care vor cere "să pună capăt activităţilor cercurilor fasciste", din Statele Unite.

Odată terminată această treabă, Ceauşescu l-a chemat înăuntru pe Celac, ca să ia notiţe. Această întrevedere urma să fie scheletul unui discurs propagandistic pe care voia să-l dea publicităţii.

*- Popa al tău şi-a făcut datoria exact aşa cum trebue, Pacepa, mi-a spus Ceauşescu imediat după de au plecat emigranţii. Se referea la "Avram" **cel despre care Florea îmi spusese** că era preot-agent trimis din România ca să ia conducerea asupra bisericilor ortodoxe din Detroit.*

- Ăla înalt cine era? m'a întrebat Ceauşescu.

- Editorul ziarului Dreptatea. Ea este o publicaţie a emigranţilor. - Înfiinţat cu fondurile noastre?" Răspunsul generalului Pacepa: "Aşa zice Florea".

Ceauşescu a ordonat ca discursul său să apară în totalitate împreună cu un rezumat al cuvântărilor ţinute de emigranţii îmblânziţi. De asemenea, a ordonat să nu apară nimic în presa din ţară despre demonstraţia împotriva sa.

La 19 Aprilie în acel an a apărut în Scînteia un articol împreună cu o fotografie a întrevederii în care se arăta Ceauşescu în timp ce primea vizita unui grup de cetăţeni români.

Din lectura acestui articol, încă dela apariţia unei ediţii timpurii în Statele Unite, numai după cât s'a scris în aceste două pagini, Exilul conştient a ştiut că este vorba despre doi importanţi agenţi securişti: popa Iancu Mihai şi Dean Milhovan fost Mitu din New York.

Din aceeaşi carte *"Orizonturi Roşii"*, reproducem paginile 327, 328, 329: *"Seara Ceauşescu s'a dus la Ambasada Română pentru îndelung aşteptata întâlnire cu emigranţii români din Statele Unite şi Canada." La începutul anilor '70, atunci când Ceauşescu a aflat că România are peste 600,000 de emigranţi în străinătate, a devenit foarte interesat în ceea ce s'ar numi a 5-a coloană a lui Adolf Hitler al cărui admirator era. În concepţia lui Ceauşescu Biserica Ortodoxă Română trebuia să pătrundă în sufletele şi gândurile emigranţilor întocmai cum microfoanele, cenzurarea presei şi agenţii de Securitate făceau cu populaţia din ţară. **De aceea a ordonat să fie trimişi în străinătate preoţi care de obicei erau ofiţeri DIE sau simpli agenţi deosebit de bine acoperiţi, să aibă grijă de bisericile emigranţilor şi congregaţiile acestora, să-i îndoctrineze şi să le aducă în mod tacit organizaţiile sub controlul Bucureştiului.*** (DOMNUL PACEPA ÎN FUNCŢIA PE CARE A AVUT-O NU CUNOAŞTE NICI UN NUME DE ASTFEL DE AGENŢI n.n.) *În noua coloană a 5-a românească ce urma să fie creată la începutul anilor '70 nu întrevedea numai un instrument foarte folositor în comploturile împotriva Vestului ori răspânditorii unor zvonuri şi dezinformări. Pentru el şi Elena Ceauşescu se presupunea că trebue să fie şi un fel de oglindă vie, care să le reprezinte feţele radioase în Vest. Atunci când Ceauşescu mi-a dat instrucţiuni pentru întrevederea cu Românii-americani, mi-a ordonat să nu precupeţesc nici un efort, nici bani ca această ocazie să fie "grandioasă".*

*- Să-i aduci acolo **pe toţi agenţii, în special pe preoţi.** Scrie-le tu însuţi cuvântările şi învaţă-i să le citească. Un congres festiv al Partidului în America, asta trebue să fie.*

Bazele DIE din Washington, New York şi Ottawa şi-au petrecut săptămâni întregi selecţionând participanţi, plătindu-le unora dintre ei cheltuielile, făcându-le instructajul celor ce urmau să ia cuvântul şi pregătindu-le celor mai mulţi dintre ei discursurile.

*În timpul dimineţii îi prezentasem lui Ceauşescu un raport scris de mână ce dădea date cu scurte biografii ale tuturor celor ce urmau să spună ceva inclusiv contribuţiile pe care le aduseseră în calitate de agenţi, având ataşat un rezumat ce cuprindea esenţa discursurilor la care el nu a făcut decât foarte puţine schimbări. În seara aceea mai mult de 200 emigranţi români au fost "invitaţi" să se întâlnească cu Ceauşescu la Ambasada Românei. Cu puţine ore înainte le dădusem celor dela Serviciul Secret al Statelor Unite o listă cu numele participanţilor. Această listă **nu era altceva decât O CITARE UNICĂ A AGENŢILOR DIE din Statele Unite şi Canada**, puşi acum la un loc. Printre ei se aflau membri ai unor diferite biserici şi culte, reprezentanţi ai unor organizaţii de emigrare luate sub control de DIE, precum şi preşedinţii organizaţiilor de emigrare create şi finanţate de DIE. Doisprezece oameni au luat cuvântul lansând discursuri de mărire, de ridicare în slavă, iar patru dintre ei erau feţe bisericeşti. **În conformitate cu cele spuse de Florea, numai unul dintre elogiatori nu era agent DIE.***

Linguşeala a fost nota fundamentală a întregii seri iar participanţii atât de atent selecţionaţi s'au întrecut pe ei înşişi.

Din nou generalul Pacepa spune generalităţi şi se fereşte să le dea nume: multe dintre cele ce le ştia îi erau spuse de generalul securist ce conducea activităţile DIE în Statele Unite, Aurel Florea. Este tot mai clar că generalul Pacepa a ascuns numele agenţilor săi care au făcut atâta rău în Exilul românesc; el a protejat pe toţi agenţii de influenţă, de învrăjbire şi denigrare din Statele Unite.

De ce oare? A sperat la ajutorul unora dintre ei pe care i-a cumpărat cu tăcerea sa? A crezut că Românii din Exil pot fi uşor manipulaţi, că sunt atât de reduşi mintal încât pot crede că un general şef DIE nu a fost implicat în implantarea de agenţi, nu a fost creierul unor acţiuni contra Exilului şi că doar ştie unele fapte mărşave ale altora: el s'a ocupat în cadrul DIE cu cules de muşeţel?

Generalul Pacepa nu a ajutat cu nimic Exilul românesc ascunzându-i pe agenţii săi şi nefăcând public listele loc.

Au trecut ani până am putut intra în posesia unei broşuri apărute în 1978 la Bucureşti în Editura Politică cu titlul *"Vizita de stat a Preşedintelui Nicolae Ceauşescu în S.U.A"*. 12-17 Aprilie 1978.

La paginile 130, 131, 132, este capitolul intitulat: *"Tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu au primit un grup de cetăţeni americani de origină română"* cu subtitlul *"înaltă preţuire faţă de contribuţia preşedintelui României la creşterea prestigiului şi înflorirea multilaterală a ţării, la pacea şi progresul lumii întregi"*. Nu vom reda frazele de tămâiere şi laude bombastice, numai vom reproduce lista celor *"doisprezece vorbitori"* pentru cunoaşterea lor şi împrospătarea memoriei D-lui general Pacepa, care a făcut tot posibilul în cărţile D-sale să nu fie cunoscute numele celor 12 persoane care au luat cuvântul, dintre care 11 erau agenţi DIE.

Primul a luat cuvântul dr. George Palade, despre care credem că este singurul *"curat"*. Apoi au vorbit Victorin Ursache - episcop la episcopia dirijată de Securitate; avocat John Coman, atunci preşedinte U şi L; Barbu Niculescu, fostul secretar al generalului N. Rădescu cu care a părăsit clandestin ţara şi care în anii de început ai Exilului a jucat un rol politic în organizaţiile româneşti, ca la bătrâneţe să-şi schimbe atitudinea; pastorul Arsene Lucaciu, preşedinte de onoare al Bisericilor baptiste din USA; Paulina Feher preşedinta Comitelului Cultural al comunităţii româno-americane din Detroit; arhimandrit Paulin Popescu, parohul bisericii Sf. Gheorghe din Windsor, Canada; Ildiko Trien artistă din New York; protopop Mihai Iancu, parohul bisericii independente Sf. Simion din Detroit; prof. dr Radu Florescu dela Universitatea din Boston; Nicholas Bucur, preşedintele Comiteltului de comerţ internaţional(?) Cleveland, total 11 persoane.

Despre unii din aceştia Exilul românesc avea unele bănuieli care acum, prin acest document, s'au transformat în certitudine. Vigilenţa generalului Pacepa a fost anulată de Bucureşti. De altfel, răsfoind colecţiile ziarelor securităţii *"Glasul Patriei"* (1955-1971) şi *"Tribuna României"* (1972-1990) se găsesc des numele acestor agenţi, fie corespondenţi sau vizitatori în RSR, care au făcut şi diferite declaraţii laudative despre *"raiul"* lui Ceauşescu.

O singură dată generalul Pacepa deconspiră un agent DIE, dar şi atunci evită să pomenească numele exact ca în povestea *"pisica cu clopoţei"* sau în expresia italiană *"secretul lui Pulcinella"* când toată lumea ştia secretul şi lua şi măsuri de apărare. În capitolul Vendeta împotriva arhiepiscopului (Valerian) pe care o redă aproximativ exact, I.M. Pacepa scrie la pag.330-331:*La Blair House, Ceauşescu a deschis radioul şi a cerut tabla de şah - Sfinţia sa arată binişor în costumul ăla de maimuţă. Ce treabă face pe aici? a început Ceauşescu. Se referea la arhiepiscopul BOR în Statele Unite şi Canada, care a fost trimis din România să preia controlul asupra bisericilor emigranţilor din această parte a lumii. În rapoartele scrise de mână primite dela bazele noastre din Washington, pe care i le dădusem lui Ceauşescu în dimineaţa aceea exista un capitol substanţial în legătură cu contractele prolifice pe care arhiepiscopul le-a avut cu DIE în calitatea lui de **vechi agent** care a lucrat cu succes de-a lungul anilor pe care i-a petrecut la Misiunea Română la Ierusalim şi la Mânăstirea Sf. Tihon din South Canaan, Pennsylvania.*

- Este activ şi productiv conform celor declarate de Florea.

- Trebue să-l facem ofiţerul cu cea mai bună acoperire, aşa cum a fost şi ăla de mai înainte. Ai înţeles?

- Da, tovarăşe.

Predecesorul său fusese arhimandritul Bartolomeu Anania, membru vechi al DIE care fusese trimis în Statele Unite cu mult timp în urmă pentru a prelua controlul publicaţiei religioase "Credinţa" pe care să o folosească drept instrument de influenţă.

- Trebue să-l facem pe sfinţia sa colonel, poate chiar general. Şi să pompăm în el cât mai mulţi bani posibil. În America poţi cumpăra orice cu bani, inclusiv "bisericile", a încheiat Ceauşescu.

În cazul arhiepiscopului se potriveşte perfect ghicitoarea: mânăstire într'un picior ghici ciupercă (Victorin) cine este? Rămâne Anania singurul nominalizat, dar despre care unii deţinuţi politici din Aiudul anilor 1959-1964 ştiau bine ce a fost, atât ca student între 1945-1947, cât şi toată viaţa lui.

Dintr'un început, dela capitolul *"Introducere"* generalul Pacepa ne descrie o manifestaţie a emigranţilor români dela Washington DC, câteva sute de persoane pe treptele Capitoliului cerând *"clauza naţiunii celei mai favorizate pentru România"*, transportaţi special de către bisericile şi organizaţiile finanţate şi controlate dela Bucureşti. Placarde confecţionate la ambasada RSR. Toată manifestaţia fusese organizată de DIE cu ajutorul câtorva agenţi de influenţă bine plasaţi.

Şi din nou generalul Pacepa ascunde numele agenţilor de influenţă. Să nu credeţi că el nu-şi ştie agenţii, numai că ne lasă să credem că el, în cadrul DIE, se ocupa cu plantarea de trandafiri, culesul florilor de tei şi muşeţel şi nu a avut nimic în comun cu durerile Exilului românesc.

Maria Globe Tours Inc.

UNDE CĂLĂTORIA MULT VISATĂ DEVINE REALITATE

Servicii de turism

- Bilete de avion
- Vacanţe la soare
- Croaziere
- Închirieri de maşini
- Asigurări medicale pentru vizitatori
- Asigurări de călătorie
- Bilete de tren
- Rezervări de locuri la hoteluri

Servicii speciale

- Curier săptămânal spre România
- Invitaţii pentru vizitatori
- Comenzi de alimente pentru Bucureşti, distribuite la domiciliu
- Şampanie, flori şi tort pentru cei dragi la aniversări

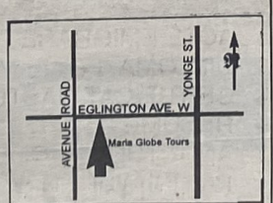

Luni - Vineri 10 am - 6 pm; Sâmbătă 10 am - 3 pm

261 EGLINGTON AVENUE WEST, TORONTO, ONTARIO M4R 1B1 Tel 416.481.2227 Fax 416.481.2067

mariagt@idirect.com

Foşti diplomaţi sovietici preiau conducere Băncii Unirea

RUŞII VOR SĂ PREIA O PARTE DIN ECONOMIA ROMÂMEASCĂ

Aurel BĂDĂIAN

Un fost oficial de rang înalt din administraţia rusă - Ivan Ivanov - a preluat conducerea băncii româneşti Unirea. Aceasta şi-a recăpătat licenţa de funcţionare bancară prin câştigarea procesului cu Banca Naţională. Banca de Investiţii şi Tehnologie din Moscova va fi, în urma unei majorări de capital care se va încheia cel mai probabil până la sfârşitul lunii Martie, noul acţionar majoritar al băncii Unirea.

Ivan Ivanov a fost până în 2001 ministru adjunct de externe, responsabil cu probleme economice în Guvernul dela Moscova. De asemenea, el a deţinut timp de cinci ani, până în 1991, funcţia de vicepreşedinte al Comisiei de Stat pentru Relaţii Economice Externe din URSS.

Unirea îşi va schimba imediat numele în Capital Bank, nume care va fi promovat intens pe piaţa românească. Ruşii sunt deja în discuţii cu o agenţie de *"advertising"* de pe piaţa românească în acest sens. Ivanov spune că, în principiu, a obţinut avizul Băncii Naţionale a României pentru întreaga conducere.

Banca Unirea a fost deţinută de Banca Populară Română, cooperativa de credit care anul trecut a intrat în faliment. De altfel, problemele intervenite în anul 2000 la BPR au determinat şi căderea băncii Unirea. Banca avea la sfârşitul anului trecut un capital social de 161,295 miliarde de lei şi fonduri proprii de 221,38 miliarde de lei. Până la sfârşitul lunii Mai, banca îşi va majora capitalul cu 88,7 miliarde de lei, iar fondurile proprii vor ajunge la 310,088 miliarde de lei.

Alături de Ivan Ivanov, care va deţine funcţia de preşedinte, în conducere se mai află şi alţi reprezentanţi ruşi care au deţinut sau deţin funcţii importante. Vicepreşedintele băncii este Anatoli Patron, care în perioada 1984-1993 a fost director al Intourist, responsabil pentru zona Asia, Africa, America, India şi Ţările Orientului îndepărtat. Din 1997 el este preşedinte al Consiliului de Administraţie al Băncii de Investiţii şi Tehnologie dela Moscova. Echipa rusă este completată de Alexei Voskoboy, fost diplomat, acum consilier executiv al preşedintelui Uniunii Industriaşilor şi Întreprinzătorilor din Rusia. Directorul general al băncii Unirea a fost numit Popescu Constantin, fost director în Credit Bank.

După 1989, relaţiile comerciale dintre România şi Rusia au căzut, companiile româneşti pierzând importante pieţe de desfacere. Investiţiile ruseşti în România sunt destul de reduse, cea mai semnificativă fiind cea realizată de concernul petrolier Lukoil la Petrotel Ploieşti.

"Orientarea afacerilor româneşti cu precădere către pieţele din Uniunea Europeană în detrimentul celei ruseşti a fost o mare greşeală. Vrem ca banca noastră să aibă un rol important în reluarea mai vizibilă şi promovarea relaţiilor dintre oamenii de afaceri români şi ruşi, companiile ruse să aibă acces la piaţa românească - la privatizarea marilor companii româneşti sau să încheie parteneriate cu acestea", a declarat Ivanov.

El a susţinut că a avut deja discuţii la nivel înalt cu autorităţile române - mai ales cu oficiali din Ministerul Industriilor pe această temă. *"În următoarea perioadă, din câte ştiu, Premierul Adrian Năstase va merge la Moscova, unde va discuta cu oficialităţile noastre şi pe această temă. În plus, în Mai Preşedintele României Ion Iliescu este aştepat şi el la Moscova. Aici îi pregătim întâlniri la nivel înalt"*, a spus Ivan Ivanov.

El a menţionat că principalele direcţii care vor fi vizate de banca Unirea (n.r.-Capital Bank după schimbarea numelui) sunt *"implicarea în sectorul energetic - acum derulăm deja afaceri cu Gazprom sau Rao EEC - , vom finanţa importurile de cărbune din Rusia, şi vom încerca să promovăm ideea realizarii de parteneriate între companiile ruseşti şi cele româneşti"*. În plus, Ivanov a spus că banca va oferi consultanţă celor interesaţi de privatizarea companiilor româneşti.

"Acum, când plec la Moscova, duc deja cu mine o listă - furnizată de Ministerul Industriilor - cu companiile unde întreprinzătorii ruşi ar fi bineveniţi, fie la privatizare, fie pentru afaceri". Pe această listă se află, printre altele, companii ca Antibiotice, Solventul, Oltchim, Rocar.

Răsfoind presa de-acu' 50 de ani...

Valeriu ARBORE

După cum se va fi observat, ne declarăm, hotărît, împotriva uitării, împotriva ***refuzului de a şti***. Amnezia practicată azi de politicieni, demnitari, de publicişti şi chiar de unele victime ale teroarei comuniste, este în fond, recunoaşterea anumitor fapte de ruşine comise tocmai de aceştia. A recomanda spălarea creierului în materie de politică şi morală e şi un păcat greu, fiind o încercare de a te ierta singur... Iar pentru generaţiile prezente şi viitoare este şi mai grav: măgăriile, fărădelegile, ticăloşiile, o dată şterse din memoria Naţiunii, oferă *"pe tavă"* convingerea că, acum sau mâine, indivizii/grupurile sociale pot face orice, oricâte mici-mari *"greşeli"*, n'are importanţă, căci în viitor nu se va ţine seama de *"erori"* şi vinovaţi.

Să aruncăm o repede ochire asupra negruluipe-alb, recolta Februarie 1952. Inutil să reamintim aici că nici un condeier sau gurist din RPR nu a fost silit, cu pistolul la ceafă, decât accidental, să afirme ceea ce citâm în continuare. Eventualele asemănări cu limblemnoasa democrat-nevertebrată din mass-media actuală pot fi luate drept neîntâmplătoare...

• Nu ne vine să plângem (nici să ne râdem), întâlnind titluri de dârvală: *"Cu nespusă mulţumire şi încredere, oamenii muncii târguiesc în magazine cu banii reformei monetare"*. *"Prietenia* (cu cine? cum cu cine?) *cu Marea Uniune Sovietică - chezăşie a viitorului nostru luminos"*. *"Genialele cuvinte staliniste* (dintr'un interviu, n.n.) *luminează calea popoarelor spre pace, libertate, fericire"* (!) ş.a., ş.a. Nu ne vedem, nu ne întristează kilometrica *"Listă a noilor preţuri"* (100 de lei vechi = 1 leu nou, cu aproximaţie); nici *"Instituirea zilei feroviarului"*; nici măcar *"Distribuirea cartelelor lunare de alimente şi vizarea celor pentru îmbrăcăminte"*. Ni se rupe inima însă când citim: *"Predarea la timp a cotelor agricole!"* (aracan de lume satelor!!!), *"Să acordăm toată atenţia gazetelor de perete, cluburilor şi colţurilor roşii din întreprinderi şi instituţii!"* (da, astea mai lipseau), *"Mai multă grijă de întovărăşiri agricole!"* (deoarece colectivizarea nu dădea rezultatele aşteptate de dictatura proletariatului), *"Monstruoasa sentinţă dela Atena!"* (împotriva asasinului markosist Nikos Beloiannis)... • Ca să vezi, neajungându-le spaţiul autohton întru demascarea *"duşmanilor de clasă"*, oficioasele centrale se întindeau în lung şi'n (mai ales) lat în perimetrul altor state. Trăitorii trebuiau să ştie, totodată, că: mişcarea antiimperialistă creşte în rândul popoarelor din Orientul Apropiat şi Africa de Nord; în Portugalia (niciodată în ţara noastră) s'au operat masive arestări; comerţul cu Răsăritul e singura cale de ieşire a Occidentului din criza dolarului; în Europa apuseană, starea de spirit antiamericană atinge proporţii uriaşe; *"truditorii"* din întreaga lume clamează la toate colţurile: *"Yankei, ţâţâtori de război, căraţi-vă din Mexic!"*. Nu menţionăm cine's autorii unei asemenea producţii gazetăreşti. Tot nu contează.

• Mai vrem? Poftim, informaţia asta şi gata. Cică s'au constituit Comitetele pentru organizarea jubileelor N.V. Gogol şi Victor Hugo. În compunerea lor, la loc de frunte, genul gingaş: ministrul adjunct al învăţământului Public, tovarăşa Tatiana Bulan.... Flancată, se subînţelege, de venerabili profesionişti ai curvăsăriei politiceşti, ca Zaharia Stancu şi Sorin Toma, ştabul *"Scînteii"* (noroc cu eclipsa de soare din 25 Februarie).

• Să vedem cum stăm cu provincia. Cu provincia stăm bine. Iată, de pildă, *"Lupta Moldovei"*, (redactor-şef - Iosif Vişinovschi) cu ce se ocupa: *"Construcţia canalului navigabil Volga-Don a intrat în faza finală"* (despre Canalul Dunărea-Marea Neagră, tăcere completă; de ce oare?); *"Cum sunt organizate la ţară Joile tineretului?"* (recrudescente actualmente!); *"Proteste contra exterminării deţinuţilor politici din Grecia"* (prezbiţii scribălăi din dulce-acrişorul târg al Ieşilor n'or fi cunoscut exterminări de pe-aproape, de pe bulevardul Copou, nr.5 de exemplu, sediul regional al *"Securităţii poporului"?!?*).

• Cărţi noi în librării? *"Opere"*, vol.21, de Lenin, *"Opere"*, vol.11, de Stalin, *"Opere"*, vol.3, de Gheorghiu-Dej ş.a.m.d. Pe ecranele cinematografelor rulau filmele: *"Crucişetorul Potemkin"*, *"Urmaşii lui Gingis Han"*, *"Maiakovski"*, *"Festivalul filmului sovietic şi a democraţiilor populare"*. Repertoriul teatral cuprindea: *"Crângul de călini"*, pe scena Naţionalului; *"Herşele Ostropolier"* şi *"Ni be, ni me, ni cucurigu"*, de Ghersinsohn, la Teatrul evreiesc de stat (cot, cot, cotcodac!).

Mai comentăm? Nu mai comentăm.

Scandalul Dracula Park scoate la iveală nereguli importante

Scandalul *"Dracula Park"* a stârnit până în prezent numeroase comentarii negative nu numai în România, dar şi în presa internaţională. Ultimul scandal legat de afacerea pusă la cale de ministrul pesedist al Turismului, Dan Matei Agaton, scoate la iveală un fapt incredibil. O obscură firmă austriacă numită Explore Eriebnis Produktionen s'a angajat să contribuie la realizarea castelului şi hotelului din complexul Dracula cu 10 milioane de euro. Numai că firma este o companie mică, de gang, cum a numit-o presa românească.

După cum reiese din prezentarea firmei, făcută chiar de directorii ei, Gerhard Frank - dramaturg specialist în trăiri emoţionale şi Andreas Kornprobst - regizor, SRL-ul are 13 angajaţi din care 8 sunt colaboratori şi derulează proiecte de milioane de euro, iar cifra de afaceri în anul 2001 a fost de 20 milioane de euro.

La întrebările: care va fi profitul SRL-ului, când îşi vor recupera investiţia şi când vor da partenerilor români cele 10 milioane de euro, Austriecii au răspuns: *"La prima întrebare vă răspundem peste două luni, la cea de-a doua peste trei luni, iar banii îi vom da cel mai devreme peste şase luni şi cel mai târziu peste un an"*.

În registrul *"on line"* al firmelor austriece, numit *"comnet.at"*, firma Explore figurează cu un capital social de 36.336,41 euro, are formă juridică SRL, la corespondenţă preferă limba engleză iar anul de înfiinţare este 1999. Ziariştii români au ajuns la Viena şi au cercetat sediul firmei. Ei povestesc: *"O vizită la sediul SRL-ului ne-a edificat pe deplin. În zona comercială Mariahilferstrasse, într'o clădire veche, au sediile mai multe firme de apartament. La intrare, lângă interfon şi sonerie, în dreptul apartamentului 22 figurează firma Explore. Pentru a ajunge la ea, treci printr'un gang şi mergi până în a doua curte interioară, unde e clădirea cu sedii de firme. În imobilul vechi, fără lift, urci pe o scară cu pereţi scorojiţi şi crăpaţi până la etajul doi. În spatele unei uşi de fier portocalii se află sediul SRL-ului Explore. Interiorul firmei este format dintr'o cămăruţă cu două copiatoare, o bucătărioară cu pereţi de sticlă, trei mese de birou cu tot atâtea calculatoare şi o masă de <conferinţe> din lemn gen masă de picnic, în mijlocul căreia tronează un bol cu fructe şi de jur împrejurul mesei opt scaune. Prin <sediu> nu erau mai mult de trei persoane plictisite. Solicitând informaţii, respectiv pliante cu proiectul <Dracula Park>, doamna care făcea oficiile de secretară ne-a răspuns: <Momentan nu am pliante informative, dar se lucrează. Dacă vreţi aşa ceva, reveniţi peste patru săptămâni>"*.

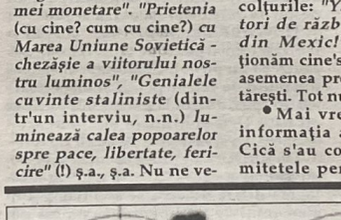

TRADUCERI LEGALIZATE (Certified Translations)
ENGLEZA - FRANCEZA - ROMÂNA

- ACTE EMIGRARE - SPONSORARE
- DIPLOMĂ, FOAIE MATRICOLĂ FACULTATE - LICEU
- CERTIFICAT NAŞTERE - CĂSĂTORIE - DIVORŢ
- RESUMÉ - C.V.
- ANUNŢURI, RECLAME, BROŞURI, MANUALE
- PAGINI WEB IN HTML

POST-SCRIPTUM TRANSLATIONS
Tel: 416-587-6603
http://PostScriptum.Netfirms.com

Dezvăluiri

COMISIA SENATORIALĂ PENTRU CERCETAREA EVENIMENTELOR DIN DECEMBRIE 1989

STENOGRAMA AUDIERII COMANDORULUI (r) RADU NICOLAE, DIN 14 IUNIE 1994 (ORELE 9-13). ŞEDINŢA ÎNCEPE LA ORELE 9.00. ESTE CONDUSĂ DE DL. SENATOR VALENTIN GABRIELESCU,

Urmare din numărul trecut:

DL. GABRIELESCU: - Dar acei ofiţeri, ştiind că veniţi din puşcărie, mai aveau încredere să discute cu Dvs.?

Dl. RADU: - Din fericire şi spre onoarea lor, da. Spre deosebire de alţii... pe care i-am socotit mult mai apropiaţi... care s'au dovedit a fi găini plouate!...

Dl. GABRIELESCU: - Deci, Dvs. din 22 aţi venit în Bucureşti şi n'aţi făcut nimic, aţi fost ca şi mine, ca şi altul...

Dl. RADU: - Spectator!

Dl. GABRIELESCU: - Până când?

Dl. RADU: - Pe 30 Ianuarie am avut o discuţie în cabinetul lui Militaru, cu el, legat de...

Dl. GABRIELESCU: - La minister?

Dl. RADU: - Da, a trimis el o maşină după mine şi i-am spus: *"Domnule general, eu, în actuala chestie - nu intru!"* A rămas foarte surprins... Mi-a oferit să mă întorc în marină. Am zis: *"Nu, eu nu merg cu echipa actuală, deci vă rog să luaţi act şi Dvs.!"*

Dl. GABRIELESCU: - Ce vă displăcea? Cât noi strigam *"ura!"* şi Dvs. nu vă plăcea? Noi strigam *"Jos comunismul!"*

Dl. RADU: - Adică se striga *"Jos!"* - ceea ce, de fapt, nici n'a fost! Nici n'a fost!

Dl. SĂNDULESCU: - Dar, a fost pe undeva, în lumea asta, comunismul?

Dl. RADU: - N'a fost! Comunismul nu se poate construi decât pe morală creştină! Dar omenirea este incapabilă de aşa ceva!

Dl. SĂNDULESCU: - Adică voiaţi să faceţi ceva care n'a fost nicăieri, niciodată! Atunci, PNŢCD-ul este un partid comunist? (Rumoare).

Dl. RADU: - Dacă... Sunt destui, şi la Dvs., la cultul catolic. Eu l-am cunoscut pe Dl. Coposu, am fost la dânsul de mai multe ori, dar când am văzut cu cine se vorbeşte pe acolo... şi pe Petrina, şi pe alţii... am făcut semnul crucii şi... valea!

Dl. GABRIELESCU: - Să lăsăm partea asta teoretică, cu comunismul absolut sau ideal - aici putem să discutăm mult şi mi-ar face plăcere. Dar, practic, comunismul, sau genul ăla de comunism, care a fost, şi răsturnarea care a fost făcută de masele între care eraţi şi Dvs., şi eu - aici vreau să-mi explicaţi: de ce nu voiaţi să agreaţi formula care s'a adoptat - FSN-ul, la care v'aţi gândit înainte, FSN? Şi, iacă, acest front s'a împlinit! Şi atunci, de ce Dvs. v'aţi izolat?

Dl. RADU: - Hai să vă spun, întâi, cauze imediate. Şi, dincolo de aceea, cauze de fond... în clipa în care am văzut că se deschid graniţele - şi eu ştiam despre ce este vorba! - şi multe alte chestii, era imposibil ca eu, care am avut alte proiecte, alte scopuri, alte idealuri, nu puteam să intru în jocul ăsta!... Pentru nimic în lume!

Dl. GABRIELESCU: - Care era jocul? N'am înţeles! Adică ce vi se pare în neregulă?

Dl. RADU: - Eu nu mi-am ascuns niciodată viziunea mea despre procesul care se întâmplă. Procesul actual - trebue să fie cineva de o naivitate înduioşătoare pentru a crede că Occidentul este *"mana cerească"* pentru... Noi trebue prin noi, nimeni nu ne va ajuta niciodată. Nu ne-au ajutat şi nu ne vor ajuta niciodată! Înţelegeţi? Noi vom fi transformaţi în colonie! Iar... fenomenele din momentul de faţă, nu numai din economie, duc foarte exact - nu numai la noi, eu am avut discuţii cu academicieni la Moscova, cu oameni de cultură din Germania, din Franţa, care, absolut, împărtăşesc aceleaşi idei! Aici trebue transferată lumea neagră! A industriei grele - negre pentru ca ştaifurile să fie în altă parte. Asta e un proiect care - vă spun, din punctul meu de vedere, beneficiez de faptul că sunt, relativ, bine informat... Deci, eu v'aş ruga să aveţi în vedere că eu nu sunt un naiv, de pe stradă, care - îmi arată cineva două mărgeluţe şi, gata! mă reped la ele!

Dl. GABRIELESCU: - Bine, domnule comandor, dar...

Dl. RADU: - Deci, e vorba de convingerile mele, ataşamentul meu faţă de idei ş.a.m.d. - deci o chestiune personală! Nu este o chestiune care priveşte...

Dl. GABRIELESCU: - Bun. Eu vă fac o mărturisire: gândesc la fel ca Dumneavoastră. Îmi dau seama - şi cred că toţi ne dăm seama de lucrul ăsta, că nu suntem...

Dl. RADU: - După aceea, vreau să vă spun că mi-a produs o greaţă fantastică această neruşinată obedienţă a guvernanţilor de astăzi... Vin nişte semidocţi, nişte sfertodocţi - pe care, dacă-i scuturi, nu rămâne nimic din ei, decât gestică - vă spun că i-am cunoscut şi eu pe mulţi din ăştia... Când jumătate din populaţia Italiei e analfabetă, daţi-mi voie să am o rezervă!... Când 14% din armata Franţei are analfabeţi - scuzaţi-mă dar... Cel mai mare câştig al unei naţiuni este şcoala!

Dl. GABRIELESCU: - Domnule comandor - aveţi mare dreptate în ce spuneţi, dar eu tot revin la revoluţia, la evenimentele din Decembrie 1989! Sigur putem teoretiza... Dvs. ne-aţi explicat nouă că, în faza de pregătire a acestei răsturnări politice - să-i spunem - vă gândeaţi ca în capul statului să fie o tripletă Maurer - Iliescu şi Ioniţă. Ioniţă nu mai era. Iată că Iliescu ajunge în cap şi Dvs., tocmai pe cine-l doreaţi... Aici nu înţeleg eu! Deci, am înţeles că Dvs. l-aţi testat pe Dl. Iliescu, aţi discutat cu oameni de mare valoare şi aţi ajuns la concluzia că Iliescu e un om de valoare care merită să...

Dl. RADU: - Eu vă spun, n'am găsit nici la Giurescu, nici la Moisil, nici la D.D. Roşca, nici la Frunzetti, nici la alţi oameni pe care i-am cunoscut, nu am găsit... Dimpotrivă! El era foarte agreat, era un tip plăcut, manierat... Mai era Ştefan Andrei de asemenea factură... Bineînţeles că nu era vorba de Bobu... Dar este vorba de oameni care aveau anvergură culturală... Sigur, nimeni nu l-a comparat pe Iliescu cu Moisil... cu D.D. Roşca... L-am raportat la Ceauşescu, la cine era, la echipa care era...

Dl. GABRIELESCU: - Dar din punct de vedere politic, el era omul pe care îl vedeaţi în capul viitoarei formaţiuni politice...

Dl. RADU: - Da.

Dl. GABRIELESCU: - Şi când el a ajuns la putere - datorită unui concurs de împrejurări...

Dl. RADU: - Să ne înţelegem bine! Structura pe care o cream transforma partidul, dacă vreţi, mai degrabă într'un simbol. Eu vreau să vă spun - deşi este jenant pentru mine - aprecierile lui Ioniţă la adresa unor indivizi din echipă erau destul de dure... Dar ăştia erau actorii!

Dl. GABRIELESCU: - Bun, şi ăştia erau. Dar tocmai pe cel pe care Dvs. l-aţi avizanjat ca un posibil conducător şi valoros din punct de vedere politic şi intelectual - aşa aţi spus, a venit la putere, după cele ce aţi păţit Dvs. şi Militaru şi... şi în acest moment, Dvs. vă despărţiţi de el! De ce?

Dl. RADU: - V'aş ruga să înţelegeţi! Demersul meu, dacă vreţi să-i spunem ideologic - diferă de ceea ce se întâmplă în momentul de faţă! Şi atunci, nu mă pot integra acestei echipe! Cu durere în suflet vă spun. A fost un om cu care am mers în tranşeu nu ştiu cât, şi constat că el tindea la altceva decât declara că gândeşte altădată... Cu setea de putere, domnule, e o chestie patologică.

Dl. GABRIELESCU: - Deci, asta era chestiunea! Acum am înţeles! Deci Dvs. vreţi să spuneţi, aveţi convingerea asta, şi aţi avut-o dinainte, pentru un *"comunism adevărat"* şi Dl. Iliescu...

Dl. RADU: - Voiam o societate funcţională, în care să acţioneze - pentrucă ea este obiectivă, este naturală...

Dl. GABRIELESCU: - Da, da. Hai să lăsăm... Facem teoria asta - nu ajungem la nici o... O luăm cu stânga, cu dreapta, cu... nu ştiu ce şi nu mai ajungem nicăieri...

Dl. GABRIELESCU: - Să revenim la evenimentele noastre: deci, Dvs. atuncea v'aţi despărţit de Militaru?

Dl. RADU: - Nu!

Dl. GABRIELESCU: - Păi el era ministru de război în acest regim!

Dl. RADU: - Tocmai de aia a şi fost îndepărtat!

Dl. GABRIELESCU: - El a fost îndepărtat?

Dl. RADU: - Păi da, da nu - a fost *"mângâiat"*! Vreţi să spun casa în care s'a pus la cale toată tărăşenia? E o casă a unui general, aici, unde s'au adunat toţi ofiţerii informatori. Eu îi cunosc foarte bine, domnule! Ofiţerii informatori ai Securităţii - cărora li s'a dat ultimatum: *"Dacă nu ieşiţi să faceţi scandal, vă punem..."* Şi ştiţi cum era lumea atuncea! Păi, scandalul *"CADA"*!

Dl. GABRIELESCU: - Contra lui Militaru!

Dl. RADU: - Bineînţeles! Trebuia adus neapărat Stănculescu! Şi trebuia găsit un pretext. Pentrucă Militaru s'a opus numirii lui Petre Roman ca prim-ministru - s'a spus explicit.

Dl. GABRIELESCU: - De ce s'a opus?

Dl. RADU: - De ce? Pentrucă Militaru era un om... la vârsta la care era şi şi-a dat seama că tipul ăsta - care n'avea nici o pregătire să ia, în asemenea condiţii, responsabilitatea unui guvern! Asta era o aventură, domnule! Şi asta s'a tranşat cu mult înainte, numirea lui! Undeva, pe la spitalul Elias.

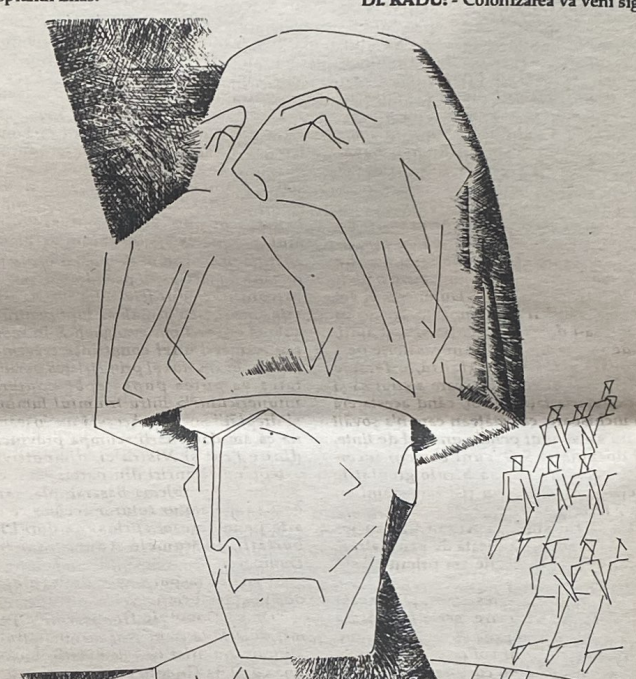

Dl. GABRIELESCU: - Păi, la spitalul Elias - că acolo s'au întâlnit, ştim şi noi treaba asta! Da, domnule comandor, păi nu putem să lăsăm treaba aşa, nelămurită!

Dl. RADU: - Domnilor! Îmi daţi voie şi mie! Eu sunt un om care... nu că mi-ar fi frică! - singurul lucru pe care l-am câştigat când am fost arestat este că am pierdut sentimentul fricii. Ceea ce e prost pentru mine! Mie nu mai mi-e frică - am 66 de ani - e, o să-mi cadă o cărămidă în cap sau - eu nu pilotez ca Maluţan - dar, probabil derajează un troleibuz sau un tramvai...

Dl. GABRIELESCU: - Asta ar mai trebui acuma! Am ajunge chiar de...

Dl. RADU: - Dar, asta, la mine... dacă derajează troleibuzul cu mine - derajează şi cu alţii, e clar! Să-i ferească Dumnezeu (Rumoare).

Dl. GABRIELESCU: - Deci, v'aţi despărţit şi de Dl. Militaru - pe urmă v'aţi despărţit şi de Dl. Iliescu şi...

Dl. RADU: - Militaru a rămas, totuşi, fidel unei - să zicem - viziuni, pe care o... Vă repet - şi aş vrea să fie foarte clar - că se operează cu termeni care, pe mine, mă jenează, când vin din partea intelectualilor! Dacă vine dela Gheorghe - de pe stradă... *"Jos comunismul!"* etc. nu mă... Da când vin dela intelectuali, am un aşa, un sentiment de penibil! Că se dedau la demagogie din asta ieftină... de termeni şi de...

Dl. GABRIELESCU: - Şi acum, ce faceţi? Staţi cuminte acasă?

Dl. RADU: - Supravieţuiesc!

Dl. GABRIELESCU: - Supravieţuiţi... Ce aşteptaţi?

Dl. RADU: - Eu? Ce dracu să aştept? (Râsete)

Dl. HOSSZU: - Păi, ce facem cu societatea aia...

Dl. RADU: - Sunteţi străin de... Iar invectivele să ştiţi, că nu mă ating! Chiar dacă vin din partea unui senator! Mă onorează chiar!

Dl. GABRIELESCU: - Ce, n'am înţeles...

Dl. RADU: - Dânsul mi-a spus că aştept comunismul...

Dl. HOSSZU: - Nu comunismul, colonizarea României...

Dl. RADU: - Colonizarea va veni sigur! Ea deja este! Cineva este idiot să nu-şi dea seama că suntem... Priviţi spectacolul buticurilor! Cum este posibil ca o ţară care era grânarul Europei... Ştiţi care a fost declaraţia lui Helmuth Kohl în legătură cu colhozurile - că este una dintre cele mai eficiente forme de organizare economică! Helmuth Kohl, nu eu! Îl acuză cineva de comunism? Chibuţurile în Israel - ce sunt? Şi cât sunt de eficiente! Adică... fără agricultură mare nu poţi înfiinţe o industrie, nu poţi înfiinţe Armata, nu poţi înfiinţe atâta populaţie orăşenească. Cu ăla micu, - care două pogoane... ce să fac cu ăsta, domnule? Aduce roşii la piaţă - asta nu e viziune economică, este banditism, prostie - din două una!

Dl. SĂNDULESCU: - Aici sunteţi de acord cu Iliescu...

Dl. RADU: - Nu, eu susţin, fără îndoială, că fără marea agricultură nu facem nimica. Ne vor hrăni Turcii cu cartofi! În România, când eu cumpăram, prin anii '50, cu 25 de bani kg. de roşii - este o ruşine, domnilor!

Dl. SĂNDULESCU: - Dar, după anii '50 s'a făcut colectivizarea, Domnule comandor!

Dl. RADU: - O porcărie!... Deci eu nu sunt un... eu sunt partizanul ideii că acest popor are şi el dreptul ăsta... să-şi găsească un făgaş al lui! În felul acesta nu se poate trăi!

Va urma

Cu gândul la Basarabia

LEGĂTURILE MELE EPISTOLARE CU ANTON CRIHAN

Sergiu GROSSU

La începutul lunii Martie 1969, hotărîți să plecăm din țară în Franța, cu gândul de a cere la Paris azil politic, neam dus - soția mea și cu mine - la marele nostru prieten basarabean Pan Halipa, pentru a-i vorbi de îndrăznețul plan de evadare dintr'o societate aproape irespirabilă. De acord cu *"visul"* nostru, el ne-a înmânat, odată cu adresa D-lui Anton Crihan, stabilit la St. Louis, în SUA, și o scrisoare de recomandare a celor doi ***"fugari"***, pe care o reproducem aproape în întregime:

"Dragă Antoane, poetul și publicistul Sergiu Grossu, consătean cu mine dela Cubolta și fost colaborator la revista mea <Viața Basarabiei>, pleacă la Paris ca să-și dee doctoratul în teologie. S.G. este un produs al provinciei natale, așa cum l-a format împrejurările, dar și cu o nuanță cu totul originală. Este un credincios, ce s'a adâncit în doctrina creștină, ajutându-se și cu studii filosofice. Dacă Dumneata ai urmărit revista <V.B.>, poți să-ți aduci aminte că scria versuri frumoase și cronici literare de concepție poporanistă. Eu și cetitorii revistei l-am apreciat. Personal am ținut și țin la S.G. pentrucă el făgăduiește să-și consacre resursele sufletești pentru cauza noastră. Pân'acu a dat dovadă că-și ia misiunea în serios. Este un Român basarabean care ne face cinste. Are darul scrisului și al vorbirii; și cum cauza noastră trebue susținută și de aci înainte, noi avem tot interesul să-l știm angajat pe S.G. în acțiunea de propagandă și în presă, la radio și în vorbire dela om la om. Eu îmi pun mare nădejde în S.G. și cred că și Dumneata îl vei aprecia, când îl vei cunoaște. De aceea te rog să-i dai toată atenția și să-l ajuți, unde se va cere. El ține în căsătorie pe o nepoată a lui Iuliu Maniu, o femeie inteligentă și energică, care a știut să-și facă datoria față de soț, când acesta era la închisoare, ca cetățean care n'a șovăit și nu s'a vândut pentru un blid de linte. Și doamna și S.G. sunt oameni încercați, care au știut să biruie greutățile vieții și de aceea eu ți-i recomand cu toată tăria..."

Ca să fiu sigur că Anton Crihan locuiește la adresa indicată de Pan Halipa, i-am scris, și la 6 Iulie am primit aceste rânduri:

"Da, aceasta e adresa mea. Dumneata îmi poți, prin urmare, scrie la această adresă fără nici o grijă și-mi poți spune tot ce dorești. Eu îți voi răspunde cu aceeași promptitudine cu care îți răspund la scrisoarea D-tale din 1/VII. Să nu uiți, când îmi scrii, să-mi dai toate datele necesare cu privire la vârsta și studiile Doamnei și a Dumitale, cât și ocupațiile ce le-ați avut fiecare în țară, fiindcă s'ar putea întâmpla să am nevoie de ele, în cazul că ați dori să vă fiu pe aici de vreun folos oarecare, atât cu sfatul cât și cu fapta. Fiți bineveniți în lumea liberă... Aștept, bineînțeles și scrisoarea D-lui Halipa."

Odată cu scrisoarea în cauză, i-am scris așa: *"... scrisoarea Dvs., sosită la timpul cuvenit și așteptată de altfel, mi-a produs atât mie cât și soției mele, o mare și indescriptibilă bucurie. Dacă în perioada, cât ați fost încă în țară, împrejurările defavorabile nu mi-au dat posibilitatea să vă cunosc personal (deși trecutul Dvs. glorios, legat de destinul Basarabiei noastre, cât și activitatea pedagogică îmi erau apropiate, iar fratele meu Nicolae, s'a întâlnit și-a discutat cu Dvs., fiind un mare admirator al <luptei> politice integre ce-ați desfășurat-o dela Unire încoace, iată că, pe alte meridiane geografice, Dumnezeu îngăduie și dorește să ne întindem o mână frățească și caldă - deocamdată pe cale epistolară - <în lumea liberă a muncii și a gândirii> cum foarte sugestiv se exprimă Dl. Halipa, în scrisoarea alăturată.*

În legătură cu <datele necesare> referitoare la persoana mea și a soției mele, mare lucru nu am a vă scrie, deoarece, întocmai pescarului Simon-Petru din Evanghelie, putem să strigăm și noi: <Toată noaptea ne-am trudit și n'am prins nimic...> Pentrucă peste noi s'a abătut o crâncenă și apăsătoare noapte politică de 25 de ani si fiecare dintre noi a trebuit să plătească în pușcărie, și prin pușcărie, <birul> impus de bestiile comuniste... (Urmează date și amănunte din biografia mea: studiile, colaborările la revistele literare din timpul războiului, inclusiv activitatea mea ca redactor în Ministerul Propagandei, ocupându-mă de cotidianul *"Basarabia"* și de publicațiile săptămânale *"Basarabia literară"* și *"Transnistria"*; refuzul de a intra în învățământ ca licențiat în Filosofie și în Filologia modernă, neacceptând doctrina comunistă; greutățile vieții și angajarea mea în lupta misionară a mișcării ortodoxe ***"Oastea Domnului"***, ceea ce m'a făcut *"ostil"* și *"dușmănos"* în ochii vigilenței Securității, arestarea mea din noaptea de 7 Martie 1959 și condamnarea la 12 ani temniță grea; grațiat, ocuparea numai de posturi minore, administrative, la diferite fabrici și instituții, plecarea ca *"turist"* găsindu-mă dispecer la un Institut de Proiectări Laminoare... Aceleași *"amănunte biografice"* le-am dat și cu privire la soția mea, care a fost și ea arestată în anul 1949 și, fără a fi condamnată, a stat în pușcărie peste 4 ani, trecând și prin infernul Canalului; ne-am căsătorit în anul 1957, iubindu-ne și înțelegându-ne de minune, amândoi având un ideal comun de viață: biruința cauzei lui Iisus pe pământ!)

Continui scrisoarea:

*"Aici, la Paris, încercăm să activăm într'o direcție strict spirituală. Soția mea termină de scris o carte de amintiri din pușcărie, pe care speră s'o vadă tipărită atât în Franța cât și în SUA. Eu mă zbat să-mi public în limba franceză două lucrări teologice, în spiritul ecumenismului. Până la sfârșitul anului aștept apariția unui volum de poezii în limba română, în RFG, sub pseudonim, poezii cu conținut educativ-religios. Acesta este crezul meu actual: **să lupt pentru o cultură creștină pur evanghelică, în vederea formării unei conștiințe creștine.** Numai în Hristos și prin Hristos umanitatea va putea pune capăt <puterii întunericului"> întru triumful luminii și dreptății sociale. Aceasta nu înseamnă că am dat uitării scumpa provincie dintre Prut și Nistru ci, dimpotrivă, așteptând lămuriri din partea Dvs. cu privire la <problema Basarabiei>, sunt gata să mă alătur tuturor acelora ce se află pe metereze, aprinși de dorul libertății, în numele Adevărului lui Dumnezeu..."*

Și iată ce răspuns am primit pe data de 11 Septembrie 1969:

"Dragă Domnule Grosu, eu am primit dela D-ta până acum trei scrisori. Din ele am aflat că ești hotărît, împreună cu D-na Grossu, să rămâneți în Occident și că ești gata să scrii articole pentru presa noastră de aici. Asta-i tot ce mi-ai comunicat Dumneata că ești și sunteți amândoi gata să faceți. Credința mea e că Dumneata vrei ceva mai mult. Și dacă vrei, de ce nu mi-o spui? Eu sunt sigur că atât Dumneata, cât și D-na Grossu, ardeți de dorința să veniți în America. Dacă eu nu mă înșel în presupunerea aceasta a mea, ar fi trebuit să-mi spui acest lucru și din chiar primul moment. Eu am și așteptat până astăzi a 4-a D-tale scrisoare în care eram sigur că aveai să-mi spui și asta. Ori, scrisoarea aceasta n'a venit și acuma eu încep să cred că nici n'are să vină. Mai mult chiar, am ajuns la ideea că ai vroi să fii rugat să vii. Eu n'am absolut nici o calitate ca să fac așa ceva, eu însumi nefiind aici decât un oaspe tolerat, sau cum se zice aici, rezident permanent. Eu n'am, prin urmare, nici cetățenia americană - n'o am, fiindcă e drept, n'am vroit s'o am, dar, în sfârșit, n'o am. N'așî putea deci nici să te invit să vii. Cu toate acestea, fiindcă, repet, eu sunt sigur că ardeți amândoi de dorința de a veni, în cele ce urmează eu vreau să vă arăt pe scurt cum ați putea veni și ce vă așteaptă dacă veți reuși să veniți. Să vă arăt mai întâi ce vă așteaptă.

Aici, e bine să știi aceasta dela început, ca să intri în slujbă la Stat - chiar și în învățământ, afară de cel particular - ai nevoie să fii cetățean american și cetățenia americană nu poate fi cerută decât după cel puțin cinci (5) ani de ședere aici, în mod permanent. Până atunci, prin urmare, o să trebuiască să lucrați la particulari. Doamna va putea, cred, să dea lecții de pian, care însă nu sunt bine plătite. Când, în sfârșit, veți putea deveni cetățeni americani, are să fie prea târziu ca să mai puteți intra în slujbă la Stat. La 55 de ani, oamenii aici sunt socotiți deja bătrâni. La vârsta aceasta nici Statul și nici chiar particularii nu mai vor să-i ia în slujbă. La Stat, la vârsta aceasta se poate găsi vreo slujbă numai în mod excepțional. La particulari, și mai puțin. În privința întreprinderilor particulare să nu vă faceți deci nici o iluzie, dar absolut nici una. Ca să vedeți ce înseamnă asta în mod practic, eu vă dau mai jos câteva exemple. În 1947 când regele Mihai a fost silit să abdice și să părăsească Țara, cumnatul meu era atașat comercial la Legația noastră din Washington. Tot atunci el și-a dat demisia din postul acesta și a declarat că vrea să rămână în America. Americanii i-au adus laude. Când însă le-a cerut o slujbă la Stat, i-au spus că nu-i pot da nimic, el nefiind cetățean american. Cumnatul meu însă, trebue să știi, în țară terminase Politehnica din București. El i-a întrebat atunci dacă n'ar putea să intre la o întreprindere particulară. Răspunsul a fost că ar putea. El s'a dus tot atunci la Pittsburgh și acolo s'a prezentat la o mare întreprindere metalurgică din imprejurime, unde, bineînțeles, le-a arătat mai întâi ce studii făcuse. Uitasem să spun că la Politehnică el făcuse secția de Mine. Ei bine, i-au răspuns că nu-l pot primi, dat fiind că și-a făcut studiile în străinătate și că ei, Americanii, nu țin cont decât de diplome obținute aici (...) Fostul soț al actualei mele soții a părăsit și el Legația din Washington, unde era prim-secretar. El e doctor în drept. Cu o diplomă ca a lui era și mai greu să găsească aici ceva potrivit pentru el.

*După mai multe alergături, știi ce-a făcut? S'a dus la Detroit, unde avea niște rude, și acolo a intrat **ca simplu lucrător** la fabrica de automobile Pontiac! **El avea atunci 33 de ani**, era deci încă tânăr; ei bine, n'a putut să reziste decât jumătate de an și s'a întors la Washington, unde își lăsase soția (care acum e soția mea). Și acolo, după alte alergături, a găsit în cele din urmă, un **post de contabil** la o crâșmă dintr'o suburbie a orașului și mai lucra, în același timp, **ca zugrav**. (...) Aici, la St. Louis, cunoaștem o doamnă, originară din Rusia, care, după câte am auzit, este o foarte bună pianistă la o școală de balet și, în plus, mai dă și lecții de pian, iar soțul ei, care în Rusia ar fi fost, se pare, un fel de savant, are - nu știu exact unde - serviciu și el: are în îngrijirea sa vreo sută de șobolani, care îi aduce un venit foarte mic. Amândoi duc, după câte am auzit, o viață de mizerie. Cred că ți-am dat destule exemple ca să vezi ce te așteaptă - ce vă așteaptă, mai exact, pe amândoi - dacă veniți încoace. Cu toate acestea sfatul meu e să veniți, însă numai în cazul că D-ta ai putea să te faci preot - zici că ai făcut și studii teologice - și că episcopul Trifa ar putea să-ți dea o parohie. Scrie-i deci lui Trifa și cere-i să te aducă în America și să-ți dea o parohie... Despre mine nu-i pomeni. Poți, în schimb, să-i spui că ești dintr'un sat cu Halipa etc. (...) Vreau să mai știi că eu ți-am trimis acum câteva zile în urmă un discurs pe care l-am făcut anul trecut pentru Postul de Radio din München pe care acesta l-a difuzat în zilele de 27 și 28 Martie, cu ocazia aniversării de 50 de ani dela Unirea Basarabiei. Discursul acesta D-ta ai să-l primești în curând. Eu ți l-am trimis într'un îndoit scop. În primul rând, eu vreau să-l citești, fiindcă văd din ceea ce mi-ai scris D-ta până acum că, deși ești din județul meu, habar n'ai care a fost rolul meu la unirea Basarabiei. În al doilea rând, după ce-l citești, să-l duci preotului Mircea Domitriu dela biserica ortodoxă română din Paris. Acesta, trebue să știi, e basarabean, e din târgul Pârlița, jud. Bălți. Eu anume ți-am trimis discursul ca să i-l duci Dumneata, fiindcă vreau pe calea aceasta să faci cunoștință cu el, deoarece, mă gândesc, el ar putea să pună pentru D-ta un cuvând bun pe lângă Trifa, sau, în tot cazul, pe lângă șeful foștilor legionari care se află în America și cu care el e în foarte bune raporturi. Dumneata îi spui lui Domitriu că te-am trimis eu la el ca să-i duci discursul. Te rog să-mi scrii ca să-mi spui ce ai făcut. Al D-tale, A. Crihan."*

Nemulțumit de această *"bunăvoință"*, pe data de 28 Septembrie 1969, am înseilat aceste rânduiri:

*"Stimate Domnule Crihan, vă rog să mă iertați dacă îmi permit din capul locului, să vă spun - vorba basarabeanului - <pe șleau>, că ultima Dvs. epistolă a avut asupra noastră un dublu efect negativ, și anume: mai întâi, ne-ați contrariat și, în cele din urmă, ne-ați dezamăgit profund. Subliniez, ca să rețineți: **nu din cauza sumbrei perspective,** descrisă cu atâta amabilitate și lux de amănunte, în 12 pagini nedactilografiate (și, ca atare trudite cu peniță, în vederea clarificării unor biete suflete migratoare!) - ci prin simpla constatare a incapacității Dvs. de identificare sau, măcar, de sesizare a preocupărilor, dorințelor și aspirațiunilor noastre, <reajustate>, la circumstanțele actuale, pe noul și straniul meridian al existenței.*

*Am, în fața mea, primele Dvs. rânduri - răspuns prompt și elegant la primele mele rânduri - în care îmi cereți să vă indic, între altele, <toate datele necesare> cu privire la vârsta și studiile mele și ale soției, ocupațiile pe care le-am avut fiecare în țară și încheindu-vă misiva de prietenie astfel: <...fiindcă s'ar putea întâmpla să am nevoie de ele, în cazul că ați dori să vă fiu pe aici de vreun folos oarecare, atât cu sfatul,**cât și cu fapta**>. Zgândăriți de Dvs. am comis greșeala de a vă înșira, ca la Serviciul de Cadre, <datele necesare> ale amândurora, **însă** exclusiv pentru orientarea Dvs., oferindu-vă astfel posibilitatea de a saluta în persoanele noastre <spovedite> două elemente de temeinică și creștinească pregătire intelectuală, filtrate cu vârf și îndesat prin teascul prigoririi comuniste, mustind de seva unei îndelungate experiențe politice și gata să lupte, pe meterezele Adevărului și Dreptății sociale, <lupta cea bună a credinței>, despre care vorbește Ap. Pavel, într'una din epistolele sale.*

*V'am arătat, în fraze concise (deoarece, în mod statornic, am detestat ermetismul în poezie și confuzia în politică) situația noastră precisă în **Franța**, la Paris:*

- că soția mea a aranjat cu acte în regulă o propunere de a face o practică de 6 luni la Paris, ceea ce și face în prezent, având astfel existența asigurată;

*- că **aici** <încercăm să activăm într'o direcție strict spirituală>, soția mea fiind pe punctul de a tipări atât în Franța cât și în SUA, o carte de amintiri din pușcărie;*

- că subsemnatul aștept să-mi apară în RFG un volum de poezii, iar în Franța sunt în tratative cu câteva edituri pariziene pentru tipărirea a două lucrări de pedagogie creștină, în spiritul ecumenismului.

Găsindu-vă, deci, în posesia acestor eșantionae radioscopice, nu pot să pricep cum ați ajuns la concluzia ca <doresc ceva mai mult>, că amândoi <ardem> de dorința să venim în America și că n'ar fi trebuit să vă ascund acest lucru. <Mai mult chiar - afirmați Dvs. - am ajuns la ideea că ai vroi să fii rugat să vii... că ardeți amândoi de dorința de a veni...> etc., etc. Oare scriindu-vă în

Continuare în pag. 10

LEGĂTURILE MELE EPISTOLARE CU ANTON CRIHAN

Urmare din pag. 9

legătură cu <séjour>-ul nostru parizian, că nu ştim <ce se va întâmpla mai târziu> cu noi, v'am sugerat năstruşnicile <bănuieli> rizibile? Sau, pomenind de editarea în SUA a manuscrisului soţiei mele, credeaţi că sarcina acestei editări ne gândim s'o transferăm pe umerii Dvs.?

*Vă rugăm din suflet, Domnule Crihan, să ne acordaţi creditul moral ce ni se cuvine şi să luaţi act că ni s'a propus - fără să o cerem noi, fiindcă n'am venit în Occident s'o facem pe pomanagiii - să venim în Statele Unite, fie la New-York, fie la Los Angeles, chemaţi de nişte prieteni **în ţara unde locuiţi şi Dvs.**, nu ca să devenim zugravi, desenatori sau <păstorim> şobolanii Americanilor, ci **dându-ni-se masă şi casă pe termen nelimitat**, să scriem pentru slava lui Dumnezeu şi să luptăm, prin armele de lumină ale culturii creştine, pentru biruinţa Evangheliei lui Hristos pe pământ. **Dar pe noi nu ne interesează America**, pentru numele lui Dumnezeu! Noi vrem să rămânem în Europa, mai aproape de cei dragi, rămaşi acasă, fiindcă în noi nu s'au tocit sensibilitatea şi dorul de ţară, chiar dacă vremelnic am părăsit-o. În plus, suntem sufleteşte legaţi de Franţa, ţară în care putem trăi pe cont propriu; în care ne putem **singuri** câştiga pâinea cea de toate zilele, printr'o activitate onorabilă, publicistică, intelectuală, religioasă - scutindu-i pe cei din jur, de grija trăirii noastre şi a plasării <în câmpul muncii>.*

Până aici v'am eşalonat reperele contrarietăţii mele. Să vă mai plictisesc în ce constă dezamăgirea şi amărăciunea mea? V'am trimis un material cu rugămintea de a-l reexpedia episcopului Trifa şi nici nu pomeniţi de lucrul acesta. Vă scriu că sunt <un mare admirator al luptei politice integre ce-aţi desfăşurat-o dela Unire încoace> şi Dvs. mă acuzaţi: <deşi eşti din judeţul meu, habar n'ai care a fost rolul meu la unirea Basarabiei>. Mă declar gata să mă alătur tuturor celor ce n'au abandonat lupta pentru dezrobirea provinciei dintre Prut şi Nistru şi Dvs. mă trimiteţi la un preot român din Paris cu un suspect trecut politic în loc să-mi spuneţi dacă există sau nu un grup de elită, unit, preocupat permanent, la scară mondială, de soarta fraţilor noştri cotropiţi. Vă vorbesc de Iisus Hristos, ca finalitate a vieţii individuale şi sociale şi Dvs. mă îndrumaţi spre compromisuri. Cunoscându-vă sfaturile Dvs., <folositoare> dar inadecvate idealului nostru de viaţă şi visului nostru de împlinire, ne-aţi putea lămuri cum v'aţi gândit să ne fiţi folositori <şi cu fapta>?"

Timp de aproape doi ani s'a instalat, între noi şi Anton Crihan, o inexplicabilă tăcere. I-am trimis, în primăvara anului 1971, un exemplar din cartea mea de poezii religioase *"Pietre de aducere aminte"*, publicată cu pseudonimul Simion Cubolta - după numele satului meu natal din Basarabia - de către un editor din RFG, îndrăgostit de slova românească. M'a felicitat, pe o carte poştală ilustrată, urându-mi să merg *"din succes în succes"* (10 Aprilie 1971). La 25 Mai mă trezesc cu o scrisoare de 8 pagini în care, pe lângă invitaţia de a face parte, alături de el, ca basarabeni, din Comitetul Partidului Naţional Ţărănesc în refacere în Exil, îmi pomeneşte cât de nefericit a fost *"primul nostru contact"* (aluzie la scrisoarea mea din 28 Septembrie 1969): *"Am rămas cu impresia că ai fi înfumurat, pretenţios şi uşuratec - vezi, îţi vorbesc şi eu <pe şleau>, fiindcă vreau să fiu absolut sincer cu Dumneata. Părerea aceasta cu timpul s'a tot modificat în favoarea D-tale. La aceasta au contribuit nu puţin şi unele fraze fericite pe care le-ai întrebuinţat în felicitările D-tale de Anul Nou şi de Paşti, pe care mi le-ai trimis în mod regulat..."*

Pe 2 Iunie 1971 i-am răspuns la scrisoarea susamintită aşa:

*"În nici un caz nu-mi pot imputa pătarea <primului nostru contact>. Încercaţi să răsfoiţi sau să vă reamintiţi scrisoarea mea de <prezentare> din 26/VII/1969, adică imediat după sosirea noastră în lumea liberă şi după consumarea întâilor amărăciuni întâmpinate, după sesizarea teribilelor aspecte negative ale spiritualităţii creştine de aici, dispusă la orice compromis şi colaboraţionism antievanghelic. Ardeam, două suflete scăpate din <cuptorul de foc> şi din <groapa cu lei>, să ne spovedim unui om trecut şi el prin sita încercărilor, să ne apropiem de o vatră de lumină, de un crez şi de un ideal înalt; abia aşteptam să culegem primele Dvs. impresii, atât în urma <spovedaniei> noastre, cât, mai cu seamă, după ce aţi luat act de misiva D-lui Pan Halipa, purtătoare a <fişei> noastre tipologice. La entuziasmul aşteptării unor <lămuriri> din partea Dvs. cu privire la <problema Basarabiei> şi la strigătul meu sincer şi curat: <Sunt gata să mă alătur tuturor celor ce se află pe metereze, aprinşi de dorul libertăţii, în numele lui Dumnezeu>, D-voastră mi-aţi răspuns cu ce? Cu bănuieli destul de agresive ca stil şi conţinut, cu propuneri degradante ca orizont de viaţă şi de activitate, cu învinuiri de ignoranţă istorică şi, ceea ce este mai dureros, cu duritatea unei atitudini de incomprehensiune a destinului nostru eventual, în strania şi confuza constelaţie a Exilului românesc. Dacă pledoaria mea din 28 Septembrie 1969 v'a decepţionat, lăsându-vă impresia unui om <înfumurat, pretenţios şi uşuratec>, vă rog să mă iertaţi că, fără să vreau, v'am adus în situaţia de a lansa judecăţi de valoare neobiective. Pentrucă un suflet de creştin, care a renunţat la multe veleităţi lumeşti, pentru a-L câştiga pe Hristos, nu poate fi **înfumurat**; care a vândut fructe în Piaţa Naţiunii, spre a evita bălăcirea politică după 23 August 1944, nu poate fi **pretenţios**; care şi-a cheltuit ani grei de viaţă în cadrul <Oastei Domnului> bătătorind pământul României în lung şi în lat şi organizând rezistenţa spirituală a 300 de mii de fraţi de credinţă, într'o perioadă de acerbă înscăunare a regimului comunist ateu, nu poate fi **uşuratec**, fiindcă a căpătat, în toiul luptei cu fiarele apocaliptice, greutatea specifică a ambianţei morale în care a viеţuit şi prospeţimea de vis şi lumină a piscurilor răvnite. N'am ţinut - Doamne fereşte! - să vă jignesc **atunci**, deoarece eram prea jignit eu însumi ca să cad în aceeaşi greşeală; am vrut doar să mă apăr, salvându-mi puritatea gândurilor, a intenţiilor şi a convergenţei rostului meu sub soare, într'o lume a nebuloaselor, a eclipselor şi a tenebrelor cu firme de neon amăgitor... Deci socotind <nulă şi neavenită> orice posibilitate de înstrăinare, de **separaţie sufletească** între noi - ca unii care ne hrănim aspiraţiile din izvoarele aceluiaşi filon de dor reîntregitor al Neamului nostru ciopârţit şi jecmănit de tâlharii Istoriei de totdeauna - iau act, cu bucurie şi în nădejde, de propunerea de a intra în Comitetul Dvs., cu scopul precis de a-mi servi provincia natală, din care m'am desprins şi pentru care doresc să fac ceva "bun şi de folos", cum spune Scriptura. Să vă spun drept, eu n'am ca **obiectiv major** activitatea politică, deoarece socotesc că singura acţiune valabilă în viaţă este dăruirea continuă şi integrală pe care numai Evanghelia lui Hristos o poate oferi umanităţii sclerozate de astăzi, de ieri şi de mâine. Această viziune de plenitudine spirituală nu exclude elementul politic, dar nici nu-i acordă prioritatea obişnuită până acum în ierarhia mobilurilor umane. Ader, din toată inima, la iureşul ce-l preconizaţi, **dacă** pot avea libertatea filtrării **oricărui** act politic prin sângele Celui ce-a murit şi-a înviat pentru salvarea individuală şi colectivă a acestei lumi agonice. (...) Îmi amintesc de rândurile scrise de mine în Februarie 1970 Prea Sfinţitului Valerian D. Trifa: <Pe de-a supra mi-au forfecat sufletul nenumăratele tarabe şi bisericuţe politice ale Românaşilor noştri, obligaţi de Istorie să-şi macine existenţa în blestemata diasporă a secolului XX, ignorând parcă, semnele vremii, imperativul împăcării cu Dumnezeu şi stringenţa unei solidarităţi etnice! Acest **sbucium** al meu, ţâşnit din străfundurile zbuciumate ale Neamului, a fost înţeles şi apreciat de Dl. Pan Halipa, care vedea în mine un continuator al operei politice începută de el şi axată pe ridicarea provinciei dintre Prut şi Nistru..."*

Acestea au fost ultimile mele legături epistolare cu basarabeanul Anton Crihan.

Sergiu GROSSU

Satanizarea

Nu este deloc simplu să vorbeşti despre *"FENOMENUL PITEŞTI"*, despre tot ce s'a petrecut acolo şi nici unul din cei care au trecut prin torturi nu poate reda toate ororiile suferite. Să retrăieşti prin ce ai trecut, să simţi zbuciumul tău şi al celor de lângă tine, să-ţi dai seama că acolo putea fi un sfârşit, al tău sau al altora, este atât de cumplit că inima, gândul şi glasul îţi tremură.

La mulţi ani după eliberare, m'am întâlnit cu un fost deţinut politic, cu care am fost la Camera 4 Spital din Închisoarea din Piteşti; a rămas uimit că mai trăiesc, crezându-mă mort demult, după ce am fost bătut, chinuit, călcat în picioare şi dat cu capul de zid de torţionari, căzând în nesimţire ca un sac în josul peretelui, lăsând o dâră de sânge pe zid. Aşa mi-a relatat scena colegul meu de suferinţă.

"Piteştiul" nu poate fi reamintit, el nu există în memorie, este eternitate, eternitatea luptei dintre diavol şi uneltele sale pe de o parte şi Dumnezeu cu Arhanghelul Său şi cu cei care cred în El, pe de altă parte.

Începând cu privirea satanică a lui Ţurcanu şi cu devotamentul cu care a conceput, organizat şi aplicat scenariul diabolic al *"reeducării prin tortură"*, toate faptele m'au convins că tot ce s'a petrecut la Închisoarea din Piteşti a fost lucrarea lui Lucifer şi că torţionarii au slujit Satanei. Că este aşa, m'au convins şi mărturiile lui Dumitru Bordeianu şi Aurel Vişovan. Eu fac propria mărturie.

După ce am trecut prin *"reeducarea"* dela Piteşti şi Gherla, am simţit o adâncă stare de golire, de împietrire sufletească şi spaimele mă urmăreau. Nu mă puteam ruga şi nu puteam intra în biserică, decât nevoit, la oficierea căsătoriei mele, dar cât a ţinut slujba religioasă mi-au curs lacrimile. Mai târziu, mama, cu limbă de moarte mi-a zis că ori de câte ori voi fi în situaţii dificile, să apelez la Sf. Anton de Padua.

I-am ascultat sfatul mamei şi într'o situaţie grea am ţinut post cele nouă Marţi în cinstea Sf. Anton, fără să mă pot ruga sau să merg la biserică. Am simţit ajutorul lui Dumnezeu, am îndrăznit să intru în biserică, să mă rog şi să mulţumesc Domnului. De atunci a început zbuciumul şi frământarea mea şi această stare sufletească a ţinut ani de zile, până când am reuşit să mă spovedesc la preot şi să plâng, fiindcă simţeam că sufletul meu nu este total descătuşat. Am întâlnit un grup de prieteni apropiaţi de care mă îndepărtasem şi le-am cerut iertare. În acel moment am simţit că mi s'a deschis sufletul, că mi s'a umplut golul interior şi mi-am dat seama că am alungat din mine orice urme de satanizare. Este un sentiment extraordinar să te simţi eliberat, să poţi privi liniştit spre cer, să te consideri biruitor şi să crezi chiar că s'a produs cu tine o minune. De atunci liniştea s'a aşternut în sufletul meu. Niciodată până atunci nu am crezut atât de profund în Dumnezeu şi Iisus Hristos.

Dacă nu aş fi trecut prin acele încercări ale *"reeducării"*, poate nu aş fi ajuns la cunoaşterea mea şi la cunoaşterea lui Dumnezeu aşa cum îl cunosc acum şi nu mi-aş fi dat seama de atâtea lucruri care se petrec în om şi în jurul nostru. Arhimandritul Arsenie Papaciog zicea: *"Comunismul a umplut cerul de sfinţi"*.

Indiscutabil, *"reeducarea prin tortură"* a urmărit distrugerea fizică şi spirituală a tineretului studios al României, care reprezenta elita viitoare a Patriei noastre. Despre *"Fenomenul Piteşti"* nu pot vorbi decât cei care au trecut prin acest infern. Fiind vorba de fapte anormale, nu pot fi cântărite cu mijloace normale, ci apreciate în valorile absolutului. La Piteşti a fost o şcoală a urii şi învrăjbirii, şi toţi care au suferit în acel iad au trebuit să se dezbrace de tot ce a fost bun, cinstit şi nobil în ei, pentru a se îmbrăca în haina Satanei. Cine ura şi tortura mai mult nu mai era *"bandit"*, era omul nou, reeducat.

Prin *"reeducare"* s'a urmărit în primul rând uciderea valorilor morale, a credinţei şi a dragostei, şi prin aceasta depărtarea de Dumnezeu, dezvoltând cultul nonvalorii şi al urii.

Cu toate suferinţele din timpul satanizării, marea majoritate a celor *"reeducaţi prin torturi"* şi-au revenit din starea de decadenţă şi s'au întors cu mai multă convingere şi căldură la lumina alinătoare a Icoanei. Cei puţini, care nu au reuşit să revină la normal, sunt cu probleme de conştiinţă, cu suflete împietrite, sunt înfrânţi. Nimeni să nu arunce cu piatra asupra lor, pentrucă Iisus ne-a spus să iertăm.

La ororile *"reeducării dela Piteşti"*, în afară de torţionarii voluntari, au participat şi torţionari obligaţi să o facă, nu din voinţă proprie, ci sub imboldul şi stăpânirea Satanei, după lungi procese de împotrivire. Pe aceştia trebue să-i iertăm.

Pe cei care au plănuit, au aplicat şi întreţinut satanizarea semenilor lor, care au încălcat legile Dumnezeirii, noi nu avem dreptul să-i iertăm. Dreptul acesta îl are numai Dumnezeu, cel Atotputernic.

Acestea toate ne-au arătat şi ne-au învăţat torturile reeducării dela Piteşti, Gherla şi celelalte puşcării comuniste din România.

Aurel SUCIU

Timişoara

Student trecut prin "Fenomenul Piteşti"

Praga de după Madrid

A FI SAU A NU FI ÎN NATO

Col.(r) Marin PÂRVULESCU

Iată întrebarea al cărei răspuns nu pare, dacă respectăm regulile impuse de o strictă şi obiectivă analiză, deloc dificil.

Fiind o alianţă exclusiv militară, raţiunea existenţei NATO este aceea a folosirii forţei şi a ameninţării cu forţa, atunci când negocierile dintre diplomaţi au eşuat. Ori o alianţă militară, spre deosebire de o alianţă de o altă natură, se bazează întotdeauna şi în exclusivitate, pe loialitatea reciprocă a partenerilor. Potenţialul militar ridicat al unui nou candidat îi poate mări acestuia şansa integrării, dar nu va fi în nici un fel determinant.

Încă din vremurile legendarului cal troian, se ştie că, dimpotrivă, un partener care nutreşte gânduri ascunse fiind mai degrabă loial unor alianţe politico-militare adverse, va fi cu atât mai periculos pentru alianţa în care a pătruns mimând ataşament pentru scopurile urmărite de ea, cu cât va fi mai puternic.

Condiţiile de ordin economic şi nevoia *"modernizării"* armatei, invocate de către NATO pentru integrare, sunt pretexte pentru respingerea solicitanţilor nesiguri. De altfel, este evidentă lipsa de importanţă a contribuţiei României cu câteva avioane sau detaşamente de luptători, într'un eventual conflict, în raport cu uriaşa forţă militară de care dispun principalii membri fondatori ai NATO.

Acceptarea sau nu a României, în Pactul defensiv al Atlanticului de Nord va fi dependentă de concluziile pe care, (în baza monitorizării atitudinii pe care actualii conducători ai ţării noastre au avut-o anterior, îndeosebi pe timpul acţiunilor din Iugoslavia), conducătorii NATO le vor fi tras. Pentrucă în NATO şi în oricare alianţă militară, nu se primesc state sau popoare, ci regimuri politice favorabile acesteia, aflate la putere şi a căror menţinere la putere este previzibilă pe termen lung. Este în mod cert şi cauza eşecului dela Madrid, venirea P.D.S.R. fiind previzibilă.

Susţinerea de către România a recentelor acţiuni militare din Afganistan, nu a plasat ţara noastră într'o stare specială, ci alături de mai toate statele lumii, inclusiv alături de tradiţionalii opozanţi ai SUA, Rusia şi China, astfel încât această susţinere nu poate fi considerată neapărat şi în exclusivitate, ca o atitudine pro-NATO.

BISERICA CREȘTINĂ

PENTRU ARMONIZAREA RELAȚIILOR DINTRE STATUL ROMÂN ȘI BISERICA GRECO-CATOLICĂ

Pr.Prof. Tertulian LANGA

Întrucât subiectul ales poate comporta și percepere subiective, atât în vederea dezbaterii lui, cât și pentru elucidarea contextului istoric care îl încadrează, este util să fie luate în considerare unele norme de drept obiective. Pentru început, contextul istorico-potitic. Din momentul intervenției brutale a comunismului pe scena vieții politice românești, și la noi în țară a devenit inevitabil conflictul dintre concepția marxistă despre stat - vehement exclusivistă - și toate celelalte concepții despre stat și despre Biserici. Marxism-leninismul impus României de către imperialismul sovietic, concepea statul drept o organizație politică a clasei economice și politice dominante, având ca scop apărarea noii ordini și reprimarea împotrivirii altor clase din teritoriul și populația asupra cărora urma să-și exercite autoritatea această formă de organizație statală. Evident, de-a face cu o definiție inspirată de *"lupta de clasă"* - sintagmă aruncată pe eșichierul politic european de către Karl Marx și crunt implementată de Lenin în statul sovietic. Apariția doctrinei marxiste a fost favorizată și de profunda criză morală pe care o străbătea Europa în acel timp, căci nu era vorba numai de dificultăți politice sau economice, ci și de falimentul moral consecutiv Revoluției Franceze.

Având în vedere ateismul militant profesat de marxism-leninismul ostil categoric oricărei credințe în supranatural și negând orice formă de religie, este limpede că trupele sovietice au avut misiunea să instaureze în România o formă statală fără religie, - de ce să nu o spunem ? - un stat păgân, în care să fie combătută și eliminată, prin toate mijloacele, credința din viața poporului român ocupat.

Diametral opusă acestei concepții despre stat, avem concepția creștină, potrivit căreia statul este o uniune socială și politică necesară propagării persoanelor și comunității umane, organizația statală având rolul de a asigura binele comun, natural și supranatural, voit de Dumnezeu. Cei care au contribuit mai mult la elaborarea acestei concepții a Bisericii despre rolul statului în viața persoanelor și a comunității au fost sfântul Augustin și sfântul Toma de Aquino. Gândirea acestora stă la baza Doctrinei sociale a Bisericii, prezentă în Enciclicele sociale ale lui Leon al XIII-lea (*Inscrutabili Dei Consilio; Aeterni Patris; Immortali Dei; Libertas praestantissimum; Sapientiae christianae; Gravis de communi*), ca și în cele ale lui Pius XII, (*Humani generis*), Ioan XXIII (*Pacem in terris*), Paul VI (*Populorum Progressio*) și Ioan Paul II (*Sollicitudo rei socialis; Centessimus annus*), fără a omite Documentele Conciliului Vatican II (*Dignitatis humanae; Gaudium et spes*).

Cunoscând trecutul de intransigentă luptă spirituală și politică al Bisericii Greco-Catolice și inaptitudinea ei pentru vreun compromis, prima instituție religioasă pe care regimul comunist a urmărit să o elimine a fost tocmai această Biserică. Prin violenta suprimare a libertății Bisericii Greco-Catolice din România, noua putere politică și-a demonstrat obediența față de puterea tutelară sovietică și, totodată fidelitatea față de ideologia marxist-leninistă. Până aici, corect din acest punct de vedere. Însă bizar și ilogic pentru o gândire care își proclamă europenitatea, este faptul că, deși din 1955, România este membră a O.N.U., ea totuși, nici până astăzi, nu își face proprie doctrina Națiunilor Unite și a Consiliului Europei despre statul de drept, nici concepția acestora despre Drepturile Omului, în special despre libertățile religioase. Cu privire la statul de drept, asemănător s'a pronunțat și Immanuel Kant în *Critica rațiunii practice*: *"Unicul rol al statului este acela de a proteja libertățile individuale și drepturile particulare, având și misiunea generală de a crea o lume rațională de pace pe teritoriul propriu, asigurând posibilitatea dezvoltării personale a fiecărui cetățean"*. O concepție similară găsim și în doctrina Organizației Națiunitor Unite despre Stat și despre Drepturile omului, cu o specială referire la eliminarea oricăror forme de intoleranță și de discriminare bazate pe religie sau convingeri:

«- toate statele membre s'au angajat, atât împreună cât și separat, ca, în cooperare cu Organizația Națiunilor Unite, să dezvolte și să încurajeze respectarea universală și efectivă a drepturilor omului, a libertăților fundamentale pentru toți, fără discriminare bazată pe rasă, sex, limbă sau **religie**. *(s.ns.).*

- Considerând că religia sau convingerea constituie, pentru cel care o profesează, unul dintre elementele fundamentale ale concepției sale de viață și că libertatea de a avea o religie și o convingere trebue să fie integral respectată și garantată;

- considerind că este esențial și contribuie la înțelegere, la toleranță și la respectarea libertății religiei și a convingerii și de a face în așa fel încât religia și convingerea să nu poată fi utilzate în scopuri incompatibile cu Carta Națiunilor Unite;

- convinsă că libertatea de a avea o religie sau o convingere trebue să contribuie la realizarea scopurilor păcii mondiale, a dreptății sociale și a prieteniei între popoare (...);

- preocupată de manifestările de intoleranță și de existența discriminărilor în materie de religie sau de convingere în anumite părți ale lumii;

- hotărîtă să ia toate măsurile necesare pentru eliminarea rapidă a futuror formelor de manifestare a acestei intoleranțe, de a preveni și combate orice discriminare, <u>Adunarea generală a Națiunilor Unite</u> proclamă Declarația cu privire la eliminarea tuturor formelor de intoleranță și de discriminare bazate pe religie sau convingere, din care, din nou, extragem următoarele citate:

Articolul 1

1). *Dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie implică libertatea de a avea orice religie sau orice convingere, ca și libertatea de a manifesta libertatea și convingerea, individual sau în comun, atât în public cât și în particular, prin cult și săvârșirea riturilor, a practicilor și a instruirii.*

2). *Nimeni nu va fi supus vreunei constrângeri ce ar putea atinge libertatea de a avea o religie sau o convingere la alegerea proprie.*

3). *Libertatea de manifestare a religiei sau a convingerii nu poate face obiectul decât al restricțiilor prevăzute de lege și care, prin lege, sunt necesare protecției securității publice, a ordinii publice, a sănătății, a moralei sau a libertății și drepturilor fundamentale ale altuia.*

Articolul 2

1). *Nimeni nu poate face obiectul discriminării din partea unui Stat, a unei instituții, a unui grup sau a unui individ oarecare din cauza religiei sau a convingerii sale.*

2). *În sensul scopurilor acestei Declarații, prin termenii <intoleranță și discriminare din motive de religie sau convingere>, se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință bazate pe religie sau convingere ce au ca obiect sau ca efect suprimarea ori limitarea recunoașterii, dreptul de a se bucura de exercitarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pe bază de egalitate.*

Articolul 3

Discriminraea între ființele umane pentru motive de religie sau de convingeri constituie o ofensă adusă demnității umane, o dezavuare a principiilor Cartei Națiunilor Unite și trebue condamnată ca o violare a drepturilor omului și a libertăților fundamentale proclamate în Declarația universală a drepturilor omului și enunțate în detaliu în Pactele referitoare la drepturile omului, și ca un obstacol în relațiile amicale dintre națiuni.

Articolul 4

1). Toate Statele vor lua măsuri eficace pentru a preveni și elimina orice discriminare bazată pe religie sau convingere, în recunoașterea, exercitarea, beneficierea de drepturile omului și libertăților fundamentale în toate domeniile vieții civile, economice, politice, sociale și culturale.

2). *Toate Statele se vor strădui să adopte măsurile legislative sau să le raporteze pe cele ce sunt în vigoare, după caz, în scopul de a interzice orice discriminare de acest gen, și de a lua toate măsurile apropiate spre a combate intoleranța bazată pe religie sau pe convingere în domeniu.*

Articoiul 5

2). *Orice copil se bucură de dreptul de a accede, în materie de religie sau de convingere, la o educație conformă cu dorința părinților sau, după caz, a tutorilor săi legali, și nu poate fi constrâns să primească o instrucțiune, referitoare la religie sau convingere, contrară dorinței părinților sau tutorilor săi legali, interesul copilului fiind principiul director. (....)*

3). *Copilul trebue protejat împotriva oricărei forme de discriminare din motive de religie sau convingere....*

Articolul 6

În conformitate cu primul articol al prezentei Declarații, dreptul la libertatea de gândire, de conștiință, de religie sau de convingere implică, printre altele, și următoarele libertăți:

a). *Libertatea de a practica un cult și de a ține întruniri, raportate la o religie sau la o convingere, include și libertatea de a stabili și întreține locuri corespunzătoare acestui scop(...)*

d). *Libertatea de a scrie, de a tipări și de a difuza publicații cu această temă (...)*

Articolul 7

Drepturile și libertățile proclamate în această Declarație sunt acordate în legislația națională în așa fel încât fiecare să fie în măsură de a se bucura în mod practic de drepturile și libertățile de mai sus.

Articolul 8

Nici una din dispozițiile prezentei Declarații nu va fi interpretată ca o restricție sau ca o derogare dela un drept enunțat în Declarația universală a drepturilor omului și în Pactele internaționale referitoare la drepturile omului. Aceeași Organizație a Națiunilor Unite, în 29 Noembrie 1985, a adoptat și Declarația referitoare la principiile fundamentale de justiție cu privire la victimele criminalității și la victimele abuzului de putere, Declarație din care menționăm următoarele:

<u>Obligația de restituire și de reparație</u>

(...) «11. *Atunci când funcționarii sau alte persoane ce acționează cu titlu oficial sau cvasioficial au comis o infracțiune penală, victimele trebue să primească restituirea din partea Statului în numele căruia acționează funcționarii sau agenții responsabili de prejudiciile suferite. În cazul în care guvernul sub autoritatea căruia s'a produs actul sau omisiunea ce stă la originea victimizării nu mai există, Statul sau guvernul succesor în funcțiune trebue să asigure restituirea către victime* (subl. ns.).

<u>Îndemnizația</u>

12. *Când nu este posibilă obținerea unei indemnizații complete din partea delicventului sau a altor surse, Statele trebue să se străduiască să asigure o îndemnizație financiară. (...)*

VICTIMELE ABUZULUI DE PUTERE

18. *Prin «victime» sunt înțelese persoanele care, individual sau colectiv, au suferit prejudicii, mai cu seamă o atingere a integrității fizice sau mentale, o suferință morală, o pierdere materială sau o atingere gravă a drepturilor lor fundamentale, din cauza unor acte sau a unor omisiuni ce nu constituie încă o violare a legislației penale naționale, dar reprezintă violări ale normelor internaționale recunoscute în materie de drepturi ale omului.*

19. *Statele trebue să urmărească încorporarea în legislația națională normele ce stabilesc abuzul de putere și să prevadă reparații pentru victimele unor asemenea abuzuri. Printre aceste reparații trebue să figureze mai cu seamă restituirea și îndemnizația, precum și asistența și sprijinul material, medical, psihologic și social necesar (...)*

21. *Statele trebue să-și reexamineze periodic legislația și practicile în vigoare, pentru a le adapta cerințelor evoluției situațiilor, trebue să adopte și să aplice, dacă este necesar, textele legislative ce interzic orice act ce constituie un grav abuz de putere politică sau economică și care să încurajeze politicile și mecanismele de prevenire a acestor acte; trebue de asemenea să prevadă drepturi și recursuri apropiate pentru victimele acestor acte și să garanteze exercitarea lor.»*

Este de prisos să mai afirmăm din nou ceea ce toată lumea știe că toate aceste norme de drept internațional, unanim însușite de toate statele membre ale O.N.U., au fost încălcate, punct cu punct, deliberat și cu sfidare, de către regimul comunist din România. Aceeași sfidare și rea credință au fost manifeste și sub regimul instaurat după Decembrie 1989, când, constrânsă de presiunea evenimentelor, noua conducere de stat, a fost obligată să emită Decretul 9 din 1989, prin care se recunoștea existența legală a Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolică). Însă, în virtutea unei înveterate rele credințe, preluate dela regimul abolit, Decretul nu a inclus în conținutul său cerințele legislației internaționale referitoare la drepturile omului, adică:

Continuare în pag. 12

Interviu cu artistul plastic Liviu Mocan

"Eu trăiesc şi muncesc datorită unei desăvârşite, nemuritoare iubiri cereşti. Ea mă finanţează, întrucât ea m'a chemat să îi slujesc"

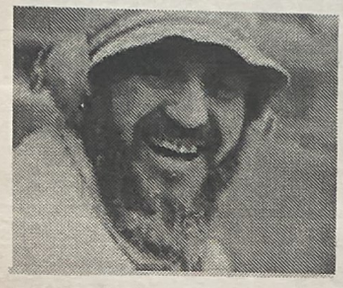

În urmă cu aproape doi ani expunea la Bucureşti sculptorul clujean Liviu Mocan. Expoziţia sa intitulată cu tâlc "Învierea" a stârnit interesul specialiştilor dar şi a publicului larg.

Deşi relativ tânăr - căci a absolvit Academia de Arte Vizuale din Cluj în urmă cu două decenii - Liviu Mocan realizează creaţii ce ne prezintă demersuri îndrăzneţe în aspiraţia lor de a capta dela sursă esenţa gândului. Sculpturile sale subtile se afirmă treptat, devin dense, străbătute de accente, chemând la existenţă nu numai spaţiul exterior ci şi pe cel interior al privitorului. În felul acesta nu e de mirare că artistul s'a impus în peisajul naţional dar şi internaţional. La începutul anilor '90 a lucrat în Statele Unite, expunând la Chicago şi New York, apoi în Elveţia.

Am dorit să realizez o convorbire cu sculptorul Liviu Mocan încă din timpul expoziţiei, dar scurta sa şedere în capitală a făcut imposibil acest demers. Aşa că după ceva vreme am reuşit să purtăm dialogul ce urmează nu prin intermediul clasicului reportofon, ci prin cel mai recent şi rapid mijloc de comunicare: computerul.

Gabriela Bidu: - Domnule Liviu Mocan, nu este uşor să fii astăzi artist şi nu numai în România, ci oriunde în lume. Sculptura, căreia v'aţi dedicat, este o creaţie şi mai dificilă care cere o investiţie spirituală, de har dar şi financiară, deosebită. Cum aţi ales această meserie?

Liviu Mocan: - Dar, iubită Doamnă Gabriela, există vreun lucru de mare calitate în lumea aceasta pe care să îl poţi realiza fără efort? Există vreo carieră fără durere, fără agonie, fără puţină moarte? Ce este uşurinţa? Constituie ea în fapt o atracţie reală? Deţine ea, acolo, în adâncurile condiţiei umane o realitate de dorit? Oare nu nădăjduim cu toţii la lupte grele, care să se finalizeze în victorii? Eu consier că jugurile lumii sunt bune, că sarcinile purtate pe umeri şi pe cap, apăsându-te, te înalţă, îţi deschid orizonturi. Pentru mine, dificultatea financiară nu există. Eu nu am nimic în lumea aceasta. Eu trăiesc şi muncesc datorită unei desăvârşite, nemuritoare iubiri cereşti. Ea mă finanţează, întrucât ea m'a chemat să îi slujesc.

Ce ştia copilul acela de şapte ani, picat în oraş dintr'un sat obscur, acum vreo patruzeci de ani? Ce ştia el despre cultură, despre semnificaţii, despre artă? Nimic, Doamnă, nimic. Şi totuşi, dintotdeauna, le-a cerut părinţilor să îl dea la şcoala de artă. Nu eu am ales arta. Eu sunt un copil de ţăran, neştiutor şi nevrednic să intru în aceste pridvoare solare. Nu eu am ales-o, ci ea m'a chemat pe nume dintre oi şi câini, dintre bivoli şi cai, dintre trandafiri şi lalele. Îmi place enorm ceea ce sunt, şi mi-am ales drumul printr'un şir întreg de decizii, dar de undeva, de dincolo de mine, am auzit necontenit o duioasă, fermecătoare chemare, spre arta minunată a volumelor.

G.B.: - Cei mai mulţi dintre artişti sunt, mai ales la debut de carieră, influenţaţi de maeştri, curente şi evenimente existenţiale. Aţi trecut şi dumneavoastră printr'o asemenea etapă?

L.M.: - Desigur, în prima tinereţe studiam destinele marilor artişti şi capodoperele omenirii. Până pe la treizeci şi cinci de ani am fost colosal de impresionat, turtit de măreţia acestora. Treptat însă, deschizându-mi-se oportunitatea de a ieşi din lumea cărţilor şi de a vedea pe viu marile capodopere, s'a petrecut în mine un fapt invers decât cel obişnuit, şi anume, în loc să mă copleşească mai tare, multe dintre ele m'au dezamăgit. Vedeam lipsuri tehnice şi artistice şi îmi ziceam: *"Nici aceştia (geniile), nu sunt zei!"* Totuşi, mi-au rămas foarte aproape: - din istoria mai îndepărtată: Donatello, Michelangelo, Marini, Moore. - dintre contemporanii străini pe care îi cunosc: McCullough, Torvund, Puryar, Sicko - dintre ai noştri, ai Românilor: Anghel, Paciurea şi Apostu.

Pe mine însă, mă impresionează mai mult decât capodoperele acestora, viaţa lor, umanitatea lor, convingerile puternice pe care le-au avut şi care, bineînţeles, au răzbătut în creaţie. În sensul acesta, influenţa cea mai puternică asupra creaţiei mele o au evenimentele care ţin direct de experienţa umană: căsătoria cu iubita mea, naşterea, joaca şi prietenia cu copiii noştri, înmormântările, nunţile, părinţii mei bătrâni, biserica la care merg, prietenii, colegii, vecinii.

Red seed

Black seed

G.B.: - Realizaţi, aş spune eu, o creaţie preponderent metafizică, atât ca structură cât şi ca mesaj. Componenţa spirituală profundă pare a fi o ţintă prioritară a creaţiei dumneavoastră. Este acesta un demers programatic pentru dumneavoastră ca artist?

L.M.: - Sunt sculptor, dar orice altă profesie aş avea s'ar direcţiona spre aceeaşi ţintă: cea metafizică. Eu cred că fiecare profesie din lume constituie în esenţa ei o fereastră spre cer, o vocaţie transcendentală. Poţi privi mai profund, mai specific spre Dumnezeu, spre lume şi spre viaţă în momentul în care pricepi mai mult dintr'un sector specific al existenţei. Datorită profesiei mele artistice, ca urmare a studiilor despre frumuseţe, văd tot mai mult în natură, puterea, inteligenţa, inventivitatea, umorul, meşteşugul, infinitatea, Creatorului ei. Sunt fascinat de creaţie, şi cu totul uluit de Creatorul ei. Rugămintea inimii mele cere mereu: *"Măreşte-mi, Doamne, puterea de a vedea frumuseţile zidite de Tine!"* Sculptura este calea mea metafizică. Cu toate că îmi oferă cele mai profune bucurii existenţiale, cu toate că a fost şi va rămâne iubirea vieţii mele, totuşi, azi dacă trebue, mă dezic de ea pentru totdeauna.

Calea spre Cer însă, nu o voi părăsi niciodată, niciodată.

G.B.: - Ce gândeşte Liviu Mocan despre arta modernă în toate ipostazele ei mai mult sau mai puţin explicite?

L.M.: - Arta modernă? Nu există nici un fel de artă modernă! Ne putem referi desigur, la creaţiile din cea mai recentă perioadă a istoriei omenirii, dar dacă ne referim la ceea ce îndeobşte se cheamă modernitate, stilizare, abstractizare, atunci, să aruncăm doar o succintă privire în trecut, şi vom constata că încă din perioada preistorică s'au făurit sculpturi mult, mult mai *"moderne"*, mai stilizate şi mai de calitate decât majoritatea celor create de noi astăzi.

"Nu este nimic nou sub soare", ne strigă Eclesiastul din pustie.

Nici istoria artei nu există, în sensul evoluţionist în care este abordată cel mai frecvent.

Pe tot parcursul Cronosului, au existat artişti de bună calitate şi artişti de proastă calitate, ca şi astăzi. Adevărata istorie a artei constituie doar acea înregistrare a artiştilor de bună calitate, a artei de calitate, indiferent de stil, de tehnică, de mesaj.

Nu există nici un fel de evoluţie în artă.

Cât despre producţiile recente, sau contemporane, eu văd cu o totală durere că reprezintă, că exprimă infinitele: confuzii, suferinţe, atrocităţi, obscenităţi şi spaime ale vremii noastre.

G.B.: - Pentru un artist tehnica, meşteşugul, sunt desigur, instrumente indispensabile. Cât de mare este importanţa pe care le-o acordaţi? Cum vedeţi evoluţia de-a lungul carierei unui creator?

L.M.: - În cartea a doua a Sfintei Scripturi, în Exodul, începând din capitolul 31, Domnul Dumnezeu îi prezintă lui Moise un număr de oameni pe care i-a ales ca să fie artişti plastici. Printre alte minunate înzestrări i le enumeră pe următoarele două: *"Le-am dat putere să născocească tot felul de lucrări meşte-*

Continuare în pag. 13

PENTRU ARMONIZAREA RELAŢIILOR

Urmare din pag. 11

- încorporarea în legislaţia internă a normelor ce vizează prescrierea oricărui abuz de putere;
- restituirea bunurilor confiscate;
- restaurarea tuturor drepturilor uzurpate de statul abuziv comunist;
- repararea echitabilă a prejudiciilor cauzate;
- îndemnizaţia pentru pierderile spirituale şi materiale suferite;
- oferirea serviciilor necesare restabilirii drepturilor violate;
- evitarea oricărei prelungiri a reglementării şi a executării acţiunii de restituire şi de reparaţie.

Decretul 126 din Aprilie 1990 nu a făcut decât să simuleze intenţia de a remedia gravele lacune ale Decretului 9/1989 şi, în mod deliberat, nu s'a aliniat normelor rezultând din Declaraţia referitoare la măsurile ce se impun în legătură cu restituirile şi reparaţiile faţă de victimele abuzului de putere. Aceasta, în pofida faptului că, potrivit art.20 din Constituţia României, tratatele internaţionale în problemele drepturilor omului au prioritate faţă de legile naţionale, dispoziţiile constituţionale trebuind să fie interpretate în concordanţă cu Declaraţia universală a drepturilor omului şi a pactelor semnate de statul român. Dar câţi dintre factorii cu răspundere în stat cunosc aceste norme, pe care oficialii noştri nu au găsit de cuviinţă să le ofere presei şi publicului larg?

Este lungă şi ar fi obioasă prezentarea listei abuzurilor şi discriminărilor la care a fost supusă Biserica Română Unită (Greco-Catolică) de către regimul comunist ateu, dar şi de către guvernările postcomuniste. Faptul acesta este implicat şi în tristul şi durerosul proces de marginalizare progresivă la care a fost supus statul român de către puterile occidentale în urma nerespectării drepturilor omului şi a nealinierii legislaţiei naţionale în raport cu principiile şi normele de drept unanim acceptate şi aplicate de ţările membre ale Uniunii Europene, în care şi România doreşte să fie integrată. În repetate rânduri a fost exprimată exigenţa puterilor occidentale ca România să treacă dela vorbe la fapte şi să-şi respecte angajamentele pe care le-a luat pe plan internaţional, inclusiv în ce priveşte drepturile omului. Ca şi actualii reprezentanţi ai puterii, la rândul ei, Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) doreşte primirea României în Uniunea Europeană. Dar, în consens cu reprezentanţii ţărilor occidentale, nu vede posibilă această integrare decât ca o consecinţă a respectării drepturilor omului, fără nici o discriminare. În situaţia actuală, Biserica Greco-Catolică se vede obligată să-şi afirme starea de comunitate naţională românească din România, discriminată pe temeiuri religioase; căci discriminare, în beneficiul Bisericii Ortodoxe este faptul de a nu i se recunoaşte dreptul de proprietate asupra bunurilor abuziv confiscate şi atribuite fără titlu just B.O.R. Discriminare şi grav prejudiciu este şi raportul statistic de credincioşi, încoporaţi prin teroare în B.O.R. de samavolnicia regimului comunist, ca şi tărăgănarea sine die a situaţiei vicioase rămasă de pe urma comunismului, neremediată de guvernările ulterioare. Vedem cum, în continuare, bisericile şi bunurile Bisericii Greco-Catolice rămân în regim de uzurpare, nerestituirea bisericilor fiind urmată de demolări samavolnice. Vedem cum, pentru ştergerea memoriei, se practică dezinformarea, legea tăcerii şi sabotarea, discretă dar masivă şi perseverentă, a intereselor şi prestigiului istoric şi moral al Bisericii Române Unite cu Roma. Vedem cum în numele consecventei aplicări creatoare a politicii anticatolice moscovite, guvernul României aşează sub bradul oferit în dar Pontifului roman noi autorizaţii de demolări, de construcţii şi fonduri solicitate de B.O.R., spre a-şi continua expansiunea în arii tradiţional greco-catolice. Să fie acestea semnul bunei credinţe ecumenice din partea *"Bisericii surori"*?

Există undeva libertate fără dreptul la proprietate?!.. Până când Bisericii Greco-Catolice nu i se va restaura integral dreptul la prestigiul său moral şi dreptul asupra bunurilor sale, în România nu poate fi vorba de libertate religioasă, de echitate socială şi nici de respectarea drepturilor omului - condiţie sine qua non a integrării europene a României. Nu poate fi vorba de libertate acolo unde statul nu asigură condiţiile fizice de practicare a libertăţii, deci dreptul neştirbit la proprietate. Se doreşte oare, tocmai acum, împingerea masei de credincioşi greco-catolici spre Biserica romano-catolică de limbă maghiară din Transilvania? Nu sunt destule tensiunile sociale determinate de sărăcirea majorităţii populaţiei din România? Cui foloseşte acutizarea conflictului creat de comunişti între Biserica Unită din România şi Biserica Ortodoxă? Foloseşte integrării României în Uniunea europeană această stare internă tensionată? Spunea recent Premierul Năstase la Paris: *"Ajunge cât a fost pedepsită România pentru greşelile din trecut. Cerem integrarea României în Uniunea europeană"*. Pe lângă toate incriminările aduse României mai este necesară şi constatarea încălcării flagrante a drepturilor omului, prin ştirbirea gravă a libertăţii religioase de care ar trebui să beneficieze credincioşii greco-catolici, în egală măsură ca toţi cetăţenii ţării? Bisericii Ortodoxe i se restituie proprietăţile; Bisericii Romano-Catolice i se restituie proprietăţile; Bisericii Reformate i se restituie proprietăţile, cultului mozaic şi celui armenesc li se restituie proprietăţile, numai celui Greco-Catolic nu? De ce? Fiindcă acum ele sunt deţinute injust de B.O.R., beneficiara abuzului comunist? Doreşte cineva ca B.O.R. să fie consemnată de istorie ca ultima apărătoare a confiscărilor dictate de regimul comunist ateu? Când *"eurobaromerul"* arată că două treimi din populaţiile ţărilor occidentale nu doresc integrarea României în Uniunea europeană, trebue să înţelegem că, în acest vot negativ, nerespectarea drepturitor omului în România - de tristă notorietate - are o pondere de maximă alertă. Credincioşii greco-catolici nu doresc un demers oficial pe lângă Consiliul Europei, nici pe lângă Tribunalul Internaţional dela Haga, pentru a obţine anularea abuzurilor comuniste ce încă se mai perpetuează. Aceasta ar fi ultima acţiune la care ar recurge. Dar, până atunci, mai este posibilă o armonizare radicală internă a relaţiilor conflictuale dintre statul român şi Biserica Română Unită, anume: respectarea libertăţilor religioase, a dreptului de proprietate şi a dreptului la adevărul istoric şi moral. Deci nu numai anularea parţială a Decretului 358 din 01.10.1948, ci şi anularea tuturor efectelor acestui abuziv şi moscovit decret. În esenţă, se impune: respectarea drepturilor omului practicată de statele Uniunii Europene în care se vrea integrată şi România. Este interesul major şi urgent al României, care s'a angajat solemn să le respecte. Aceasta este calea optimă şi europeană de armonizare a nefireştii stări conflictuale dintre statul român şi Biserica Română Unită cu Roma (Greco-catolică).

Pr.Prof. Tertulian LANGA

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

FASCINANT TITLU DE CARTE

——Mihai Stere DERDENA——

Printre cei care au învins, cu mare greutate, neîncrederea în forțele lor intelectuale se numără și dobrogeanul Sima Dimcică. Acesta, neșcolit, dar admirabil autodidact și cu înalt simț al responsabilității, debutează în anul 2001, la etatea de 83 de ani, cu cartea de asemenea rechizitoriu, ce poartă fascinantul titlu, ***"Sub scutul Arhanghelului"***.

Ne cuceri acest octogenar nu numai cu titlul, ci și cu conținutul celor 128 pagini extrem de interesante, care alcătuiesc memorialul său.

Născut în Macedonia, la 10 Mai 1918, și crescut tot acolo până la 13 ani, Domnul Sima Dimcică, asemenea tuturor Aromânilor din vremea aceea, n'a putut să urmeze nici toate clasele primare. Însă temnița celebră din Aiud, în care a petrecut cea mai mare parte a celor 13 ani de închisoare în condamnarea de 21 de ani de muncă silnică a devenit pentru Domnia sa și universitate, nu numai golgotă, deoarece a avut norocul colosal de a fi coabitat cu personalități de prestigiu, ca prințul Alexandru Ghica, bunăoară. A convietuit cu acest aristocrat emblematic o vreme îndelungată, în temuta Zarcă, îndeosebi în perioada demonicei reeducări bolșevice. Printre oponenții de frunte ai acelei reeducări (mod drăcesc de a scuipa pe tine însuți și pe semeni) s'a aflat și acest prinț, care dovedi, astfel, tuturor deținuților politici și regimului comunist, reprezentat de colonelul-gâde Crăciun, că este nobil și la caracter, nu doar prin sângele-i albastru, prin originea-i princiară.

Cartea lui Sima Dimcică este de cea mai înaltă valoare documentară mai cu seamă prin informațiile pe care ni le oferă despre Alexandru Ghica, scoborîtor din voievozi.

După ce Alexandru Ghica a fost plimbat prin țară, în luxoase automobile securiste, tartorul Crăciun (mai perfid chiar decât Koler, mărturisește autorul) spera că și prințul, asemenea altor deținuți-turiști, vor lăuda înfăptuirile comuniste.

"- Ei, Ghica, ai văzut câte a făcut regimul comunist în țară?

- Am văzut.

- Ce zici?

- Ce să zic? Noi făceam mai mult și fără robi" (Pag.67). Pe aceeași pagină, mai jos, citim și această mărturie:

"- Spune tu, Ghica, cu propria ta gură, ce ți-au văzut ochii pe tot întinsul țării? Prințul, provocat cu atâta insistență, i-a răspuns:

- Ce să văd, domnule colonel, o salcie care plânge. Colonelul s'a întunecat la față și a zis către ceilalți deținuți:

- Formidabil! Am cheltuit o groază de bani cu prințul Ghica spre a vedea o salcie care plânge."

În 1961, Alexandru Ghica și alți 12 legionari fruntași au încheiat executarea condamnărilor de câte 20 de ani de închisoare. După câteva luni dela expirarea pedepselor, sunt puși în libertate doar pentru câteva ceasuri, fiind înhățați de pe străzi, când se apropiau de casele lor. Noua condamnare pentru fiecare din cei 13 legionari este muncă silnică pe viață.

Într'o zi, în 1964, i se dau prințului circa 50 de file de hârtie albă ca să împroaște cel mai mult Mișcarea Legionară, cum făcuseră deja unii. Ofițerul îi declară ritos că *"Pe noi ne interesează părțile negative ale Mișcării Legionare."* Prin răspunsul demn: *"Mișcarea Legionară nu are părți negative"* (Pag.94) prințul Alexandru Ghica intră în legendă.

Cu un asemenea mentor, Sima Dimcică nu putea fi decât un adversar înverșunat al reeducării. Amândoi - desigur, nu numai ei - resping reeducarea și de aceea vor fi pedepsiți perpetuu cu regimul sever din zarcă, secție penitenciară rezervată deținuților recalcitranți. Regimul de temniță foarte greu îi distrofiază până la limita inanității. În pofida permanentei primejdii de a-și pierde viața, tot nu cedează presiunilor administrației bolșevice nefăcând nici un compromis.

Deosebit de prețioasă, profund semnificativă este și mărturia despre Nicolae Petrașcu, secretarul general al Mișcării Legionare.

"În 23 Ianuarie 1963, vedem câteva persoane îmbrăcate în haine civile, pregătite să fie puse în libertate. Ne-au scos și pe noi ca să vedem și să ne convingem că acești deținuți pleacă acasă(...) Aceștia începură a vorbi, care mai de care, împotriva Mișcării Legionare, a Căpitanului și a lui Horia Sima. Colonelul Crăciun și clica lui priveau la vorbitori. În timpul acesta îl aduc pe targă pe Domnul Petrașcu și-l pun pe un scaun, lângă colonelul Crăciun. În timp ce reeducații rosteau fel de fel de insulte împotriva Mișcării Legionare, Domnul Petrașcu lăcrima. Crăciun strigă în gura mare:

- Uite-l pe Petrașcu! Trăiește! Uitați-vă la el, este viu! Nu-i băgat în pământ! Dar Domnul Petrașcu, singurul care stătea pe scaun, era anchilozat și distrofic. Nu putea să se țină pe picioare. Și plângea (pag.78)".

Alt exemplu notabil de respingere a satanicei reeducări îl constituie părintele Iovan. Autorul creează o antiteză elevantă între acesta și Valeriu Anania (actualul arhiepiscop Bartolomeu Anania al Vadului, al Feleagului și al Clujului, care trădând menirea-i hieratică de slujitor al altarului creștin, trece în tabăra reeducaților, spre satisfacția administrației ateiste, supunându-se cu totul călăului Crăciun. În chip asemănător se comportă și Stere Mihalexe, fost prefect al județului Brăila.

Spre perpetua onoare a autorului, cartea *"Sub scutul Arhanghelului"* abundă în date biografice despre nenumărați martiri dobrogeni care au căzut în lupte de partizani cu forțele întunericului (Gogu Puiu, Dumitru și Nicolae Fudulea, Iancu Cușa, Vasile Baciu, Nicu Marin etc.) sau au fost ridicați, noaptea din paturi și uciși la marginile satelor, pe câmpuri (Gioga Arău, Gheorghe Pulpa și alții, precum Popa Chivu, parohul bisericii din satul constănțean Viișoara), ori uciși în trenul fantomă (dintre cei 80 asemenea mucenici, sunt numiți 38 de drobogeni), sau omoriți în anchete (Constantin Costea și Hristu Zuba), ori asasinați la închisoarea din Aiud și la Securitatea din Constanța (Ioan Popa și Stere Grasu), sau exterminați în temnițe (Ion Cotan, Nicolae Jipa, Tănase Vlahbei), ori lichidați prin moarte lentă, cu ajutorul unei injecții *"tonifiante"* (Mihai Bajdu, rudă apropiată și gazdă principală a partizanilor Nicolae și Dumitru Fudulea, la eliberarea sa, în 1964, din penitenciarul din Aiud, fu injectat cu o substanță *"întăritoare"*, care-l doboară îndată ce ajunge acasă), sau condamnați la moarte și executați (Stere Hapa, Iancu Beca, Iancu Ghiuveaua, Nicolae Hașoti și alții).

Nu mai puțin cutremurător a fost calvarul trăit de martira Elena Dimcică, soția autorului. Vom prezenta (din păcate, foarte succint) îndelungatele sale patimi dintre cele mai înfricoșătoare.

Ca urmare a sentinței de condamnare a lui Sima Dimcică, (21 de ani de muncă silnică și confiscarea întregii averi), toate bunurile (imobiliare și mobiliare) intră în posesiunea statului comunist. Elena Dimcică, împreună cu trei copilași, este azvârlită pe uliță. *("-Tovarășe, eu unde mă duc cu trei copii mici? - Nu ne interesează, noi am venit să executăm." (Pag. 103)*.

De teama de autorități, nici o rudă și nici un consătean nu o primesc în casă. Doar părinții ei se îndură să-i acorde găzduire. Vrea să lucreze la gospodăria agricolă colectivă din satul său (comuna Sinoe din raionul Istria, regiunea Dobrogea, actualmente județul Constanța), dar cerberii n'o primesc, deoarece sărmana femeie nu poate oferi nici o palmă de teren agricol (care teren, în suprafață de 10 ha. îi fusese confiscat). Era obligată să taie, să prășească și să culeagă via-i confiscată, însă i se interzice să ducă vreun ciorchine odraslelor sale, de vârste prea fragede. *"- Bine tovarășe președinte, toată lumea ia struguri iar eu care am lucrat via, n'am dreptul să iau? - Toată lumea are dreptul, tu n'ai!" (Pag. 104).*

Neavând de ales, vreme de câțiva ani, merge să taie stuf, la 6-7 km. de satul său. Circulă numai pe jos fiindcă tractoriștii și căruțașii refuză s'o primească în vehiculele lor.

Toată lumea din comună devine, la ordin, nespus de haină, iar Elena Dimcică este izolată de parcă ar fi ciumată sau leproasă.

Târziu, apare un OM, dar nu din Sinoe, ci de pe alt meleag, trimis de Dumnezeu, Care ascultase neîncetatele rugi ale acestei femei prea chinuite (ea și o altă nevastă de deținut politic zugrăviseră biserica din sat). Acest OM, de profesie inginer agronom angajează vreo zece soții (prescrise fiindcă nu concepuseră să divorțeze de bărbații lor, considerați de securiști ca bandiți politici) din localitățile Sinoe și Mihai Viteazu ca să muncească la plantația situată între cele două sate.

Ca și cum n'ar fi fost destule umilințele și suferințele îndurate de această femeie sfântă, cu adevărat o mare martiră, că discipolii lui Satan dela Securitatea raională și dela miliția comunală își bat din nou joc de ea (care-i nouă Penelopă) și în acest chip mișelnic: O trimit mișeii la Aiud ca să-și vadă soțul, în timp ce acesta, pus în libertate, la 31 Iulie 1964, în baza decretului de grațiere, călătorea cu trenul către casă.

Nutrim convingerea că Elena Dimcică, de curând mutată din această viață, merită să apară și ca autoare, nu numai ca eroină a volumului *"Sub scutul Arhanghelului"*.

Un lucru capătă certitudine deplină și cea mai mare însemnătate, anume că au răbdat până la capăt îndelungata prigoană plină de batjocuri și de chinuri, confirmând cele scrise de Sfântul Apostol și Evanghelist Matei la versetul 13 al capitolului 24 *("Dar cine va răbda până la sfârșit va fi mântuit")*.

Cât despre editură, menționăm că denumirea acesteia nu-i inserată pe nici o copertă și pe nici o filă. Bănuim că editorul a decis să-și tăinuiască numele pentrucă nu făcuse treabă bună, în ceea ce privește corectura. Totuși el merită felicitări fiindcă s'a învrednicit să publice o carte de înaltă valoare documentară pentru istoriografii onești.

Precizăm că acest volum se deschide cu un bun *"Cuvânt înainte"*, semnat de Gheorghe Andreica.

Numeroasele fotografii, care însoțesc unele capitole, sporesc atractivitatea și valoarea acestei opere memorialistice, ce s'ar cuveni să fie reeditată în cât mai multe exemplare.

Interviu cu artistul plastic Liviu Mocan

Urmare din pag. 11

șugite, să lucreze în aur, argint, aramă, să sape pietre și să le lege, să lucreze în lemn". Acestea sunt cele două calități definitorii ale unui creator: imaginația (născocirea) și meșteșugul (meseria).

Empty seed

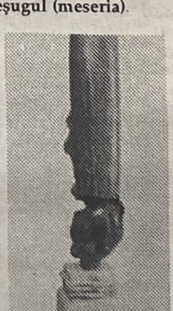

The Seed

G.B: - În încheiere v'aș întreba despre rolul întâlnirii cu publicul, cum poate influența acesta actul creației?

L.M.: - Eu nu creez având publicul în minte: ce le-ar place, ce nu le-ar place.

Eu cu precădere mă joc în atelier cu Tătîcul meu, cu Maestrul. Ne jucăm de a sculpturile. Ne bucurăm reciproc. Când, uneori, îmi expun jucăriile, acelea care conțin mai multă emoție, acelea produc bucurie și altor copii.

Desigur că văzându-le inimile atinse mă înviorez și eu, mulțumind Marelui Sculptor, Maestrului, pentrucă mă asistă în atelier cu atâta iubire.

V'aș dărui în încheiere, cu mulțumire, dacă doriți, crezul meu artistic:

Sunt fericit a fi sculptor.

Întregul univers este o galerie cu sculpturi!

Pentru a făuri un obiect tridimensional sunt obligat să iau o fărâmă de materie din natură.

Încep să lucrez. Când mâinile mele ating marmura, granitul sau lemnul, când mâinile mele se adâncesc în lut moale, ating mâinile lui Dumnezeu.

Mâinile lui Dumnezeu sunt acolo, așteptându-mă să le simt, încerc să văd, încerc să aud.

Așa se face că resculptând, sculpturile Lui, mă atârn zi de zi de eternitate.

Așa se face că resculptând sculpturile Lui văd bine cât sunt de neputincios.

Sunt un sculptor. Sunt o sculptură. Numele meu este acela care mi-a fost dat.

Interviu realizat de Gabriela BIDU

BASARABIA ROMÂNEASCĂ

CRONICA EVENIMENTELOR DELA CHIŞINĂU

În Iulie 2001, Parlamentul dominat de comuniști a adoptat Legea privind drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale și statutul organizațiilor lor. Prin acest act legislativ, limbii ruse i s'a acordat un statut identic cu cel al unicei limbi oficiale a statului, limba română. Legea este discriminatorie atât pentru majoritatea românească, cât și pentru minoritățile neruse din Republica Moldova.

La 7 August 2001, ministrul comunist al Învățământului a emis Ordinul nr. 409, privind introducerea limbii ruse ca obiect obligatoriu de studiu în școala națională nerusă (începând cu clasa a 2-a primară până în clasa a 10-a).

La 26 Decembrie 2001, grupul parlamentar al Partidului Comuniștilor a depus la Curtea Constituțională o inițiativă legislativă pentru modificarea și completarea Constituției Republicii Moldova. Potrivit acesteia, *"limba rusă în Republica Moldova este limbă oficială și alături de limba moldovenească se folosește în autoritățile publice centrale, organele administrației publice centrale și locale, justiție și în alte domenii ale vieții sociale a statului"*.

La 27 Decembrie 2001, majoritatea comunistă din Parlament și grupul parlamentar *"Alianța Braghiș"* au ratificat Tratatul de bază între Republica Moldova și Federația Rusă, prin care partea rusă impune Republicii Moldova *"instruirea în limba rusă în cadrul sistemului de învățământ al Republicii Moldova"*.

În aceeași zi de 27 Decembrie 2001, 202 directori adjuncți și învățători din școlile și liceele din municipiul Chișinău protestează public împotriva deciziei abuzive a ministrului Învățământului de a introduce limba rusă ca obiect de studiu obligatoriu, începând cu clasa a 2-a. Semnatarii protestului au cerut anularea ordinului, precizând că *"în caz contrar, vom fi nevoiți să trecem la alte forme de protest"*.

La 28 Decembrie 2001, grupul parlamentar al Partidului Popular Creștin Democrat a adus la cunoștință primarului general al municipiului Chișinău convocarea, pe data de 9 Ianuarie 2002, a unei întâlniri cu alegătorii în Piața Marii Adunări Naționale, pentru a lua în dezbatere politica de rusificare a guvernării comuniste.

La 3 Ianuarie 2002, primăria municipiului Chișinău interzice desfășurarea întâlnirii deputaților PPCD cu alegătorii în locul pubiic stabilit de parlamentarii creștin-democrați. Consilierii municipali din partea PPCD i-au cerut primarului Urechean să respecte legislația în vigoare și să nu împiedice exercitarea mandatului de deputat. Parlamentarii PPCD au inițiat procedura de anulare în contencios administrativ a deciziei primăriei în cauză. Anume acest act abuziv, emis de autoritatea municipală, a servit drept temei pentru numeroasele acțiuni de persecutare, intimidare și reținere de către poliția municipală a organizatorilor întâlnirii deputaților cu alegătorii.

În aceeași zi de 3 Ianuarie 2002, la Chișinău a luat ființă Comitetul cetățenesc pentru Derusificarea Școlii Naționale, care include cadre didactice și părinți din mai multe localități ale Republicii Moldova. Ulterior, la Comitet au aderat 22 de organizații neguvernamentale, culturale și politice din Republica Moldova.

În cele câteva zile de sărbătoare (5-8 Ianuarie 2002) din ajunul întâlnirii deputaților PPCD cu alegătorii, Chișinăul a fost împânzit de patrule de poliție, preocupate de împiedicarea procesului de pregătire a manifestației. În numeroasele incidente produse între polițiști și organizatorii întâlnirii cu alegătorii, reprezentanții forțelor de ordine din municipiu au invocat decizia primăriei Chișinău din 3 Ianuarie 2002, semnată de primarul Serafim Urechean. Mai mult decât atât, unii polițiști și-au permis să-i insulte grav pe membrii grupului parlamentar creștin-democrat, ba chiar să-l amenințe cu pistolul pe deputatul Ștefan Secăreanu (plutonier Ciuchitu din regimentul *"Scut"*).

Manifestanții din Piața Marii Adunări Naționale

La 9 Ianuarie 2002, membrii grupului parlamentar al PPCD s'au întâlnit cu alegătorii în locul public stabilit anterior: Piața Marii Adunări Naționale din Chișinău. Deputații PPCD și Comitetul pentru Derusificarea Școlii Naționale au inițiat campania de colectare a semnăturilor contra obligativității studierii limbii și literaturii ruse în școlile neruse și acordării statutului de limbă oficială pentru limba rusă. Doar în prima zi, au fost colectate peste 5 mii de semnături. Participanții la manifestație au adoptat o declarație care cuprinde un șir de revendicări. Declarația a fost depusă oficial de deputații Iurie Roșca, Ștefan Secăreanu și Iulian Glăvan la Ministerul Învățământului, Guvernul, Parlamentul și Președinția Republicii Moldova. În seara aceleiași zile, comisarul poliției municipiului Chișinău I. Curarari, prevalându-se de aceeași decizie a primăriei, a expediat liderului creștin-democrat Iurie Roșca o scrisoare de avertizare.

La 10 Ianuarie 2002, protestele populare și colectarea de semnături au continuat. Concomitent, deputații creștin-democrați Vlad Cubreacov și Ștefan Secăreanu au adus la cunoștință Guvernului, în ședința închisă a acestuia, revendicările participanților la întâlnire și au cerut Executivului să ia în discuție problema abordată într'o viitoare ședință de guvern, cu invitarea deputaților și a specialiștilor în materie. În cadrul aceleiași ședințe închise, ministrul de Interne V. Drăgănel urma să prezinte Cabinetului o informație amplă vizând acțiunile de protest organizate în Piața Marii Adunări Naționale, însă a renunțat să-și expună raportul în prezența celor doi deputați. La rândul lor, parlamentarii Iurie Roșca, Vlad Cubreacov și Ștefan Secăreanu s'au prezentat la Ministerul Afacerilor Interne în dupăamiaza aceleiași zile cu intenția de a avea o întrevedere cu ministrul Drăgănel și de a face o interpelare asupra informației pe care urma să o prezinte în ședința de guvern. După o jumătate de oră de așteptări, ofițerul de serviciu a primit indicația să-i informeze pe deputați că ministrul Drăgănel lipsește, fiind convocat de urgență de premierul Tarlev. La insistența deputaților de a se întâlni cu unul dintre miniștrii adjuncți, acestora li s'a comunicat că nici unul din cei trei miniștri-adjuncți nu este disponibil. În aceeași zi, comisarul de poliție I. Curarari i-a solicitat Procurorului General să inițieze demersurile pentru ridicarea imunității parlamentare deputaților PPCD și trimiterea lor în judecată. Totodată, organele de poliție au primit indicații precise privind identificarea, anchetarea și trimiterea în judecată a tuturor vorbitorilor la întâlnirile cu deputații PPCD din 9 și 10 Ianuarie. În acest sens, poliția a întocmit o listă. Primii care au fost căutați în vederea anchetării au fost redactorul-șef al publicației *"Flux"* Igor Burciu, ziaristul dela publicația de opoziție *"Țara"*, Petru Poiata, președintele Uniunii Scriitorilor Mihai Cimpoi și scriitorul Ion Ciocanu. În urma atitudinilor exprimate de Doamna Maria Buruiană, director adjunct al Liceului *"Prometeu"* și președinte al Comitetului pentru Derusificarea Școlii Naționale, activitatea perofesională a acesteia a fost supusă unui control riguros din partea Direcției municipale de învățământ.

1-13 Ianuarie 2002: Întâlnirea deputaților cu alegatorii a fost reluată. Liderul grupului parlamentar al PPCD, Iurie Roșca, a adus la cunoștință asistenței scrisoarea sa adresată primarului Urechean, prin care îi reproșează acestuia lipsa de corectitudine în raport cu deputații PPCD și faptul că primăria Chișinău a adoptat o decizie abuzivă și ilegală, precum și telegrama expediată pe adresa președintelui Companiei de Stat *"Teleradio Moldova"* Iulian Magaleas, în care își exprimă dezacordul cu felul în care și-a găsit reflectare la radio și televiziune întâlnirea deputaților PPCD cu alegătorii în Piața Marii Adunări Naționale. Informația dela acest eveniment a fost una tendențioasă și trunchiată, deputații creștin-democrați neavând posibilitatea să-și facă cunoscute opiniile.

14 Ianuarie 2001: Ministrul Justiției, Ion Morei dă ultimatum de trei zile manifestanților.

18 Ianuarie 2001: În ciuda expirării termenului de trei zile pe care ministrul Justiției, Ion Morei, l-a pus în fața organizatorilor din Partidul Popular Creștin Democrat ai amplei întâlniri cu alegătorii, înainte de a lua decizia de suspendare a singurei formațiuni parlamentare de opoziție, peste 2.000 de participanți au continuat să protesteze în Piața Marii Adunări Naționale împotriva intențiilor rusificatoare ale Puterii, relatează *"România Liberă"*.

21 Ianuarie 2002: Reluarea cursurilor universitare la Chișinău a revigorat manifestația-maraton din piața centrală a orașului împotriva rerusificării școlii și, în general, a Basarabiei. Veteranii de război români condamnă rusificarea impusă de comuniștii dela Chișinău.

22 Ianuarie 2002: Ministrul de Justiție Ion Morei a decis să suspende, timp de o lună, Partidul Popular Creștin Democrat din Moldova (PPCD). Decizia invocă, în principal, motivul că PPCD a organizat fără autorizația primăriei mitinguri și demonstrații în Piața Marii Adunări Naționale. O altă acuzație vizează faptul că în acțiunile desfășurate în piața centrală *"au fost implicați minori"*, fapt ce ar contraveni Convenției internaționale cu privire la drepturile copiilor și Legii privind drepturile copiilor. La aceste motive se mai adaugă și pretextul că PPCD ar fi *"împiedicat folosirea normală a drumurilor publice, circulația rutieră, iar unele chemări, apeluri și lozinci pot fi clasificate ca îndemnuri la violență publică («mai bine mort decât comunist»), ca atentate la regimul legal și constituțional din Republica Moldova"*. Iurie Roșca, președintele PPCD, a replicat spunând că prin decizia sa, Ion Morei și Partidul Comuniștilor urmăresc *"eliminarea din viața politică a Partidului Popular Creștin Democrat din Republica Moldova"*.

23 Ianuarie 2002: În piață au fost sesizați și participanți ai partidelor naționale, altele decât PPCD, care se alătură și ele, noului val al renașterii naționale.

25 Ianuarie 2002: Premierul moldovean, Vasile Tarlev, a avut o reacție extrem de dură adresată premierului român. Declarația a fost pregătită, anterior, de liderul comuniștilor din Parlamentul basarabean, Victor Stepaniuc, împreună cu deputatul comunist Vasile Stati, amândoi extrem de deranjați. Moldova intenționează chiar să acuze România la Consiliul Europei că *"a furat limba și o folosește"*.

26 Ianuarie 2002: La inițiativa ziarului *"România Liberă"* mai multe organizații din străinătate s'au solidarizat cu acțiunile românești dela Chișinău. Printre cei care au aderat: Asociația Culturală Română din Hamilton, ziarul *"Lumea Liberă"* dela New York, revista *"Dorul"* din Basarabia, ziarul *"Agenda Canadiana"* dela Toronto, *"Centrul de Apărare a Românilor"* (CAR) din Canada, ziarul *"Buletin de Informații al Românilor din Australia"* dela Sydney, Asociația Românilor din Australia dela Sydney, revista *"Foaie"* din Long Island, ziarul *"Căminul Românesc"* dela Geneva, Consiliul Româno-American din California, Centrul Cultural Atheneum dela Atlanta, Consiliul Mondial Român, ziarul *"Lumea Românească"* din Grand Rapids-Michigan, ARC Tv dela New York, Uniunea pentru Regele Mihai dela Paris, Consiliul American pentru susținerea Monarhiei Române, scriitorul și jurnalistul Aurel Sergiu Marinescu dela New York, James Millew, președintele societății *"Dorul"* dela New York, Claudiu Matasa, președintele de onoare al Românilor din Sudul Floridei. O rezoluție privind ultimele evenimente din Republica Moldova, inclusiv suspendarea activității Partidului Popular Creștin Democrat.

26 Ianuarie curent la Geneva, Elveția, în cadrul ședinței Consiliului Organizației de Tineret a Partidului Popular European, la care a participat și delegatul Organizației de Tineret *"Noua Generație"* a PPCD, Bogdan Ciubotaru. Potrivit unui comunicat de presă al *"Noii Generații"*, Consiliul Organizației de Tineret a Partidului Popular European (YEPP), își exprimă îngrijorarea în legătură cu decizia ministrului Justiției al Republicii Moldova, Ion Morei, de a suspenda activitatea Partidului Popular Creștin Democrat (PPCD).

27 Ianuarie 2002: Legea privind organizarea administrativ-teritorială de tip sovietic a intrat în vigoare, după ce a fost publicată în *"Monitorul Oficial"*. Aceasta după ce delegațiile raportorilor Consiliului Europei și ai Congresului Puterilor Locale și Regionale din Europa, aflate într'o vizită de documentare la Chișinău, au criticat dur acest document.

28 Ianuarie 2002: Un grup de tineri juriști din București au adresat un mesaj cu privire la abuzurile dela Chișinău către forurile internaționale de apărare a drepturilor omului, cancelariilor occidentale, Organizației Națiunilor Unite, precum și președintelui Statelor Unite, George Bush.

29 Ianuarie 2002: Jose Maria Aznar, Primul ministru al Spaniei, este unul dintre cei mai importanți lideri politici de pe mapamond. Întrucât Spania va deține, începând cu acest an, președinția Uniunii Europene, Jose Maria Aznar va deveni, evident, șeful principalei instituții politice de pe bătrânul continent. Viitorul președinte al UE a fost unul din primii politicieni europeni care și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu persecuțiile la care este supus Partidul Popular Creștin Democrat și a expediat pe adresa președintelui PPCD, Iurie Roșca, un mesaj de susținere și încurajare.

31 Ianuarie 2002: Premierul Vasile Tarlev a interzis în cadrul ședinței Guvernului de Miercuri, utilizarea pe viitor a termenilor de limbă și literatură română cu referire la disciplinele studiate în școlile din Republica Moldova. El a impus aceste restricții în timp ce cabinetul de miniștri urma să aprobe acreditarea Universității pedagogice de stat *"Ion Creangă"*. Tarlev s'a arătat nemulțumit că pe lista specialităților acreditate figurează termenul de limbă și literatură română. Tarlev a spus că, potrivit Constituției, *"limba de stat este limba și literatura moldovenească"*.

BASARABIA ŞI BUCOVINA

Ostilitate faţă de Românii din Ucraina

Recentul recensământ al populaţiei din Ucraina a conferit elemente cu deosebire noi în relaţiile autorităţilor cu comunităţile naţionale, în special cu cea românească din regiunea Cernăuţi. Pentru prima dată în acești zece ani de când există statul ucrainean, împotriva liderilor de opinie ai Românilor nord-bucovineni s'au proliferat în presa radicală regională nu doar acuzaţii ordinare, cum se proceda de obicei, ci s'au şi pronuntat făţiş ameninţări cu persecuţii drastice din partea organelor de stat. Pretextul l-a servit anume recensământul menţionat, care a constituit prima acţiune statistică de acest gen în Ucraina independentă.

Noi ameninţări la adresa Partidului Popular Creştin Democrat din Moldova

Ministrul Justiţiei din Republica Moldova, Ion Morei, declară că este iminentă suspendarea activităţii Partidului Popular Creştin Democrat. Acestuia i s'ar putea interzice timp de 6 luni dreptul de a organiza acţiuni de protest şi de a lua parte la alegerile locale. În ciuda acestor ameninţări, liderul creştin-democraţilor, Iurie Roşca, a afirmat că lupta împotriva rusificării Republicii Moldova va continua, indiferent de măsurile "represive" pe care le va lua guvernul dela Chişinău. Partidul Popular Creştin Democrat s'a aflat la originea protestelor din ultimele zile, împotriva studierii obligatorii a limbii ruse în şcoli.

Cu mult înainte de desfăşurarea nemijlocită a recensământului prevăzut pentru 5-14 Decembrie, liderii societăţilor româneşti au fost preocupaţi foarte serios de modul cum se vor declara conaţionalii noştri în cadrul acestei unice în Ucraina chestionări statistice, ce va determina şi va legitima ponderea segmentelor etnice în structura demografică Români sau Moldoveni. Şi nu numai că au fost preocupaţi, dar au găsit de datoria lor că este necesar de efectuat şi unele acţiuni de lămurire în rândul acelor Români care au fost înscrişi în paşaportele de către sovietici «moldoveni» şi care, în urma politicii de colonizare şi de manipulare a conştiinţei promovate de acelaşi regim timp de jumătate de secol,

Recensământul - pretext pentru declanşarea unei campanii mediatice antiromâneşti la Cernăuţi

În preajma desfăşurării recensământului, cu prilejul unor spectacole susţinute de formaţia folclorică *"Călușarii"* din România, precum şi de corul *"Dragoş-Vodă"* al Societăţii culturale *"Mihai Eminescu"* în mai multe localităţi din raioanele Storojineţ, Hliboca şi Noua Suliţă, s'a afirmat şi despre necesitatea ca toţi vorbitorii de limbă română să se declare etnici români, deoarece *"naţionalitatea de moldovean"* nu este altceva decât o diversiune a ocupanţilor sovietici inventată în scopul asimilării populaţiei dacolatine care vieţuieşte de milenii în teritoriile obţinute prin raptul din 28 Iunie 1940 dela România. Adică s'au spus adevăruri unanim recunoscute de toată lumea, înfăţişate în publicaţiile locale româneşti, în cărţi de istorie, în manuale, adevăruri care până nu demult erau îmbrăţişate fără reticenţe şi de către istoricii şi oamenii politici ucraineni, fiind în ultimă instanţă acceptate tacit şi de către autorităţi. Dar iată că ceva s'a schimbat, şi destul de radical, în percepţia oficială cu privire la Românii din Ucraina, deşi semnale suspecte în acest sens au început să se înregistreze câţiva ani mai devreme.

Din nou, ca şi pe timpul regimului stalinist, Românii au început să fie deosebiţi de *"moldoveni"* care, chipurile, ar constitui o etnie separată, din nou a început să fie fluturată pancarta *"limbii moldoveneşti"*, întreprinzându-se totodată şi paşi concreţi în vederea introducerii acesteia în şcoli şi în uzul general.

Foarte clar şi direct s'a manifestat această intenţie în legătură cu recensământul abia încheiat. Şi, ca întotdeauna, orice schimbare de macaz în politica statului ucrainean faţă de Români a fost mai întâi anunţată în ziarul cernăuţean de orientare radicală *"Ceas"*. Autorii dela această publicaţie şovină şi antiromânească care sălăşluiesc în alte birouri decât cele ale redacţiei şi-au ales pseudonimul comod, intransparent, precum şi foarte sugestiv, după părerea lor, de *"ANTONESCU"*, pentru a mediatiza nişte idei provocatoare la adresa Românilor şi a leza, totodată, demnitatea lor naţională fără să poată fi însă trşi la răspundere pe motiv de instigare la ură interetnică, după cum ar trebui să fie calificate articolele respective, de legislaţia ucraineană în vigoare.

În această privinţă cu siguranţă că nu are de ce să le fie teamă de justiţia ucraineană, deoarece pro-

curatura regională dela Cernăuţi nu reacţionează decât batjocoritor chiar şi la sesizările directe ale asociaţiilor româneşti în legătură cu astfel de publicaţii, cum s'a întâmplat, bunăoară, cu cele în care a fost denigrat Poetul nostru naţional, răspunzându-ni-se jignitor şi băşcălios că *"în caz că a fost ofensat, Domnul Eminescu sau rudele sale trebue să-l dea în judecată (!) pe autorul articolului"*.

Scopul unei astfel de *"campanii propagandistice"* ar fi, potrivit aceluiaşi autor colectiv anonim, *"să se obţină ca Românii să alcătuiască 20 la sută din populaţia regiunii Cernăuţi"*, iar pe această bază să se poată aplica aici *"autonomia cultural-naţională"*... Ridicolă concluzie, având în vedere că legislaţia ucraineană permite crearea autonomiei naţional-culturale fără nici o condiţionare art.6 al legii *"Cu privire la minorităţile naţionale în Ucraina"* din 1992...

«Vina» Bucovinenilor şi Basarabenilor de a fi Români

Articolul menţionat a fost publicat pe la sfârşitul lunii Octombrie şi odată cu apropierea datei desfăşurării recensământului tonul inchizitorial al materialelor următoare ce au început să apară cu regularitate de invidiat se intensifică dela zi la zi. Simptomatic în acest sens este un alt articol, care se vrea pur şi simplu programatic şi conceptual în materie de protecţie a drepturilor minorităţii române din Ucraina, cu un titlu cât se poate de explicit *"România îi presează pe Moldoveni"*. Din text însă nu va fi clar deloc cum şi de ce ar avea nevoie România să-i preseze pe aşazişii Moldoveni, cine sunt aceştia şi cum se efectuează presiunea incriminată. Nu explică situaţia invocată de ziarul *"Ceas"*, nici referirile la Tratatul de bună vecinătate şi cooperare româno-ucrainean care, chipurile, prin articolul 13 al său *"contravine campaniei de schimbare a numelui poporului moldovenesc"*...

La demersul liderilor de opinie ca toţi cei care ţin de comunitatea noastră, inclusiv locuitorii raionului Noua Suliţă înscrişi cândva în paşaporte de către Sovietici *"moldoveni"*, să se declare Români în cadrul recensământului, după cum sunt în virtutea originii, istoriei, limbii şi culturii lor unice româneşti, ziarul *"Ceas"* într'un articol intitulat *"România mare înghite Moldova mică"*

O strategie de manipulare a opiniei publice

Nu ne-a trebuit prea mult timp ca să ne convingem cum arată adevărata *"simpatie"* a *"binevoitorilor poporului moldovenesc"* dela *"Ceas"* fiindcă, chiar în numerele imediat următoare ale acestei publicaţii, năravul lor lupesc a ieşit pe deasupra blănii de oaie pacificatoare, dezvăluindu-şi din nou şi din plin duplicitatea şi agresivitatea cu care ne-am obişnuit deja de atâţia ani. Se vede că poza de *"frate mai mare"*, cumpătat şi înţelept, le-a solicitat un efort extrem de puternic, iar rezerva de răbdare a fost mult prea mică pentru a putea duce acest joc fariseic până la un final cât de cât credibil, cel puţin pentru cititorii ucraineni. Dintr'un articolaş publicat la rubrica preferată a redactorului dela *"Ceas"*, *"Sub opinca românească"*, iarăşi transpare firea atât de cunoscută şi de ...familiară a *"simpatizanţilor"* noştri (de acum fără mască nefiresc conciliantă), care îşi manifestă sentimentele lor deosebite faţă de comunitatea noastră în tonalităţi cu care suntem demult deprinşi: *"Şoviniştii români din teritoriile Ucrainei şi de dincolo de Siret desfăşoară o intensă activitate de românizare a Bucovinei şi Basarabiei. (...) Pe fiecare moldovean ei cât ce nu-l iau de gât ca să devină român. Cine nu cedează la astfel de <îndemnuri>, acela este cumpărat cu ademeneli dulci despre o viaţă fericită în <România mare>. Adevărat, oamenii noştri îşi amintesc încă bine de această fericire, când ocupanţii români îi obligau cu bâte, bice, închisori şi gloanţe să-i iubească şi să muncească pentru ei"*.

Scenariile apocaliptice pe care le inventează şi le mediatizează ziarul *"Ceas"* cu ajutorul autorilor anonimi din culise nu sunt nici pe departe anodine şi inofensive şi e, totodată, puţin probabil că vor avea efectul pe care aceştia şi-l propun de a discredita şi a descuraja mişcarea de revendicare a drepturilor naţionale, minime şi firești, de către comunitatea românească din Ucraina.

Ameninţări împotriva fruntaşilor asociaţiilor naţionale din Ucraina

Anume la o asemenea concluzie duc în mod logic atât articolele ulterioare publicate de acum nu doar de către "Ceas", ci şi de alte medii ucrainene din Cernăuţi, precum şi atitudinile manifestate între timp de autorităţi. Bunăoară, şeful administraţiei regionale de stat a *"condamnat"* într'un interviu difuzat de mai toate mijloacele de informare dela Kiev, exact în aceiaşi termeni utilizaţi de ziarul *"Ceas"*, pe *"politicienii locali români"* pentru *"tentativele de convingere a moldovenilor de a se declara la recensământ Români"*.

Pentru faptul că într'o discuţie particulară un director de şcoală din raionul Noua Suliţă şi-a exprimat opinia personală, potrivit căreia cei înscrişi forţat de către Sovietici ca *"Moldoveni"* ar trebui acum să repare această nedreptate şi să se declare Români, el a fost sancţionat imediat de către autorităţile raionale şi a evitat ca prin minune concedierea.

Bineînţeles, aceşti foarte anonimi profesori, deoarece nimeni nu a reuşit să identifice în colectivul pedagogic dela şcoala respectivă măcar un semnatar al *"apelului"*, sunt *"profund indignaţi"* de astfel de acţiuni, deoarece continuarea lor *"ar putea duce la pierderea noţiunii de naţionalitate moldovenească şi la asimilarea deplină a comunităţii moldoveneşti cu Românii"*. E bine că se admite măcar existenţa unei *"asimilări ... parţiale a Moldovenilor cu Românii"*! Totuşi, se solicită intervenţia organelor competente! În ce mod? Acest lucru îl cunosc foarte bine ticluitorii din culise ai *"apelului"*, care vin cu propuneri într'un alt *"apel"* publicat de mai multe ziare ucrainene din Cernăuţi, dar deja semnat de preşedintele asociaţiei regionale *"Tineretul"* şi adresat conducătorilor statului şi ai parlamentului ca să se implice de urgenţă în *"stoparea tendinţelor separatiste (!)*

Este evident că după o asemenea *"preparare ideologică"* se va trece la acţiuni de pedepsire împotriva fruntaşilor Românilor din regiunea Cernăuţi, însă anvergura acestor sancţionări va depinde de demnitarii de rang înalt, nu numai de cei locali, care însă îşi vor determina poziţia în dependenţă de interesele electorale. Rămâne de văzut care va fi această poziţie şi, probabil, nu vom trebui să aşteptăm prea mult...

Totuşi, cetăţeanul simplu se poate întreba şi chiar se va întreba: care este vina concretă a acestor oameni? Şi vor constata cu nedumerire că *"tendinţele separatiste"* ce li se incriminează nu sunt altceva decât afirmaţiile că Românii şi Moldovenii au aceeaşi identitate etnică!.. Deşi unii dintre ei s'au declarat şi la acest recensământ că sunt *"moldoveni"*, nimeni însă nu-i va putea priva de dreptul de a se simţi parte din trupul aceluiaşi popor român... Oricât de reale şi iminente ar fi ameninţările cu represalii din partea autorităţilor ucrainene!

Ştefan Broască
Redactor-şef al publicaţiei «Plai Românesc» din Cernăuţi

Singurele ziare de opoziţie riscă să fie închise

La 22 Ianuarie, în cadrul şedinţei Colegiului Serviciului de Informaţie şi Securitate, preşedintele R. Moldova, Vladimir Voronin a dat indicaţii să fie căutate materiale privind colaborările Partidului Popular Creştin Democrat cu serviciile secrete române şi occidentale.

În seara aceleiaşi zile, Voronin l-a convocat pe Ministrul Justiţiei, Ion Morei, cu care a discutat posibilitatea închiderii publicaţiilor *"FLUX"* şi *"ŢARA"* şi a confiscării tirajelor. Până în prezent nu s'a luat o decizie, deoarece ambele publicaţii sunt independente şi nu au fost găsite temeiuri juridice care ar duce la lichidarea lor. Totuşi, după această întrevedere atât la Chişinău, cât şi în provincie, ziarele susnumite sunt cumpărate *en-gros* de către *"băeţii cu ochi albaştri"*. Pe lângă aceasta, Morei a mai cerut acordul lui Voronin pentru sigilarea sediului PPCD ce se află pe strada Nicolae Iorga, numărul 5. La această cerere, Preşedintele i-a permis ministrului să acţioneze cum doreşte, menţionând că această acţiune ţine de competenţa Ministerului de Justiţie.

Se pare că Morei este vădit deranjat de dezvăluirile care au răsunat în Piaţa Marii Adunări Naţionale referitor la *"cazul Grumanschi"*. Ministrul de Interne, Vasile Drăgănel i-a dat asigurări că nu va pune dosarul pe rol. În prezent, asupra dosarului respectiv lucrează deja a treia echipă de anchetatori. Intenţia este de a face tot posibilul pentru a şterge urmele care ar duce la rezolvarea cazului.

FARA ARMÂNEASCĂ

COMORI PE CALE DE DISPARIŢIE

Sculptura pastorală şi simbolurile în viaţa Aromânilor

Capitolul II

Vasile TEGA

Urmare din nr. trecut

Arta păstorului *"sculptor-amator"* nu se limitează numai la confecţionarea unor obiecte pentru uz personal. El simte nevoia să-şi etaleze talentul şi realizările, şi în acelaşi timp este mândru când e lăudat pentru calitatea obiectelor care ies din mâinile lui. Păstorul nu-şi vinde niciodată arta pe bani, i-ar fi ruşine de aşa ceva. El lucrează împins numai de pasiune, de dorinţa vie de a afirma, de a dărui, spre exemplu, o furcă minunată *"vrutei lui"*, surorii, unei rude, ori unei vecine, furcă a cărei executare a solicitat întregul său talent.

Furcă sculptă din Aminciu

Într'adevăr, la Aromâni, ***furcile de tors***, prin funcţia lor decorativă şi chiar simbolică, prin rolul lor de purtătoare a unor mesaje de relaţii sociale, de simpatie, s'au bucurat întotdeauna de atenţia creatorilor, atingând din această cauză un înalt grad de rafinament artistic.

Caracteristica generală a furcilor aromâneşti este de a fi ***furci de purtat la brâu***, ele fiind folosite în mers de către femeile care torc.

Unele dintre cele mai vechi tipuri de furcă este cea cunoscută în mod curent sub numele de ***furcă simplă cu coarne***, care are drept unic element decorativ-funcţional, aceste coarne.

Pe lângă această furcă, de forma unui trident şi construită în general din lemn de corn, găsim la Aromâni o largă gamă de ***furci sculptate***, executate cu multă migală şi cu deosebit simţ al proporţiilor, ceea ce le conferă o valoare artistică deosebită. Delicateţea cu care sunt lucrate şi frumuseţea subiectelor tratate permit ca ele să fie considerate realizări de frunte ale ciobanilor aromâni. Cele mai frumoase motive decorative la furcile sculptate sunt păsările, şerpii, vulturii, rozetele, porumbeii, precum şi numeroase motive geometrice. La furcile fârşeroteşti, crucea şi luna sunt printre subiectele cele mai frecvente; când însă este reprezentat chipul Sf. Gheorghe omorînd balaurul, toate celelalte elemente decorative sunt eliminate, datorită respectului faţă de acest sfânt.

Furcile din Aminciu (Meţova) reprezintă o culme a realizărilor artistice ale genului, având cele mai variate şi complexe forme ale furcilor cilindrice, făcute dintr'o singură piesă, bogat decorate pe toată suprafaţa lor, cu motive animale sau vegetale, abundând uneori printr'o simbolistică pe alocuri religioasă ori folclorică.

Furca, alături de cârlig, este obiectul care permite distingerea sexelor: fata ia furca, flăcăul ia cârligul.

Aşa cum am menţionat mai sus, furca - obiect de utilitate practică - are şi un important rol simbolic în viaţa Aromânilor. *"După câteva zile dela nuntă* - spune **T. Papahagi** - *mireasa iese din curtea casei socrilor ei şi, cu **furca la brâu**, începe să toarcă pe un fus, caier alb, pe care l-a adus de acasă. După o săptămână, când se duc în vizită la părinţii ei, se duc tot cu furcă şi caier; aici, părinţii ei, ca şi rudele apropiate o cinstesc, dându-i galbeni sau alte monede, pe care le pun în caier sau le agaţă în furcă etc."* (7)

Iată acum, după **N. Caraiani** şi **N. Saramandu**, cum se petrec lucrurile la Aromâni grănoşteni: *"Când ceremonia desfacerii steagului s'a încheiat, toată lumea intră în casă pentru a asista la momentul în care mireasa toarce, la cererea socrului mare. Soacra leagă un ban de **furca făcută din suportul steagului**, apoi pune în furcă un caier alb de lână şi o dă, împreună cu un fus, surorii. Tânăra nevastă fixează furca la brâu şi toarce câteva fire"*. (8)

Într'un bine documentat şi original studiu asupra industriei textile la Aromânii din Pind, **Asimina Stavrou**, vorbind despre furcă, spune printre altele: *"**Furca** fiind elementul cel mai vizibil, a devenit repede simbolul activităţii feminine. După părerea locuitorilor din regiunea studiată* (n.n. este vorba de comunele Perivole, Avdela, Samarina şi Smixi), *ea reprezintă **femeia în societate**, în opoziţie cu simbolul **războiului de ţesut**, care înseamnă **femeia în casă**. Pentru un Aromân din Grecia, cea mai semnificativă ocupaţie feminină în casă nu este menajul şi nici bucătăria, ci războiul de ţesut; nimeni nu-şi poate imagina femeia practicând o altă ocupaţie în comuna natală, chiar dacă-i vorba de tinere posedând diverse diplome. Vom găsi, prin urmare, chiar în zilele noastre, deprinderi, proverbe şi poezii foarte răspândite printre locuitori, care reflectă o situaţie a cărei aplicare practică nu mai subzistă. Este deci necesar să încercăm a găsi originile acestei tradiţii. Identificarea femeii cu casa şi cu industria textilă este aşa de puternică, încât nu ne putem imagina elementul feminin liber, în afara casei, sau separat de furcă.*

Cioban aromân din Munţii Pindului, ţinând în mână un cârlig (Cârlibană) .
Instrument ce-i serveşte pentru prins oile.

*Păstrând monopolul unei ocupaţii străină de bărbaţi, femeia poate să-şi organizeze în mod liber orarul de muncă. Într'o mică societate închisă, acest avantaj poate deveni un inconvenient, care declanşează calomnia. Atunci femeia iese din casă torcând din furcă, ca să "închidă gurile rele", dovedind astfel tuturor că este atât de harnică încât nu poate să se odihnească fie şi în afara casei. Pe de altă parte, cum scopul fiecărei femei este considerat a fi căsătoria, furca ajută pe tânăra fată să-şi găsească un bărbat. Iată un cântec destul de semnificativ în această privinţă, comun la toţi Aromânii din Grecia; este vorba de o tânără Aromâncă, anume care duce la stână mâncarea păstorilor din familia sa. Pe drum **torcând într'una din furcă**, îşi întâlneşte prietenul. El îi exprimă dragostea şi dorinţa de a se căsători cu ea, dar - bineînţeles - ea face "mofturi". Iată prima parte a acestui interesant cântec:*

"Nă armână aseară dipunea/ 'N sus di pi-una dzeană/ Şi-cu furca-n frânu tut turţea,/ Că fuslu vrea ta si-umplă./ Aclo dighios, in dipunea/ A namisa di căliuri,/ Un gioni armân u aştipta:/ - Armână, di-u ni ţă gini aşi/ Şi-îu vrei ta s-ti duţ?/ Armâna li apăndisi:/ - Di la călivi gin aşi/ Şi la căşeri mi duc/ S-aduc pâni ti picurari.

Traducere: *O armână, ieri seară,/ De pe o culme cobora,/ Cu furca în brâu torcea,/ Fusul să şi-l umple vrea./ În cale când ajungea,/ Un flăcău o aştepta,/ Calea de i-o aţinea:/ -Spune-mi, de unde vii mândro./Şi ţi-e drumul încotro?/ Armâna aşa-i răspundea: - Vin de la colibe, din munte,/ Şi mă duc la stână,/ Să duc pâine la ciobani* (9)

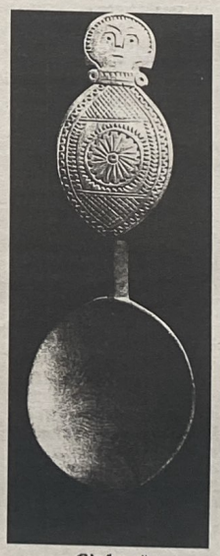

Ciubană
(lingură păstorească)

*Furca însoţeşte de asemenea pe femeia care vrea să aranjeze o căsătorie. Astfel, ea merge tocmai când la casa tinerei fete, sub pretextul de a împrumuta ceva, stă de vorbă cu mama fetei, făcând în mod discret aluzie la o eventuală căsătorie cu un tânăr...; căsătoria e încheiată în momentul când tânăra mireasă pune piciorul în casa viitorului soţ, iar soacra dă nurorii o **furcă cu un caier alb de lână**. Este vorba de un simbol-urare, prin care se doreşte miresei să fie totdeauna capabilă şi destoinică şi să trăiască până la adânci batrâneţe, când va fi albă ca lâna.*

Abilitatea tinerei de a toarce este considerată ca o condiţie fundamentală pentru căsătorie, tinerii sunt mai interesaţi şi apreciază mai mult iscusinţa fetelor de a prelucra lâna, decât frumuseţea lor.

Împreună cu fusul, furca simbolizează timpul, începutul şi continuarea creaţiei. Firul, produs al furcii şi al fusului, evoacă de asemenea viaţa, în opoziţie cu moartea; el are calităţi magice şi protejează contra răului. Ruperea firului înseamnă încetarea subită a vieţii" (10)

Iată acum, pe scurt, alte câteva obiecte care ies din mâinile dibacilor păstori-sculptori: ***linguri de lemn (ciubănili)***, lucrate mai ales din lemn de merişor, au corpul cioplit în forme emisferice, ovoidale sau eliptice, ce se prelungeşte prin cozi sculptate, având diferite lungimi, care au - de cele mai multe ori, la capăt găuri de care se pot atârna. Ele au, în general, în partea lor superioară, sculpturi cu diverse motive şi figuri: păsări, şerpi, peşti, rozete, desene geometrice etc.

Analiza morfologică şi decorativă a unei ***cupe (căuc)*** nu pune în evidenţă nici o deosebire faţă de căucele păstorilor din Munţii Apuseni lucrate din lemn de fag sau de paltin, ele sunt ornamentate numai pe coadă.

Sub denumirea de ***cofă (ploscă)*** şi ***bucă*** sau ***bucliţă (fedeleş*** şi ***fedeleş mic)*** şi ***vuţeală***, păstorii lucrează o sumedenie de vase de lemn, destinate transportării apei sau a vinului, care au toate un decor sculptat ori crestat, cu ornamente ce merg dela simple linii sau brâie, până la flori şi rozete.

(VA URMA)

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE

7. **Tache Papahagi** *"Mic dicţionar folkloric"*, p.258.
8. **Nicolae Caraiani şi Nicolae Saramandu,** ***Folclor aromân grămoştean,*** Bucureşti, Ed. Minerva, 1982, p.473.
9. **Caraiani şi Saramandu, ibid.,** pp.158-159.
10. **Assimina Stavrou,** ***Tissus Valaques du Pinde,*** Paris, Etudes et Documents balcaniques, 1982, pp. 41-44.

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

BASARABIA ŞI TRATATUL DINTRE ROMÂNIA ŞI RUSIA

Eugen HOLBAN

Tratatul româno-rus ridică câteva probleme esenţiale. Se ştie că după venirea la putere a noii echipe Iliescu-Năstase, preşedintele României s'a pronunţat pentru necesitatea încheierii tratatului cu Rusia, argumentând poziţia ei de mare putere şi extinderea comerţului cu această ţară mare. Discuţiile româno-ruse pentru perfectarea tratatului se poartă de mai multă vreme, dar două probleme au blocat până acum definitivarea lui: pactul Ribbentrop-Molotov şi restituirea tezaurului. Pentru a ieşi din acest impas există propunerea cvasi oficială ca cele două probleme să fie omise sau să fie trecute într'un act adiţional.

Problema pactului Ribbentrop-Molotov reprezintă însă pentru România un act istoric nedrept şi important, dat fiind că el a condus la pierderea unor teritorii româneşti, referindu-ne la Basarbia, Bucovina de Nord şi Ţinutul Herţa - dela 28 Iunie 1940. Cum acest pact a însemnat în fapt rezultatul unei înţelegeri între cei doi dictatori Hitler şi Stalin, cea mai mare parte a ţărilor, inclusiv Rusia, l-au dezavuat şi condamnat după 1990. Totuşi Federaţia Rusă refuză includerea acestei probleme în textul tratatului, considerând, probabil, că afirmarea nelegitimităţii pactului Ribbentrop-Molotov, ar însemna, în mod implicit, legitimitatea revenirii Basarabiei, Bucovinei de Nord şi Ţinutul Herţa la România.

Nu este greu de întrevăzut, că acceptarea propunerii părţii ruseşti de a omite această problemă din conţinutul tratatului ar însemna din punct de vedere al României, achiesarea unei nedreptăţi istorice care va afecta viitorul Basarabiei, - pereclitând şansele revenirii acestei provincii româneşti la sânul Patriei-Mamă - încă pentru mult timp.

Mai există un aspect important de care partea română nu poate să nu ţină seamă. Ne referim la politica Federaţiei Ruse faţă de Republica Moldova şi România, după dezmembrarea URSS. Situarea graniţelor Rusiei la o depărtare de cca. 750 km. faţă de cele ale Basarabiei (calitatea de vecinătate dispărând) precum şi instaurarea în Rusia a unui regim pretins democratic ne îndreptăţea în 1991 să credem că ea va adopta o politică de conciliere (dacă nu de reparaţii), de abandonare a vechii politici imperialiste şi de respect al independenţei şi suveranităţii Republicii Moldova. Din nefericire, cele ce s'au întâmplat în cei cca. 10 ani scurşi, şi cele ce se întâmplă acum demonstrează că Moscova nu a renunţat la vechile veleităţi şi orgolii. Menţinerea ilegală a unor forţe militare (inclusiv o bază de echipament şi tehnică militară) pe teritoriul Republicii Moldova, provocarea războiului şi recesiunii autoproclamatei republici transnistrene - şi influenţa politică pe care această armată a exercitato, guverne şi preşedinţi, mai mult în serviciul Moscovei decât al propriei lor ţări, împiedicarea unei politici spre România şi Europa, toate acestea culminate cu instaurarea unui parlament şi guvern majoritar comunist, urmare manevrelor conduse dela Moscova (realităţi confirmate la timpul său de presa occidentală: *"Le Monde"* din 26 August 2001) sunt numai o parte din ceea ce se poate afirma că este o continuare a politicii imperialiste şi de imixtiune a Rusiei sovietice. Un alt aspect manifestat în Republica Moldova în cei zece ani îl constituie antiromânismul sălbatec, însoţit de teoria moldovenismului, care neagă identitatea cu poporul român. Se ştie că Moscova nu a fost şi nu este străină de *"fabricarea"* şi propagarea acestor neadevăruri prin uneltele ei dela Chişinău.

Din cele două aspecte menţionate mai sus, se poate reliefa caracterul duşmănos al politicii Federaţiei Ruse din 1991, încoace - atât faţă de România, cât şi de Republica Moldova. Toate acestea sunt realităţi peste care partea română nu poate trece.

Tot în legătură cu discuţiile ce se poartă pe marginea încheierii tratatului, ne simţim datori să semnalăm falsa imagine pe care unii politicieni o au (datorită trecutului lor), atunci când vorbesc de Rusia de azi. Ei păstrează imaginea vechii Rusii sovietice, continuând să o considere o mare putere punând-o alături de Statele Unite sau se mai continuă să se discute despre relaţiile ce trebue să le avem cu vecina noastră Rusia. Între Rusia sovietică şi Federaţia Rusă este o diferenţă semnificativă, atât sub aspectul potenţialului economic, cât şi militar. Ea trebue văzută aşa cum este acum. Astăzi interesul de a semna un tratat româno-rus este poate, mai mult al Rusiei decât al României, care se îndreaptă mai mult spre piaţa şi lumea europeană. Rusia şi-a pierdut multe din vechile pieţi comerciale, iar epoca cuceririi acestora cu ajutorul tancurilor a murit. În ciuda resurselor naturale ea se află într'o situaţie economică precară (urmare pierderii războiului rece şi politicii de supra înarmare pe care au dus-o în detrimentul stării economice a populaţiei) - şi refacerea economică nu se vede curând rezolvată, potrivit analiştilor politici şi economici. Câteva cifre furnizate de presa de specialitate (*"Figaro-économie"* - 6 Septembrie şi 23 Noembrie 2001) sunt edificatoare în această privinţă. Astfel, salariul mediu în Octombrie 2001 era de $103, echivalent cu cel din România. PIB-ul este inferior celui din Ungaria şi Polonia, infalaţia în 2001 se situează la 22,4%. Vânzarea materiei prime continuă să fie principala sursă a economiei, gazele şi combustibilul, în general, reprezentând 70% din totalul economiei. Economia subtereană constituie 40% din total, iar *"fuga"* capitalurilor în străinătate se ridică la 20 miliarde dolari. Grupurile industriale şi financiare oligarhice continuă să domine largi sectoare economice.

Din punct de vedere militar, bugetul pentru armată însumează doar 4,5 miliarde dolari, reprezentând 2% din bugetul militar al Statelor Unite. Noua doctrină militară adoptată în 2000 a stabilit că Rusia nu mai este o putere globală, urmând să-şi exercite influenţa în zonele din apropierea frontierelor ei. Potrivit comentatorilor militari, doar arsenalul militar îi mai permite să joace un rol. *"Capacitatea armatei convenţionale este azi insuficientă pentru a face faţă unui conflict"* (*"Valeurs Actuelles"* - 24 August 2001). Aceiaşi experţi militari apreciază că numai un plan de redresare a armatei convenţionale îi va permite abia în 2010, să poată duce un război convenţional major. Acestea sunt realităţile din Federaţia Rusă recunoscute de toate cercurile internaţionale, inclusiv de comentatorii obiectivi ruşi. Pe această Rusie trebue să o vadă unii din oamenii noştri politici, rămaşi cu vechea gândire sau şcoliţi la Moscova.

Făcând în final, o retrospectivă asupra relaţiilor româno-ruse, din ultimile trei secole ea se poate caracteriza prin numeroasele încălcări teritoriale, urmarea planurilor de a cuceri Constantinopolul - încălcări însoţite de abuzuri, jafuri supunerea populaţiei la munci istovitoare şi umilitoare. Mai târziu, referindu-ne la secolul XX este cunoscut tot cortegiul de suferinţe pe care le-a adus regimul rusocomunist atât pentru România, cât şi pentru Basarabia.

Unii oameni politici români în vizită la Moscova, alţii aflaţi în ţară au afirmat: *"să uităm trecutul, să privim spre viitor"*. Bineînţeles că asemenea vorbe plac Ruşilor. Cu alte cuvinte aceste îndemnuri ar însemna: *"noi Românii să uităm suferinţele trecutului (oprimările, închisorile, deportările etc.) iar Ruşii să uite restituirea tezaurului şi bunurilor private în păstrare, în calitate de aliaţi"*.

Rămânem, totuşi, fără răspuns faţă de politica prezentului pe care Rusia o duce de zece ani încoace şi de care am amintit mai sus. Partea română ar fi fost foarte îndreptăţită să găsească o soluţie de compromis în problema pactului Ribbentrop-Molotov, dacă Rusia ar fi dus o politică de înţelegere şi neamestec, lăsând libertate totală basarabenilor în dezvoltarea lor democratică şi a direcţiei politice pe care s'o urmeze, - dar o asemenea atitudine nu a existat.

În asemenea situaţie nimic nu poate justifica partea română să omită problema pactului Ribbentrop-Molotov din tratatul ce-l va încheia cu Rusia şi să-l definitiveze într'un spirit de dreptate şi demnitate naţională.

DECLARAŢIA-APEL DELA IAŞI

Noi, reprezentanţi ai societăţii civile, ne solidarizăm cu acţiunea de protest a patrioţilor basarabeni împotriva intensificării campaniei de rusificare decisă de guvernul Republicii Moldova.

Luând act, cu profundă îngrijorare, de hotărârea autorităţilor dela Chişinău de a impune obligativitatea învăţării limbii ruse încă din primele clase de şcoală, fapt de natură să prejudicieze conservarea identităţii etno-lingvistice şi formarea corectă a personalităţii culturale (a populaţiei majoritare), susţinem acţiunile pedagogilor, tinerilor şi ale partidelor politice din Republica Moldova, împotriva tendinţelor arbitrare de impunere a unei limbi străine, vehicul al deznaţionalizării.

Credem că nu avem dreptul să asistăm indiferenţi la suferinţa Românilor din Basarabia, la acţiunea de rusificare şi de restrângere a ariei naturale a culturii şi a limbii române. Să nu uităm că renaşterea naţională în Republica Moldova s'a nutrit din acţiunea de recâştigare a statutului limbii române! Orice laşitate din partea noastră va fi aspru sancţionată de istorie.

Întrucât raporturile dintre guvernele României şi Republicii Moldova sunt practic îngheţate în acest moment, este de datoria societăţii civile şi a partidelor politice să-şi coordoneze eforturile spre a transmite opiniei publice şi autorităţilor decizia de a nu abdica în faţa noii campanii de rusificare.

În vederea coordonării acţiunilor de susţinere a cauzei limbii române în Republica Moldova, subsemnaţii, reprezentând asociaţii civice şi partide politice, ne exprimăm speranţa că şi alţi reprezentanţi ai societăţii civile şi ai vieţii politice se vor alătura demersului nostru. Ca primă măsură, anunţăm deschiderea unei liste de semnături de solidarizare la sediul PNŢCD Iaşi, din strada Cuza Vodă nr.41, zilnic între orele 10-14. Duminică 20 Ianuarie 2002, dela orele 12, va avea loc un marş de solidaritate cu patrioţii basarabeni care luptă pentru salvarea identităţii naţionale a populaţiei române majoritare, pe traseul Piaţa Unirii (statuia lui Alexandru Ioan Cuza); Palatul Culturii (statuia lui Ştefan cel Mare).

1. Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici din România, filiala Iaşi
Constantin Teodoriu, Preşedinte
2. Solidaritatea Universitară Iaşi -
Prof.dr. Adrian Corduneanu,
Preşedinte
3. Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului şi *"Amnesty International"*
Reprezentant
Prof.dr.docent Petru P. Caraman
4. Mişcarea pentru Regatul României Iaşi
Conf.dr. Alexandru Căraşu,
Preşedinte
5. Asociaţia *"Mathesis"* Iaşi
Asist. univ. George Bondor,
Director executiv
6. Sindicatul PROPACT, filiala Iaşi
Ing. Ioan Precul,
Preşedinte
7. Asociaţia Culturală *"Pro Basarabia şi Bucovina"*
Prof.dr. Adrian Corduneanu,
Vicepreşedinte
8. P.N.Ţ.C.D., Filiala Iaşi
Conf.dr. Mihai Dorin,
Preşedinte
9. *"Alianţa Civică"* filiala Iaşi
Prof.Mihai Ursachi,
Preşedinte
10. Societatea *"Amicii Regelui Mihai"* zona Moldova
Prof. Pandelia Radeş,
Coordonator
11. Uniunea Veteranilor de război, filiala Iaşi.
Gheorghe Ene
Preşedinte
12. Societate Culturală *"Ştefan cel Mare"*- Iaşi
Prof. Pandelia Radeş
Preşedinte
13. Comitetul pentru *"Apărarea Constituţiei din 1923"*.
Dr. Vasile Trif
Preşedinte
Prof. Dorina Boilă
Secretar general

UN ISTORIC ROMÂN ANCORAT ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

- XX -

——Prof. Univ. Dr. Nicolae CIACHIR——

Uramare din Decembrie

După ce intrase seria de după amiază, m'am dus la liceu și parcă așteptam ceva, deși știam că soarta mea este pecetluită. Iese profesora de franceză ca să fumeze o țigară. Era zveltă, foarte frumoasă și emana blândețe. Cred că-i căzuse cu tronc lui Andronic, deoarece în cursul dmineții când dânsa asculta, o privea admirativ și o tot chema după un paravan unde era amenajat un bufet pentru Comisie. O salut și îmi spune: *"du-te tinere și te plimbă, căci ai răspuns frumos la mine, ți-am pus nota 9, ca de altfel și la celelalte materii". "Doamnă*, îi spun, *la matematică n'am știut și m'a lăsat președintele". "Așteaptă-mă, după ce termin țigara, mă uit în centralizator și peste cinci minute, mă întorc să-ți spun rezultatul, ca să te liniștești".* A intrat, dar n'a mai ieșit pe moment. Pentru mine era totul clar. A ieșit din sala de examen, să fumeze din nou, dar s'a făcut că nu mă vede. Mă apropii aproape plângând și îi povestec truda de a termina liceul, din foaia matricolă reieșind că aproape în toți anii am fost premiant. Am spus în plus că sunt refugiat fără părinți, care probabil că sunt deja în Siberia și aicea în țară n'am nici o rudă. Mi-a promis că mă va ajuta, iar dacă voi avea notă de trecere la matematică, îmi va scade comisia notele la celelalte materii. Am plecat în oraș să mă plimb, îmi era frică să mă întorc să văd rezultatul. La 10 noaptea, când totuși m'am dus, Comisia plecase, dar rezultatele nu erau afișate. S'au afișat la 11 noaptea, din cei 18 candidați prezentați în ziua aceea, numai 5 erau reușiți. Ceea ce era important, că printre cei 5 mă aflam și eu. N'o să uit niciodată clemența Comisiei.

Am fost de 56 de ori președinte de comisie de bacalaureat. Prima dată la Vâlcea în 1957 și ultima oară, adică în 1999, la Târgoviște. Am analizat fiecare caz cu toată obiectivitatea, categoric față de derbedei eram intransigent. Doresc să relatez un caz. Eram președinte la liceul de fete din Brăila, se pare se chema Murgoci, situat aproape de malul Dunării. Un consătean de-al meu, unul din avocații buni ai Brăilei, Theodor Mircea, mă invitase să renunț la hotel și să stau la dânsul. Soția sa era nepoata celebrului violonist Ion Voicu, pe care l-am și cunoscut în casa acesteia. Era pe seară, finisasem lucrările de bacalaureat din ziua aceea, așteptam să-mi dea secretara listele, să le iscălesc, ca să afișăm rezultatele. Ploua cu găleata și văzând o elevă cu o umbrelă în mână, am rugat-o să mă ducă până la avocatul Mircea ca să-mi iau trenciul și umbrela, mai ales că era foarte aproape. Am întrebat-o de ce este așa de veselă. Mi-a răspuns că împlinește astăzi 18 ani, este sigură că a luat bacalaureatul deoarece crede că a răspuns bine și se pregătește să dea la medicină. Vrea să vadă listele, mai mult pentru colegele ei, căci părinții o așteaptă la restaurant, unde va fi sărbătorită. Mă strigă, secretara să iscălesc listele și văd că eleva cu pricina căzuse la bacalaureat. Îmi și imaginam, în ce stare sufletească, își va sărbători eleva majoratul. Aici, sunt nevoit să dau câteva amănunte.

Comisia mea era formată în marea majoritate din femei, destul de tinere, toate provenind din alt județ din localitatea Focșani. În același timp, profesorii brăileni plecaseră la Focșani. Noi am început oralul cu o zi înainte - tezele se dădeau atunci la început - întreaga comisie dând dovadă de obiectivitate. Am hotărît cine este căzut la o singură materie (la care a luat 4, nu 2 sau 3), să fie trecut. Cine era căzut la două materii (adică cu 4 sau 4,5), dar în rest note de 7 ori 8, să-i discutăm situația. În rest, fără drept de apel. A doua zi, Comisia mea a fost de asemenea corectă. Seara au primit telefon dela Focșani, că brăilenii fac pe nebunii și lasă pe capete și erau sfătuite să aplice aceeași metodă. Dimineața, cucoanele mele supărate, țâfnoase, acre, cu întrebări suplimentare de incuietoare, lăsau pe capete. Am fost nevoit cu cartea în mână să urmăresc răspunsurile elevelor și la notare constatam diferența. Acolo unde eu puneam 6 ori 7, ele puneau 2 ori 3. La sfârșitul zilei, nu mai voiau, să respecte regula stabilită de noi la începutul examenului, motivând că sunt suverani pe obiectul lor și nu interesează dacă restul notelor erau de 10. În ziua zi, au fost câteva victime, seara le-am invitat la un restaurant să-mi îmbunez cucoanele și l-am pus pe inspectorul generel adjunct Pătrănoiu - care mi-a fost student - să-i ia la telefon pe brăilenii dela Focșani și să-i tempereze.

Atmosfera a redevenit normală. Am oprit afișarea și le-am relatat discuția cu eleva pe care am trimis-o până la avocatul Mircea. I-am luat dosarul. În ziua aceea împlinea 18 ani și era elevă bună, de nota 8. La majoritatea materiilor avea note de 8 și 9, dar la două materii între 4 și 5. Cele două profesoare mi-au spus cu sinceritate că fata știa mai mult de 5 decât de 4, dar prea mulți brăileni luau bacalaureatul față de bieții copii moldoveni din Focșani. Cea mai supărată a fost secretara Comisiei și dactilografa liceului, care în loc să plece acasă la ora 18, a plecat la 20. Se oprise ploaia, era o seară splendidă de vară și eu eram mulțumit că am făcut o faptă bună. Când insistam pentru fată, mă vedeam pe culuoarele liceului dela Brașov, din anul 1946. Fata cu pricina n'a știut prin ce a trecut și dacă a făcut medicina, probabil se apropie astăzi de vârsta pensiei.

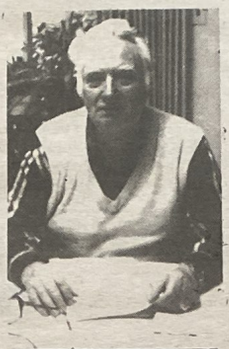

Pe profesoara de franceză, am reîntâlnit-o după 3 ani, în August 1949. Terminasem Facultatea de Istorie în 1949 și fusesem oprit preparator, încă din anul IV, adică dela 1 Aprilie 1949. Toate cadrele didactice din învățământul superior românesc trebuiau să se recicleze, timp de o lună, adică să se pună la punct cu învățătura marxist-leninistă și politica partidului. Lectorul universitar de franceză Valentin Lipatti, fratele celebrului pianist Dinu Lipatti, trebuia să răspundă pe linie sindicală de buna desfășurare a acestor cursuri. Din 1949, preparatorii erau considerați cadre didactice universitare, aveau dreptul de-a face seminarii, deci un fel de ajutor de asistent. Eram coleg cu foștii mei profesori: Dionisie Pippidi, Ion Nestor, Horia Ursu etc., cei mai cunoscuți cum erau George Brătianu, Ion Hudiță, C.C. Giurescu, fuseseră ori radiați din învățământul superior românesc, ori arestați.

Mă vede într'o zi Lipatti pe acolo și decretează că voi fi adjunctul său, adică să mă ocup de frecvență. În ajun de 23 August 1949, cursanții au fost anunțați că prezența la marea manifestație este obligatorie și orice absență va fi sancționată foarte aspru, până la desfacerea contractului de muncă. Cazurile de forță majoră vor fi semnalate Domnilor Lipatti și Ciachir. În acest context, mă caută o asistentă dela grupa de limbi străine dela Academia Comercială, să-mi spună că nu se simte bine și roagă să fie învoită legal. Era profesoara de franceză dela comisia de bacalaureat dela Brașov din sesiunea Septembrie 1946. Dânsa nu m'a recunoscut pe moment. I-am zis: *"Doamnă, puteți să nu veniți deloc până la 31 August, pentrucă D-Voastră practic m'ați ajutat într'un moment crucial din viața mea".* Mi-a spus că după ce a insistat pe lângă președintele Andronic, acesta a început să rădă, a scos teza mea i-a spus că dacă judeca mecanic, după rezultatul final de rezolvare trebuia să-mi pună doi. Dar eu la fiecare exercițiu, făceam divagații, răspundeam teoretic corect, dădeam toate soluțiile de rezolvare, făceam o parte corect, apoi greșeam. Făceam un fel de filosofie a matematicii. De aceea mi-a dat sansa să intru la oral, dar cu 4 presupunea că celelalte două teze trebuiau să fie peste limită. Cu explicațiile date de dânsa, a înțeles că n'am avut timp și nici cine să-mi explice materia respectivă. Dela luarea bacalaureatului, am pus cruce matematicii și am făcut cadou colegilor toate cărțile profilate pe acest domeniu. După câțiva ani, am aflat că profesorul Andronic a murit la Sighișoara, într'un hotel, chiar în mijlocul unei sesiuni de bacalaureat unde era președinte. A doua zi, la prima oră, am dat o telegramă părinților că am reușit să iau bacalaureatul, deci eram nu marele învins, ci micul învingător.

Înarmat cu trei adeverințe că am luat examenul de bacalaureat, m'am urcat pe trenul care ducea spre București, cu geamantanul meu din placaj. Era o zi frumoasă de toamnă, încât de pe vagon am admirat peisajul minunat al văii Prahovei, crucea de pe Caraiman, sondele din jurul Ploieștiului. În capitală am tras la niște rude, unde am abandonat geamantanul meu plin de manuale școlare. Unii mă sfătuiau să dau la Agronomie, alții că Politehnica este viitorul țării, dar eu m'am decis pentru istorie.

M'am îndreptat spre Slobozia Veche, unde fratele meu era căpitan la un regiment de artilerie. La terminarea războiului, fratele meu, cu regimentele 13 și 18 artilerie, s'au întors în garnizoana lor, orașul Constanța. După un scurt timp, Sovieticii le-au luat cazărmile și ei au fost nevoiți, adică cele două regimente de artilerie, să se stabilească la Slobozia Veche, vizavi de gară, în niște clădiri vechi, care serviseră în timpul războiului ca lagăr pentru prizonierii de război.

Fratele meu închiriase casa mare a unui potcovar, unde se instalase cu ordonanța sa. M'am dus la fratele meu, să mă refac după examenele date și să învăț toată istoria Românilor și istoria modernă universală, materii obligatorii pentru a reuși la secția de Istorie a Facultătii de Litere și Filosofie din București.

Așa era obiceiul: ofițerul de artilerie și cel de cavalerie, pe lângă ordonanță mai avea un soldat căruia i se spunea *"ține cal"*. Acesta venea dimineața cu doi cai, unul îl încăleca ofițerul, celălalt, *"ține cal"*, galopa în spatele superiorului său la circa zece metri. Ajungând la regiment ofițerul descăleca iar *"ține cal"* avea grijă de cele două animale, când la sfârșitul programului se repeta operațiunea întoarcerii acasă. Ordonanța fratelui, toți erau denumiți *"Georgică"*, îmi aducea mâncare pentru prânz și seară dela popota ofițerilor, care era excepțional de bună față de ce mâncasem eu în ultimii doi ani. Rudele ofițerului, puteau mânca direct la popota regimentului, sau chiar invitații ofițerului respectiv. Am luat masa de mai multe ori la popotă, masa începea fix la orele 14, când intra comandantul regimentului, colonelul Zlătaru. Ofițerii și invitații erau în sala respectivă cu zece minute înainte - dacă întârzia cineva, nu mai intra, ci lua masa separat - așteptând intrarea comandantului. Zlătaru, ca și majoritatea ofițerilor, făcuseră frontul împreună, era decorat cu cea mai mare decorație română *"Mihai Viteazu"* și era colonel cu stea. Adică dăduse și reușise pentru gradul de general de brigadă, dar pe moment nu avea funcție de a comanda o brigadă. Mâncarea era bună, stropită cu un păhărel de țuică și de vin, cu desert și nu dura mai mult de o oră și jumătate. Se spuneau glume, totul se desfășura într'o ambianță plăcută.

Peste un an, aceste mese idilice dar instructive, patronate de către colonelul Zlătaru, au fost curmate brusc, deși în cadrul fiecărui regiment românesc, ele aveau loc și erau perfect legale. A poposit trenul special al generalului Valter Roman, care era ministru adjunct la Ministerul Forțelor Armate și după o analiză de două zile, a trecut în rezervă, iar pe unii cu gradul de soldat, pe aproape toți ofițerii superiori ai celor două regimente de artilerie 13 și 18. Colonelul Zlătaru, în ultima zi de părăsire a regimentului, suna la alți colegi din alte unități și se recomanda: *"Aici soldatul Zlătaru..."* Vina ofițerilor dați afară era că au luptat pe frontul antisovietic, adică au participat la eliberarea Basarabiei și Bucovinei de Nord, iar a altora că sunt produs al regimului burghezo-moșieresc român. A fost numit provizoriu comandant al celor două regimente de artilerie, un maior de rezervă, Ucrainean ca origine etnică, ce se afla concentrat la Slobozia Veche. Armata se *"democratiza..."*.

M'am simțit bine la fratele meu, mâncam bine, jucam pocker cu doi colegi de front și Școală Militară, Nicu Caraman și Vasile Melnic, mai beam câte un păhărel de vin și făceam călărie. În cele trei săptămâni, cât am stat la el, învățam circa 5-6 ore la istorie, deci perioada când ofițerii aveau activități de cazarmă. Curtea unde stătea fratele meu se învecina cu dispensarul veterinar din Slobozia Veche, unde medic șef era un doctor de 45 de ani, pus pe chefuri și pe șotii. Venise ca studentă în practică la dânsul, o blondă superbă, pe care medicul veterinar o plimba cu șareta, o răsfăța, dar ea se încăpățâna să nu-i cedeze. De altfel și ofițerii necăsătoriți o sorbeau din ochi. Ca represalii că nu i-a cedat, veterinarul i-a spus fratelui și lui Caraman și Melnic: *"o repartizez la sectorul montă la canine"*. Gardul dela fratele meu nu era înalt, când superba blondă își îndeplinea obligațiile, dirijând cu o mână membrul armăsarului ca să aibă direcție optimă, de a nu avea timpi morți, cu capul se uita în altă parte și fredona destul de tare din opera Aida. Medicul s'a lăsat păgubaș cu avansurile sale sentimentale și i-a dat o adeverință că și-a îndeplinit practica în producție cu nota maximă. Chiar a și dat o masă în cinstea ei, unde au fost invitați și cei trei căpitani (fratele, Caraman și Melnic), care asistaseră cu privirea la condițiile în care fredona opera Aida.

Va urma.

PENTRU VÂNZĂRI
ȘI CUMPĂRĂRI DE CASE
Apelați la:

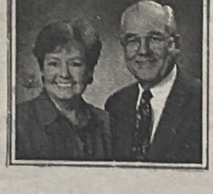

COLDWELL BANKER
ELITE REALTY
ULTIMATE SERVICE

George & Dorothy Donison
Sales Representatives

775 Upper Wentworth Street
Hamilton, Ontario, L9A 4V7

Tel: (905) 388-1110
Fax: (905) 388-1736
Email: donison @ coldwellbanker.ca

Solidaritate cu Moldova

DECLARAŢIE DELA CERNĂUŢI PENTRU CHIŞINĂU
-BUCOVINA E CU BASARABIA-

Românii din Nordul Bucovinei urmăresc cu îngrijorare evenimentele ce se petrec în Basarabia, care trece astăzi prin momente dificile, poate cele mai grele din perioada post-sovietică.

Ultimatumul regimului Voronin (un comunist uitat de Stalin) adresat manifestanţilor din Piaţa Marii Adunări Naţionale din Chişinău, arată faţa unei dictaturi de tip stalinist, despre care oamenii nu au uitat cum a făcut să asimileze şi deznaţionalizeze şi decimeze popoarele subjugate de imperiul sovietic. Deja sunt observate scopurile finale la care doresc să ajungă aceşti guvernanţi de tip stalinist din Chişinău:

- Rusificarea Românilor basarabeni dintre Prut şi Nistru;
- Înspăimântarea şi dezinformarea populaţiei;
- Încercarea de desfiinţare a opoziţiei parlamentare democratice (PPCD - este de fapt unicul partid de opoziţie din Parlamentul Moldovei).

Ca Români din Bucovina, care am cunoscut şi vedem ce înseamnă rusificarea ieri, deznaţionalizarea azi, dorim să ne exprimăm prin acest comunicat susţinerea Mişcării de Derusificare a Şcolii Naţionale cât şi a altor iniţiative ce caută renaşterea democratică a Românilor basarabeni.

Opresaţi adesea aicea fiind noi, manevrele guvernantilor comunişti dela Chişinău sunt folosite şi împotriva noastră, a Românilor din Nordul Bucovinei şi Sudul Basarabiei şi contra Limbii Române de aceleaşi stafii ale trecutului.

Rugăm insistent instituţiile de decizie din Europa şi întreaga lume civilizată, pe Românii de pretutindeni, să se implice în apărarea Drepturilor Omului, Democraţiei identităţii şi Culturii naţionale româneşti din Basarabia numită azi Republica Moldova.

Cu deosebită consideraţie,

Ion CREŢU,
medic, deputatul raionului Adâncata / Hliboca, Cernăuţi (eu mi's originar din Basarabia, judeţul Cahul)

Biserica Ortodoxă Română "Sfinţii Arhangheli Mihail, Gavril şi Rafail" din Paris a fost închisă!

Printr'un comunicat al Biroului Consiliului A.P.C.O.R. (Association pour la pratique du Culte Orthodoxe Roumain) semnat la 2 Feb. 2002 de preşedintele Titus Bărbulescu şi de secretarul Nicolae Caracotă se precizează: *"Ca urmare a gravelor tulburări care au avut loc Duminică 27 Ianuarie 2002, Biroul A.P.C.O.R. a fost obligat să decidă închiderea temporară a Bisericii, pentru a împiedica violenţele fizice şi eventuale degradări".*

Duminică, 3 Februarie a.c. sute de credincioşi români şi-au exprimat consternarea faţă de acest *"act de samavolnicie"*. Într'o scrisoare deschisă redactată de *"Grupul de iniţiatori pentru organizarea Adunării Generale Extraordinare"* se menţionează: *"<Incidentele grave> despre care este vorba au fost provocate chiar de semnatarii acestui comunicat"(...)* şi că închiderea Bisericii constituie un act deosebit de grav, incompatibil cu misiunea acesteia. În faţa porţilor ferecate ale Sfântului Lăcaş, pr. Vasile Urda şi pr. C-tin Stoica au ţinut să oficieze un scurt serviciu religios. La câţiva paşi, *"ţanţoş şi fără scrupule"*, personajul Nicolae Caracota sfida mulţimea. În acele momente prezenţa lui N. Caracota era o adevărată incitaţie la violenţă. Doar prezenţa poliţiştilor francezi au contribuit la calmarea spiritelor.

Umbra caracatiţei cu braţele lungi ale Securtităţii rebotezată, întunecă tot mai mult viaţa EXILULUI ROMÂNESC sleit de forţe după mulţi ani de pribegie şi prigoană comunistă. Instigarea la violenţă, la dezbinare şi ură este în prezent monedă curentă atât în Exil precum şi în Ţară.

Cum va arăta România peste o sută de ani?
Cât despre Exil...

Ilie MIHALCEA

Biroul de prersă al PPCD din R. Moldova

STATEMENT OF THE EUROPEAN UNION ON MOLDOVA

-781 meeting, January 30, 2002 -

Mr. Chairman, on behalf of the member states of the European Union I wish to make the following statement. I should be very grateful if it could be included in the Records of this meeting.

The European Union is seriously concerned about the decision of the Minister of Justice of Moldova to suspend during one month the activities of the Christian Democrat People's Party (CDPP), as well as about the possibility that the suspension may well be prolonged for a full year. This decision is disproportionate with the alleged violations committed by the CDPP. It is particulary worrying that this measure may prevent the CDPP from taking part in forthcoming local elections, since this would unjustifiably restrict the rights of Moldovan citizens to free and fair elections.

The European Union is also concerned that the Parliament in Chisinau has voted to lift the immunity of three members of the CDPP, Mr. Rosca, Mr. Secarenau and Mr. Cubreacov. The European Union notes that all Opposition Partis boycoted this vote.

The European Union believes that political pluralism and freedom of expression are essential values in any democratic society. The European Union expects any actions by the Moldovan authorities to be consistent with the Council of Europe democratic values and the rule of law. Upon accession to the Council of Europe, Moldova undertook to implement and support these values. The suspension of a political party represented in Parliament, and the lifting of the Parliamentary immunity of three members of this party, are acts inconsistent with Moldova's claim to be considered a democratic state.

The European Union is presently revising its policy towards Moldova, and is actively seeking to enhance and strengthen engagement with that country. It welcomes the European orientation expressed on various occasions by President Voronin and different members of the Moldovan government. But such an orientation is inseparable from a commitment to European values. Measures incompatible with the respect for political pluralism and freedom of expression will certainly have an influence on the debate about EU policy towards Moldova.

The suspension of the CDPP, and the lifting of the immunity of the Parliamentarians in the face of the Opposition boycott, appear to be an overreaction. For these reasons the European Union urges the Moldovan government to reconsider the decisions that led to these actions.

MANOR TRAVEL TOO
A DIVISION OF MANOR TRAVEL LTD.

BILETE DE AVION / TREN / CROAZIERE
VACANŢE "TOTUL INCLUS"
ÎNCHIRIERI AUTO / HOTEL
CARGO NON STOP / CONTAINER / AUTO
PACHETE TIP SAU LA ALEGERE

1-866-GOMANOR (466-2667)
416-486-3355
3355 YONGE STREET (at LAWRENCE)
TORONTO, ON. M4N 2M6

Niki Chelu-General Maager
info@travelmanor.com
www.travelmanor.com

COMUNICAT

Recentele manifestaţii dela Chişinău împotriva intenţiei Guvernului Tarlev şi a partidului comuniştilor din Moldova (care-i stă în spate) de a declara limba rusă ca a doua limbă oficială a R. Moldova şi de a impune studiul ei obligatoriu la toate nivelurile învăţământului de stat reprezintă o reacţie legitimă, un strigăt de disperare al patrioţilor basarabeni în faţa pericolului re-rusificării mult încercatelor teritorii româneşti din stânga Prutului.

Este perfect normal şi chiar stringent necesar - ca partidele şi organizaţiile neguvernamentale din România să ia o atitudine fermă şi clară în faţa acestei situaţii. Credem că se impune şi adoptarea unor declaraţii oficiale din partea Parlamentului şi Guvernului României.

Salutăm recentele declaraţii ale unor partide şi a *"Alianţei Civice"*, care deja şi-au exprimat opoziţia faţă de această acţiune incalificabilă a actualei Puteri dela Chişinău. Implicit, ne alăturăm cu toată convingerea iniţiativei P.N.Ţ.C.D. - Filiala Iaşi de a invita oameni politici, reprezentanţi ai societăţii civile şi personalităţi ieşene spre a-şi exprima solidaritatea lor fermă cu patrioţii basarabeni. Mişcarea pentru Regatul României - Iaşi şi-a manifestat nu o dată susţinerea pentru acţiunile Românilor basarabeni conştienţi de faptul că viitorul acestei provincii istorice nu poate fi asigurat de influenţa (sau *"protecţia"*) Kremlinului, ci doar de revenirea la Patria - mamă, aşa cum a fost ea în anii Regatului României Mari (1918-1944). Marea Unire din 1918 a fost iniţiată de Sfatul Ţării dela Chişinău, la 27 Martie,1918. Sperăm din toate inima că inimoşii patrioţi basarabeni, ajutaţi de factorii politici şi nonpolitici din România, inclusiv de Biserica Ortodoxă Română, vor reuşi din nou să contracareze tendinţele anacronice, de factură imperial-bolşevică, ale celor care şi-au adjudecat puterea la Chişinău.

Prof.Dr. Adrian Corduneanu
Prof.Dr. docent Mircea Munteanu
co-preşedinţi de onoare ai M.R.R. Iaşi

Conf.Dr. Alexandru Cărăuşu,
preşedintele M.R.R. Iaşi

Consiliul Europei cere Chişinăului explicaţii privind suspendarea PPCD

Consiliul Europei cere guvernului dela Chişinău să dea explicaţii privind interzicerea temporară a principalului partid de opoziţie, PPCD. Este a doua oară în cei 53 de ani de existenţă când Consiliul cere unui guvern explicaţii privind eventualele incompatibilităţi între legislaţia naţională şi Convenţia europeană pentru drepturile omului. Cererea a fost adresată într'o scrisoare înmânată reprezentantului Moldovei la Consiliul Europei. Secretarul general al Consiliului, Walter Schwimmer a declarat că doreşte un răspuns până pe data de 22 Februarie. Singura dată când s'a mai întâmplat aşa ceva a fost atunci când au fost cerute explicaţii Moscovei cu privire la acţiunile din Cecenia.

Anterior, preşedintele Adunării Parlamentare a Consiliului Europei Peter Schieder declarase că recenta suspendare, de către ministerul Justiţiei dela Chişinău, a PPCD - cu posibilitatea prelungirii suspendării la un an, ceea ce l-ar împiedica să ia parte la alegerile locale, reprezintă o ameninţare reală la adresa funcţionării democraţiei.

Mesaj transmis forurilor internaţionale interguvernamentale şi neguvernamentale de apărare a drepturilor omului, Cancelariilor occidentale, Preşedintelui SUA, şi autorităţilor române.

Stimate Domnule Preşedinte,

În data de 22 Ianuarie 2002, Ministrul comunist al Justiţiei din R. Moldova a făcut publică decizia sa din data de 18 Ianuarie prin care se suspendă pentru o lună de zile activitatea Partidului Popular Creştin Democrat (PPCD). Este binecunoscut că Partidul Popular Creştin Democrat reprezintă singura grupare de opoziţie din cadrul Parlamentului dela Chişinău, după alegerile parlamentare din Februarie 2001, câştigate de comunişti.

Pe parcursul anului trecut, Partidul Comunist aflat la putere a dovedit constant tentative şi practici totalitare. Astfel, autorităţile comuniste au limitat libertatea presei, au reintrodus cenzura în forma ei cea mai gravă pentru posturi de radio şi televiziune, au lansat o campanie de intimidare împotriva investitorilor străini, au pus capăt reformelor economice şi sociale, au suprimat autonomia locală şi au reintrodus vechea organizare administrativă de tip sovietic. Era politicii de rusificare a şcolilor practicată în timpul ocupaţiei sovietice a revenit, noul public-ţintă fiind elevii români (81% din totalul elevilor), precum şi minorităţile de altă etnie decât cea rusă (14% din totalul populaţiei).

În mod legal şi legitim, Grupul parlamentar al PPCD a declanşat o campanie de protest împotriva deciziei Ministerului Învăţământului de a impune introducerea studierii obligatorii a limbei ruse în şcolile din R. Moldova. Acest protest paşnic a fost anunţat autorităţilor publice locale din Chişinău. Până în acest moment, au fost primite mai mult de 50.000 de semnături de susţinere din partea cetăţenilor R. Moldova.

Trebue subliniat faptul că decizia Ministrului Justiţiei este abuzivă, arbitrară, disproporţionată şi complet nejustificată într'o societate democratică. Aceasta se traduce prin intenţii clare de persecutare şi de suprimare a opoziţiei democratice reprezentate de PPCD.

În această situaţie alarmantă, în numele drepturilor omului şi al principiilor democratice, facem un apel la solidaritatea internaţională şi la acţiune imediată pe toate căile posibile, astfel încât reinstaurarea dictaturii comuniste şi a totalitarismului în Basarabia să fie oprite.

Sperând că veţi înţelege şi că veţi sprijini eforturile spre o societate democratică ale actorilor sociali din R. Moldova, vă asigurăm de întreaga noastră consideraţie,

Andrea Sârbu, consilier juridic, Bucureşti;
Liviu Damsa, avocat, Bucureşti;
Ionuţ Horia Dobrinescu, avocat Bucureşti;
Costel Galca, consilier juridic, Craiova;
Bogdan Grabowski, avocat, Bucureşti;
Ionuţ Lupşa, avocat, Bucureşti;
Bogdan Manolea, avocat, Bucureşti;
Christian Cătălin Mitu, avocat, Bucureşti;
Ionuţ Pampu, consilier juridic, Bucureşti;
Mihai Petroff, consilier juridic, Bucureşti;
Antonie Popescu, avocat, Bucureşti;
Răzvan Rugină, consilier juridic, Bucureşti;
Cătălin Radu, consilier juridic, Bacău.

(lista este deschisă semnări.i..

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

Ambasadorul american la Bucureşti lasă să se înţeleagă că spunem "adio NATO"

Guest îi dă peste nas lui Năstase, care şi-a permis să-şi dea cu părerea despre declaraţiile ambasadorului american

Într'un interviu acordat departamentului românesc al postului de radio BBC, ambasadorul american la Bucureşti, Michael Guest, a lăsat să se înţeleagă că pune la îndoială dorinţa României de a coopera, cu Alianţa Nord-Atlantică în domeniul corupţiei şi că aderarea ţării noastre ar fi compromisă în pofida acţiunilor autorităţilor dela Bucureşti. *"Dacă lupta împotriva corupţiei degenerează în tăvălirea adversarilor prin noroi, atunci şi eu şi alţii ne vom întreba dacă România este suficient de matură pentru a sta la masa NATO"*, a avertizat Michael Guest guvernul Năstase şi implicit partidul de guvernământ, PSD. Guest a mai spus că nu ştie *"dacă acum există voinţa politică de a lupta împotriva corupţiei"* şi că România nu va progresa în aceste condiţii în procesul de aderare la NATO. Practic, în acest mod, ambasadorul american a replicat Premierului Adrian Năstase, care a spus în urmă cu câteva zile când Domnul Guest a mai făcut astfel de declaraţii că presa le-ar fi scos din context. De altfel, Premierul Năstase şi-a permis într'un mod inexplicabil să pună la îndoială nişte declaraţii ale amabasadorului american la Bucureşti, asumate de acesta, şi pe care Domnul Guest s'a simţit dator să le reia în interviul acordat postului de radio BBC.

"Dorim să vedem că România se transformă într'o societate în care funcţia publică nu este folosită pentru a obţine beneficii private, indiferent că este vorba de politică, de judecători, poliţişti sau vameşi. Acest lucru este important pentru şansele României de a fi invitată să adere la NATO, dar şi pentru atragerea de investiţii directe din SUA sau din orice alte ţări în care companiile se interesează de nivelul corupţiei înainte de a face afaceri", a spus foarte clar Michael Guest.

O lecţie de democraţie dată actualului guvern de Dl. Guest. Va pricepe cineva ceva din aceste declaraţii?

BĂSESCU ÎL PĂRĂŞTE PE NĂSTASE LUI ILIESCU

Primarul Capitalei Traian Băsescu a trimis Preşedintelui Ion Iliescu şi Primului ministru Adrian Năstase cele trei documente ale Primăriei, care dovedesc construcţia ilegală a imobilului proprietate personală a lui Adrian Năstase, construcţie aflată în strada Zambaccian din Capitală şi menţionată în raportul *"Armagedon II"*. Cele trei acte de constatare ale Inspectoratului în construcţii conţin două amenzi pentru construcţie ilegală şi o decizie de suspendare a lucrărilor la imobilul de pe strada Zambaccian, a menţionat Băsescu, arătând că aceste documente sunt publice, dar că lasă la latitudinea lui Adrian Năstase de a le face cunoscute opiniei publice, *"aşa cum crede de cuviinţă"*. Băsescu a mai spus că a decis să pună la dispozitia preşedintelui şi premierului aceste acte, pentru *"a se putea examina cu atenţie toate aspectele din raportul Armagedon II"*.

TREI NAVE S'AU SCUFUNDAT ÎN APROPIEREA PORTULUI TULCEA

Trei nave s'au scufundat în apropierea Portului Tulcea, după ce au fost lovite de sloiuri de gheaţă.

Purtătorul de cuvânt al Inspectoratului Navigaţiei Civile, Nicoleta Apostol, a declarat că şalupa grănicerească GRD 7, aparţinând Poliţiei de Frontieră Tulcea, remorcherul Sibiu şi nava de pasageri Aegyss s'au scufundat în jurul orei 3.00. Nu s'au înregistrat victime.

VICTOR BABIUC A DEMISIONAT DIN PNL

Vicepreşedintele Consiliului Naţional al PNL, Victor Babiuc, şi-a prezentat demisia din partid. Babiuc i-a înaintat demisia preşedintelui PNL, Valeriu Stoica.

SE SCUMPEŞTE IAR CURENTUL

Conform acordului *stand-by* cu Fondul Monetar Internaţional (FMI), care prevede majorarea tarifelor la energie electrică cu 3,6% lunar, până în luna Martie, se scumpeşte curentul. Astfel, tariful social pentru populaţie, pentru un consum maxim de 50 kW/lună, este de 1.117 lei/kW, şi de 4.804 lei/kW, pentru ceea ce depăşeşte acest prag. Abonamentul zilnic pentru populaţia care a ales tariful standard este de 1.740 lei/zi, iar consumul va fi taxat cu 1.757 lei/kW, în timp ce kilowattul, la tariful standard fără abonament, costă, acum 2.369 lei.

ROMÂNII, PIRAŢII MARFARELOR DIN EUROTUNEL

Cinci Români, care, cu ajutorul unor dispozitive complicate controlau semafoarele de tren pentru a le putea opri noaptea, în plin câmp, la Hazebrouk, în Nordul Franţei, au fost arestaţi, a anunţat Jandarmeria franceză, citată de Reuters. Ţinta Românilor erau trenurile de marfă care treceau din Franţa în Anglia prin tunelul de sub Canalul Mânecii, prin această metodă urmărind să treacă ilegal în Marea Britanie, scrie Ziarul Financiar.

MIRCEA GEOANĂ CERE U.E. GARANŢII PRIVIND ADERAREA

Ministrul român de Externe, Mircea Geoană, le-a spus Preşedintelui Parlamentului European, Pat Cox, şi comisarului responsabil cu extinderea, Gunther Verheugen, că Guvernul român vrea răspunsuri ferme privind data aderării la Uniunea Europeană, condiţiile aderării şi fondurile care vor fi alocate după aderare.

"Este o chestiune de bun simţ politic ca regula jocului să nu se schimbe pe parcurs. România şi Bulgaria ar trebui să beneficieze de aceleaşi condiţii de negociere şi de aderare cu celelalte ţări candidate care vor adera mai devreme", a afirmat Geoană.

"Este firesc să începem să ne punem la adăpost, pentru ca România să nu fie prizoniera unor dezbateri complicate în interiorul Uniunii Europene în 2005", a adăugat ministrul român de Externe.

Ţările candidate care vor adera la Uniunea Europeană până în 2006 vor beneficia de un anumit cadru financiar şi, deci, de anumite subvenţii, dar nu este cert că statele care aderă începând cu 2006 vor beneficia de aceleaşi condiţii, deoarece membrii Uniunii Europene vor negocia în 2005 un nou cadru financiar, care va fi în vigoare începând cu 2006. Comisia Europeană pregăteşte un studiu privind finanţarea extinderii, care va fi publicat pe 30 Ianuarie. Acest studiu va specifica plăţile directe pe care le vor primi fermierii din ţările care vor adera, banii pentru dezvoltarea regiunilor mai sărace şi contribuţiile la buget ale fiecărei ţări.

REPREZENTANŢI AI NATO SE AFLĂ LA CHIŞINĂU PENTRU A DECIDE ASUPRA NEUTRALIZĂRII UNEI SUBSTANŢE EXTREM DE TOXICE

Reprezentanţi ai Agenţiei pentru Întreţinere şi Aprovizionare din cadrul NATO (NAMSA) au sosit la Chişinău pentru a discuta cu oficialii moldoveni despre implementarea Memorandumului cu privire la neutralizarea stocurilor de oxidant *"Melanj"* şi a minelor antipersonal din dotarea Armatei Naţionale, informează serviciul de presă al Ministerului Apărării.

ACUZAŢIILE DE FRAUDĂ LA BANCA ROMÂNĂ DE SCONT POT AFECTA NEGOCIERILE DE ADERARE LA UNIUNEA EUROPEANĂ

Reprezentantul UE în România, Jonathan Scheele, a confirmat că situaţia dela Banca Română de Scont ar putea afecta negocierile de aderare a României la Uniunea Europeană. Jonathan Scheele a spus că România ar trebui să aibă un sistem bancar puternic, care să susţină economia, chiar dacă nu ar dori să adere la UE. Negociatorul-şef al României cu Uniunea Europeană, Vasile Puşcaş, afirmă că situaţia creată după cazul *"Banca Română de Scont"* ar putea afecta negocierile de aderare la UE. Vasile Puşcaş a spus că România ar putea avea probleme în negocierea capitolelor *"Libera circulaţie a serviciilor"*, *"Uniunea economică şi monetară"* şi *"Prevederi bugetare"*. În cazul acestor capitole este foarte importantă stabilitatea sistemului financiar-bancar din România.

Totodată, ambasadorul Spaniei la Bucureşti, Jesus Atienza Serna, a declarat că în cele şase luni, cât ţara sa va deţine preşedinţia UE, doreşte ca România să deschidă toate capitolele de aderare. Ambasadorul Spaniei afirmă că dela ultima evaluare anuală a UE, publicată în Noembrie anul trecut, România a făcut progrese, însă nu a dat mai multe amănunte.

NIVELUL INFLAŢIEI ESTE INACCEPTABIL

Aproximativ 71% dintre Români consideră inacceptabil nivelul inflaţiei, iar aproape jumătate din populaţie anticipează că, peste un an, cu aceeaşi sumă de bani va putea fi cumpărată o cantitate mult mai mică de bunuri decât în prezent, reiese dintr'un sondaj de opinie realizat, în Decembrie 2001, în şase state din Europa Centrală şi de Est, la comanda *"Central European Opinion Research Group"*. Din cei chestionaţi, doar 19,3% sunt de părere că ritmul de creştere a preţurilor este acceptabil.

LEGEA PENTRU COMBATEREA PORNOGRAFIEI

Guvernul a aprobat proiectul de lege pentru prevenirea şi combaterea pornografiei, a actelor şi a materialelor de caracter obscen. Conform proiectului, prin pornografie se înţeleg *"actele şi materialele cu caracter obscen"*, adică gesturile sau comportamentele sexuale explicite, săvârşite individual sau în grup, sunetele care prin consistenţă şi prin semnificaţia lor aduc ofensă la pudoare, precum şi orice alte forme de manifestare indecentă privind viaţa sexuală, dacă se săvârşesc în public. Dispoziţiile proiectului de lege nu sunt aplicabile lucrărilor de artă, literare, ştiinţifice sau altor asemenea lucrări de creaţie, recunoscute ca atare pe plan local, naţional sau internaţional, precum şi materialelor întocmite în interesul artei sau ştiinţei, cercetării, educaţiei, informării sau în alte domenii.

Ion Iliescu se dă din când în când în stambă

Din când în când, Ion Iliescu simte nevoia să se dea în spectacol. De data aceasta prilejul l-a constituit festivităţile dela Iaşi, dedicate Zilei Unirii. *"Ziariştii sunt isterici care caută să-i isterizeze pe toţi, cei care transformă condeiele în gloanţe şi în instrumente de isterizare şi incitare. Asemenea relatări pot să lichideze comunităţi întregi"*, a apreciat Iliescu, repelând destul de des cuvântul *"isteric"* şi afirmând: *"Trebue să-i izolăm pe aceia care relatează într'un asemenea mod, cei care au manifestări maladive şi care deformează realitatea"*.

De fapt, de mult timp Iliescu are ce are cu jurnaliştii. Unuia i-a pus şi mâna în gât acum vreo opt ani, la Constanţa. Iar cu alţii a avut conflicte atunci când în comentariile acestora se făcea referire la gândirea comunistă a şefului statului. La Iaşi însă, Iliescu a avut de împărţit ceva şi cu unioniştii, cu toate că tocmai participa la o serbare organizată de aceştia.

Dar Ion Iliescu chiar dacă dă mâna cu Regele sau dă medalii redactorilor *"Europei Libere"* nu s'a schimbat deloc. A fost sfătuit să îşi ţină gura, dar iată că nu poate tot timpul. Din când în când se dă în spectacol. În stambă, mai bine zis. Ba cu economia de piaţă care nu ar fi bine, ba că bune sunt cooperativele de stat. Într'un cuvânt citând o veche lozincă *"Cine a stat cinci ani la Ruşi, nu poate gândi ca Bush"*. Este şi cazul lui Ion Ilici Iliescu.

DECLARAŢIILE DE AVERE ALE DEMNITARILOR VOR FI PUBLICATE ÎN MONITORUL OFICIAL

Guvernul va prezenta un proiect de lege potrivit căruia declaraţiile de avere ale demnitarilor vor fi publicate în Monitorul Oficial, a declarat, la videoconferinţa cu prefecţii, Adrian Năstase.

BANII MAFIEI SICILIENE, SPĂLAŢI PRIN 18 FIRME DIN ROMÂNIA

Interpolul şi Poliţia română cercetează 18 firme bănuite a fi legate, prin interpuşi, de Giuseppe *"Piddu"* Madonia, un şef mafiot condamnat pe viaţă pentru omoruri şi atentatele din '92 în care au fost ucişi judecătorii Falcone şi Borsellino. Prin cele 18 firme fantomă din România se bănuieşte că se spală banii mafiei siciliene, transmite BBC. Este vorba de agenţii imobiliare, de transport şi alte firme administrate de Români şi Sicilieni.

Presa italiană scrie că e pentru prima dată când sunt descoperite investiţiile în străinătate ale unui şef Cosa Nostra.

DOUĂ ASOCIAŢII CER DEMISIA CONDUCERII PARCHETULUI

Circa 20 de membri ai Asociaţiei Victimelor Mineriadelor şi ai Asociaţiei Victimelor Magistraţilor au pichetat sediul Parchetului General şi au cerut demisia procurorului general Tănase Joiţa şi a adjunctului său, Alexandru Şuculeanu. Protestatarii acuză conducerea Parchetului că a blocat ancheta în dosarele referitoare la mineriadele din Iunie 1990 şi Septembrie 1991.

Asociaţia Victimelor Mineriadelor a depus plângeri penale împotriva Preşedintelui Ion Iliescu, a fostului ministru de Interne, Mihai Chiţac, şi a fostului şef al Poliţiei Capitalei, Gheorghe Diamandescu, socotiţi răspunzători de presupusele abuzuri din timpul mineriadelor de acum 10 ani.

"Îi cerem lui Alexandru Şuculeanu să ne aresteze aşa cum ne-a arestat şi în Iunie 1990", a declarat preşedintele Asociaţiei Victimelor Mineriadelor, Viorel Ene. Alexandru Şuculeanu a fost acuzat în presă că în timpul mineriadei din Iunie 1990 ar fi emis sute de mandate de arestare ilegale împotriva manifestanţilor din Piaţa Univeristăţii. Alexandru Şuculeanu, adjunctul procurorului general, a coordonat şi ancheta în cazul Armagedon II. În acest dosar a fost arestat Ovidiu Iane, patronul unei firme de calculatoare. Ovidiu Iane a fost eliberat a doua zi, în urma criticilor din presă potrivit cărora arestarea sa ar aminti de *"practicile milităreşti din anii '50"*.

ŞTIRI... ŞTIRI... ŞTIRI...

BOMBĂ CU DEŞEURI CHIMICE PE FUNDUL MĂRII NEGRE

Organizaţia ecologistă Greenpeace a dat publicităţii un raport în care se afirmă că în Marea Neagră se află scufundate câteva mii de butoaie cu deşeuri toxice, pe care guvernul comunist al României le-a importat din Italia, în 1987. Butoaiele sunt pline cu hidrocarburi, compuşi organici de clor şi metale grele, un adevărat cocktail de otrăvuri, care pot cauza daune ireparabile mediului ambiental şi sănătăţii publice, scrie Ev. Zilei.

ROMÂNIA ŞI BULGARIA TRECUTE LA RUBRICA "MAI VEDEM" A NATO

Calculele NATO prevăd, la ora actuală, aderarea a cinci noi membri la *summit*-ul dela Praga - Ţările baltice, Slovenia şi Slovacia. România şi Bulgaria situându-se la rubrica *"mai vedem"*, susţin strategi şi diplomaţi ai Alianţei, citaţi de *Financial Times*. Potrivit acestora, ţara noastră are nevoie ca Turcia, Franţa şi alte câteva state membre să insiste pentru admiterea ei.

PENTRU UNGARIA ROMÂNII NU AU NEVOIE DE ASIGURARE MEDICALĂ

Deputatul UDMR Kerekes Karoly solicită Guvernului să elimine obligativitatea deţinerii unei asigurări de sănătate pentru cetăţenii români care se deplasează doar în Ungaria. Kerekes spune că între România şi Ungaria există o convenţie din 1961 care prevede reciproc acordarea de asistenţă medicală gratuită pentru cetăţenii celeilalte ţări, în caz de urgenţă, scrie Jurnalul Naţional.

PROCLAMAŢIA

din 3 Februarie 2002

a alegătorilor participanţi la întâlnirea cu deputaţii PPCD

Noi, cetăţeni ai Republicii Moldova din toate judeţele ţării, întruniţi astăzi, 3 Februarie 2002, în Piaţa Marii Adunări Naţionale din Chişinău, la întâlnirea cu deputaţii Partidului Popular Creştin Democrat, constatăm următoarele: Partidul Comuniştilor, instalat la guvernare prin proceduri democratice, promovează o politică de esenţă totalitară, substituindu-se poporului şi uzurpând puterea în stat. Practicile la care se dedă actualul regim aduc o atingere gravă statului de drept, democraţiei pluraliste, libertăţii de expresie, principiilor liberei concurenţe, economiei de piaţă şi proprietăţii private. Din momentul venirii la putere, comuniştii au suprimat independenţa judecătorească şi au dezlănţuit un val de epurări de cadre în justiţie, au intensificat procesul de asimilare prin rusificarea minorităţilor naţionale şi a majorităţii româneşti, au sfidat normele dreptului internaţional şi tratatele la care Republica Moldova este parte, au distrus autonomia puterii locale şi au pus în aplicare o contrareformă administrativ-teritorială, au modificat frontierele statului şi au înstrăinat - încălcând Constituţia - părţi ale teritoriului naţional, au supus mii de cetăţeni persecuţiilor pe criterii religioase, au destabilizat societatea şi au provocat tensiuni interetnice, au recroit legislaţia cu caracter economic cu scopul naţionalizării întreprinderilor private şi recolectivizării sectorului agrar, au blocat relaţiile cu instituţiile financiar-creditare internaţionale, au lansat o campanie de intimidare, hărţuire şi eliminare de pe piaţă a investitorilor străini, au dat o lovitură grea business-ului mic şi mijlociu, au aprofundat sărăcirea majorităţii absolute a populaţiei, au iniţiat procedura de desfiinţare a autonomiei universitare, au înrăutăţit relaţiile cu ţările vecine, au protejat corupţia şi au folosit în interes personal banii publici, au reintrodus cenzura la posturile naţionale de radio şi televiziune, au operat represiuni politice. În această situaţie de criză politică profundă, Republica Moldova s'a pomenit în centrul atenţiei întregii comunităţi internaţionale. Guvernele mai multor ţări şi principalele instituţii europene - Uniunea Europeană, Consiliul Europei, OSCE - au luat deja atitudini critice faţă de politica antidemocratică a Partidului Comuniştilor şi şi-au exprimat îngrijorarea în legătură cu pericolul real de instaurare în Republica Moldova a unui regim totalitar. Nemulţumirea şi protestele populaţiei faţă de politica Partidului Comuniştilor sunt în continuă creştere. Peste 100.000 de cetăţeni şi-au exprimat deja protestul deschis, participând la campania de colectare a semnăturilor contra abuzurilor şi ilegalităţilor comise de comunişti. Având în vedere faptul că revendicările formulate în Declaraţia adoptată la 9 Ianuarie, când s'au declanşat întâlnirile-maraton ale deputaţilor creştin-democraţi cu alegătorii în Piaţa Marii Adunări Naţionale din Chişinău, au fost ignorate cu desăvârşire de către guvernanţii comunişti; Protestând faţă de acţiunile represive operate de Putere contra participanţilor la aceste întâlniri prin intimidări, reţineri şi sancţionări abuzive; Condamnând politica de suprimare a Opoziţiei democratice prin suspendarea activităţii Partidului Popular Creştin Democrat şi ridicarea imunităţii parlamentare a liderilor PPCD; Fiind hotărîţi să stăvilim lichidarea statului de drept, a economiei libere de piaţă şi a instituţiilor democratice, să apărăm libertăţile şi drepturile fundamentale ale omului, precum şi demnitatea fiecărui cetăţean indiferent de apartenenţa etnică, lingvistică, culturală sau confesională; Cerem actualului regim: **1.** Să renunţe la acţiunile îndreptate împotriva pluralismului politic şi să anuleze decizia Ministerului Justiţiei din 18 Ianuarie 2002 de suspendare a activităţii PPCD; **2.** Să înceteze urmărirea politică a deputaţilor creştin-democraţi şi să nu-i împiedice să-şi exercite mandatul încredinţat de alegători; **3.** Să anuleze Decizia primăriei municipiului Chişinău din 3 Ianuarie 2002 şi să pună capăt represiunilor împotriva cetăţenilor care îşi manifestă public dezacordul faţă de abuzurile Puterii comuniste; **4.** Să satisfacă revendicările cuprinse în Declaraţia adoptată la 9 Ianuarie anul curent; **5.** Să respecte voinţa alegătorilor exprimată prin alegerile libere din 23 Mai 1999 şi dreptul inalienabil al aleşilor locali de a-şi exercita funcţiile de reprezentanţi legitimi ai poporului pe durata întregului mandat; **6.** Să restabilească autonomia puterii locale şi sistemul de organizare administrativ-teritorială, în acord cu angajamentele internaţionale şi Carta Europeană a Autonomiei Locale; **7.** Să asigure prin lege şi în practică independenţa autorităţii judecătoreşti; **8.** Să abroge modificările legislative prin care au fost atacate principiile constituţionale ale pieţei libere şi iniţiative economice, ale concurenţei loiale şi ale proprietăţii private, ca factori de bază ai economiei; **9.** Să anuleze modificările legislative care au făcut posibile naţionalizarea arbitrară a întreprinderilor private şi recolectivizarea în agricultură; **10.** Să pună în aplicare Hotărîrea Curţii Europene a Drepturilor Omului din 13 Decembrie 2001 şi să admită Mitropolia Basarabiei în legalitate; **11.** Să pună capăt practicilor de instituire a ideologiei comuniste ca ideologie oficială a statului, practici care se manifestă prin: impunerea în societate a cultului personalităţii lui Vladimir Voronin, îndoctrinarea elevilor şi studenţilor prin crearea în instituţiile de învăţământ a organizaţiilor comuniste de copii şi tineret, instalarea de monumente şi propagarea simbolurilor comuniste la Radioteleviziunea publică, impunerea în învăţământ a falsurilor de factură sovietică privind limba, literatura, istoria şi identitatea românească a populaţiei majoritare din Republica Moldova; **12.** Să deblocheze finanţarea învăţământului în limbile tuturor minorităţilor naţionale neruse; **13.** Să înceteze dezinformarea şi manipularea opiniei publice prin intermediul posturilor naţionale de televiziune şi radio şi să asigure informarea corectă a cetăţenilor; **14.** Să asigure finanţarea centralizată şi în corespundere cu cotsul minim de consum a angajaţilor din învăţământ şi sistemul ocrotirii sănătăţii; **15.** Să majoreze bursele studenţilor şi să compenseze cheltuielile de transport ale elevilor şi studenţilor.

Facem apel către toţi concetăţenii noştri, femei sau bărbaţi, tineri sau bătrâni, majoritari sau minoritari, cărora le sunt scumpe idealurile de libertate şi democraţie, să se opună în mod paşnic şi organizat Dictaturii şi Totalitarismului comunist. Totodată, ne adresăm opiniei publice internaţionale şi factorilor politici din Europa şi din întreaga lume să urmărească în continuare evoluţiile din ţara noastră şi să întreprindă toate măsurile necesare pentru a nu admite restaurarea totalitarismului comunist în Republica Moldova.

SPORT

REPREZENTATIVA ROMÂNIEI A ÎNVINS CU SCORUL 44-17 SELECŢIONATA PORTUGALIEI

Reprezentativa de rugby a României a câştigat cu scorul de 44-17 (15-14), partida cu selecţionata Portugaliei, disputată pe stadionul *"Steaua II"*, în prima etapă a Cupei Europene a Naţiunilor.

CIOBOTARIU A REFUZAT STEAUA

Aflată în căutarea unui fundaş central, Steaua a încercat achiziţionarea lui Liviu Ciobotariu, care este legitimat la Standard Liege. Steaua s'a arătat dispusă să-l cumpere definitiv pe fostul internaţional, al cărui preţ de transfer este în jurul sumei de 350.000 de dolari. Fotbalistul în vârstă de 31 de ani a refuzat însă oferta.

ÎNFRÂNGERE LA LIMITĂ PENTRU TINERET

Selecţionata de tineret a României a fost învinsă cu 2-1 (0-1), de echipa similară a Italiei, într'un meci amical disputat în cadrul stagiului de pregătire din Italia, care se desfăşoară în perioada 21-30 Ianuarie. Golul echipei României a fost marcat, în prima repriză, de jucătorul echipei Dinamo, Vlad Munteanu. Formaţia Italiei a egalat în minutul 75, reuşind golul victoriei în minutul 90.

AMICAL ROMÂNIA -ANGLIA?

Selecţionata de fotbal a României ar putea disputa o partidă amicală cu reprezentativa Angliei, informează agenţia Reuters. Sursa citată nu precizează nici o dată pentru eventuala întâlnire, dar menţionează ca Federaţia Engleză de Fotbal se va ocupa de această problemă în luna Martie, după ce programul pentru preliminarele Campionatului European din anul 2004 va fi stabilit.

DORINEL MUNTEANU ŞI-A PRELUNGIT CONTRACTUL CU WOLFSBURG

Internaţionalul român Dorinel Munteanu şi-a prelungit cu un an contractul cu VfL Wolfsburg, cu posibilitatea prelungirii pentru încă un sezon, după cum au anunţat oficiali ai clubului german. Munteanu, în vârstă de 34 de ani, evoluează la VfL Wolfsburg din 1999, când a fost transferat dela FC Köln. VfL Wolfsburg ocupă, în prezent, locul 9 în clasamentul primei divizii a campionatului Germaniei, cu 25 de puncte în 18 etape.

ADVERSARELE ROMÂNIEI ÎN PRELIMINARELE C.E. 2004 SUNT NORVEGIA, BOSNIA ŞI LUXEMBURG

Adversarele echipei naţionale de fotbal a României în preliminarele Campionatului European - 2004 din Portugalia, care au fost stabilite la Porto, în urma unei trageri la sorţi, sunt reprezentativele Danemarcei, Norvegiei, Bosniei-Herţegovina şi Luxemburgului.

Componenţa celor zece grupe este următoarea:
Grupa 1: Franţa, Slovenia, Israel, Cipru, Malta.
Grupa 2: România, Danemarca, Norvegia, Bosnia-Herţegovina, Luxemburg
Grupa 3: Cehia, Olanda, Austria, Belarus, Moldova.
Grupa 4: Suedia, Polonia, Ungaria, Letonia, San Marino.
Grupa 5: Germania, Scoţia, Islanda,Lituania, Insulele Feroe.
Grupa 6: Spania, Ucraina, Grecia, Irlanda de Nord, Armenia.
Grupa 7: Turcia, Anglia, Slovacia, Macedonia, Liechtenstein.
Grupa 8: Belgia, Croaţia, Bulgaria, Estonia, Andorra.
Grupa 9: Italia, Iugoslavia, Finlanda, Ţara Galilor, Azerbaidjan.
Grupa 10: Irlanda, Rusia, Elveţia, Georgia, Albania.

Tragerea la sorţi a fost efectuată de fostul internaţional portughez Eusebio.

IONELA VASILE A CÂŞTIGAT MARATONUL DELA MARRAKESH

Atleta română Ionela Vasile a câştigat, cu timpul de două ore, 54 de minute şi 46 de secunde, proba feminină din cadrul maratonului internaţional al Marocului, care s'a desfăşurat la Marrakesh.

BASCHETBALIŞTII AU ÎNVINS ÎN DANEMARCA

Echipa naţională de baschet masculin a României a învins, în deplasare, cu scorul de 76-75, reprezentativa Danemarcei, în etapa a IV-a a preliminarelor Campionatului European din 2003. În celelalte două meciuri ale grupei B, selecţionata Greciei a învins, în deplasare, cu 74-73, formaţia Israelului, în timp ce echipa Spaniei a învins, în deplasare, cu 78-63, reprezentativa Belgiei. În clasament conduce Grecia, cu 8 puncte, fiind urmată de Spania, cu 8 puncte, Israel şi România, ambele cu câte 6 puncte, Belgia şi Danemarca, ambele cu câte 4 puncte.

IORDĂNESCU A ANUNŢAT STRANIERII PENTRU MECIUL CU AMICAL CU FRANŢA

Selectionerul Naţionalei, Anghel Iordănescu, a convocat 11 jucători care evoluează în străinătate pentru partida amicală cu Franţa, care se va disputa pe 13 Februarie, la Paris, pe *"Stade de France"*. Cei 11 jucători selecţionaţi sunt Cosmin Contra (AC Milan), Adrian Mutu (Hellas Verona), Gheorghe Popescu (US Lecce), Paul Codrea (Genoa), Adrian Ilie (CF Valencia), Laurentiu Roşu (Numancia Soria), Ionel Ganea (VfB Stuttgart), Dorinel Munteanu (VfL Wolsburg), Viorel Moldovan (FC Nantes), Cristian Chivu (Ajax Amsterdam) şi Tiberiu Ghioane (Dinamo Kiev).

Departamentul de Stat cere Guvernului dela Bucureşti să accelereze rezolvarea a două dosare: privatizarea şi corupţia

Ambasadorul Statelor Unite în România, Michael Guest, i-a prezentat Premierului Adrian Năstase concluziile consultărilor pe care le-a avut cu Departamentul de Stat în legătură cu măsurile pe care trebue să le ia România pentru consolidarea candidaturii sale în vederea aderării la NATO, se arată într'un comunicat remis de Guvern.

Întrevederea survine după ce diplomatul american s'a făcut remarcat prin mai multe apariţii publice în care a subliniat câteva dintre punctele sensibile pe care autorităţile române trebue să acţioneze, în perioada dinaintea *summit*-ului NATO din această toamnă dela Praga, când se presupune că va fi lansat un nou set de invitaţii de aderare la Alianţa militară euro-atlantică.

Conform unor surse guvernamentale, discuţia dela Palatul Victoria *"s'a axat, în principiu, pe aceleaşi subiecte evocate de Guest în ultimele intervenţii publice"*.

Pe 25 Ianuarie, cu ocazia întâlnirii premierului român cu reprezentanţii Camerei de Comerţ româno-americane, Guest apreciase ca importantă continuarea proceselor de privatizare şi combatere a corupţiei. Acest din urmă detaliu a fost şi punctul central al discursului rostit de ambasador în faţa magistraţilor ieşeni, cu o zi înainte, când a declarat că Poliţiei trebue să îi fie acordate abilităţile necesare, inclusiv permiterea desfăşurării unor operaţiuni sub acoperire. *"Este important, de asemenea, să li se acorde martorilor o protecţie adevărată. Codul Penal ar trebui modificat astfel încât să existe imunitate pentru cei care au comis mici infracţiuni în schimbul mărturiei lor"*, a explicat Guest, dând ca exemplu tocmai legislaţia americană.

Reprezentantul Statelor Unite a remarcat că *"unele sondaje de opinie arată că instanţele de judecată ar fi cele mai corupte instituţii din România"*. În opinia lui Guest, *"dacă există un singur caz de corupţie în cadrul Justiţiei, atunci încrederea publică este zdruncinată. Nu trebue să vin eu să vorbesc despre urmările corupţiei, dar vă rog să fiţi perseverenţi"*.

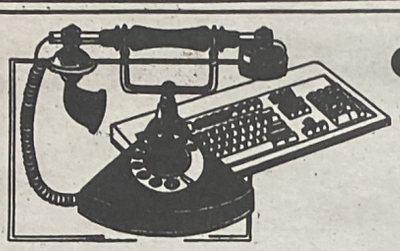

din cele 3 colțuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

DUPĂ VICTORIA DIN AFGANISTAN, ÎNCEPE GREUL...

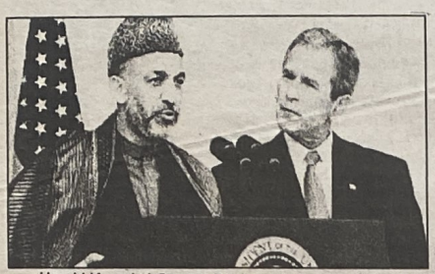

Hamid Karzai și George Bush la conferința de presă.

Războiul din Afganistan a fost practic încheiat cu o victorie oarecum incompletă a Statelor Unite. Complexele principale al Qaida au fost distruse și ocupate, dar Osama ben Laden nu a fost încă găsit, de altfel ca și lidrul religios al Talibanilor, mollahul Omar.

Se consideră că numai 10% din organizația lui ben Laden se găsea în Afganistan, restul fiind răspândită în 50-60 de țări, după cum a declarat Președintele Bush.

Au mai continuat bombardamente în Estul Afganistanului, unde se părea că luptători al Qaida încearcă să se regrupeze. Afganii au protestat că au fost uciși civili care nu aveau nici o legătură cu teroriștii, în urma unor desinformări datorate rivalităților tribale.

La sfârșitul lui Ianuarie, Hamid Karzai a făcut o vizită oficială la Washington, fiind primul lider afgan care face o vizită la Washington dela primirea în 1963, de către Președintele Kennedy, a fostului rege Zahir Shah. Karzai a redeschis ambasada afgană dela Washington și s'a întâlnit cu Bush și alți membri ai administrației.

El a fost un invitat de onoare, asistând la cuvântarea lui Bush despre Starea Uniunii în fața Congresului, apoi a fost la Națiunile Unite ,unde a cerut Consiliului de Securitate o extindere și expansiune a forței de securitate internațională și în alte părți ale Afganistanului, din cauza actelor de tâlhărie și a rivalităților tribale. Plecând la Londra, el a cerut lui Tony Blair același lucru.

Cele 61 de țări și 21 de organizații internaționale care s'au întrunit la conferința Internațională a Donatorilor dela Tokio a acordat Afgnistanului un ajutor de 1,8 miliarde dolari pentru 2002.

Americanii, în mod practic, în afară de bombardamentele masive, au participat numai cu câteva formații de trupe speciale, iar pierderile lor cauzate de inamic au fost aproape nule, fiind completate însă de pierderi cauzate de propriile lor bombardamente asuspra pozițiilor soldaților lor și ale aliaților anti-talibani, ca și de prăbușiri de avioane și elicoptere cauzate de diverse erori.

După cum se știe, Americanii au trimis în Cuba, la baza lor din Guantanamo, prizonieri talibani și al Qaida. Au fost discuții controversate, fiindcă aliații occidentali îi consideră prizonieri de război care trebue tratați conform Convenției dela Geneva, iar Washingtonul a susținut că sunt teroriști în afara legii. Arabia Saudită cere să-i fie dați 100 din cei 158 de încarcerați, deoarece sunt cetățeni saudiți.

De remarcat că printre Talibani sunt în afară de un American, și cetățeni britanici, francezi și australieni.

Se presupune că Statele Unite vor continua războiul anti terorist vizând alte țări suspecte de a adăposti membri ai organizației al Qaida. Astfel, în Filipine există grupul rebel musulman *Abu Sayyaf* care a dat bătaie de cap guvernului filipinez și care este considerat de Secretarul Apărării Donald Rumsfeld că face parte din rețeaua al Qaida și a luat trei ostateci americani.

În acest sens a fost trimisă o forță militară de 600 de oameni, printre care 160 din forțele speciale care vor instrui soldați filipinezi în vederea unui atac asupra grupului rebel. Baza americano-filipineză va fi amplasată în insula *Mindanao*, lângă portul *Zamboanga*, dar acțiunile se vor desfășura în apropiere, pe insula *Basilan*, unde se găsesc rebelii. Vegetația este asemănătoare cu cea din Vietnam și lupta nu se consideră ușoară. Debarcarea americană a fost aprobată de senatul filipinez, dar au existat demonstrații ostile.

În afară de *Somalia*, *Yemenul* este suspectat prin faptul că aici a fost atacat distrugătorul american *USS Cole*, când o barcă cu bombe de sacrificiu s'a apropiat și a avariat grav nava, ucigând mai mulți marinari.

După cum se știe, *Irakul* este de mai multă vreme vizat, fiindcă a refuzat să mai primească inspectori pentru controlul armelor chimice și de distrugere în masă.

Încercarea lui Richard Reid, cetățean britanic, cu mamă albă și tată negru, de a doborî prin bombă sinucigașe un avion de pasageri, demonstrează apariția și de teroriști nearabi. Reid a încercat pe data de 22 Decembrie să doboare avionul Boeing 767, Zborul 63, pe ruta Paris-Miami cu o bombă sofisticată introdusă în pantof.

Se așteaptă o nouă dificultate pentru politica americană din Orientul Mijlociu, prin poziția pe care se crede că o va adopta Arabia Saudită. Liderii acestei țări arabe se simt din ce în ce mai neconfortabil cu prezența trupelor americane și se pare că în curând vor cere ca acestea să părăsească Arabia Saudită.

Saudiții dau mai multe motive pentru decizia de a cere Americanilor ca să plece. În primul rând vor să se simtă că se pot baza pe ei înșiși și nu sunt dependenți de sprijinul militar american.

În plus, această prezență a devenit o răspundere în politica internă și în lumea arabă. De asemenea guvernul saudit s'a simțit din ce în ce mai stingherit după atacul asupra unei țări musulmane, ca și de a avea un rol în efortul Statelor Unite de a răsturna pe Saddam Hussein. După cum se știe, încă mai demult a fost interzisă utilizarea teritoriului saudit pentru bombardamente asupra Irakului.

Trupele americane au sosit în Arabia Saudită în 1990, pentru a lupta împotriva lui Saddam Hussein după invazia Kuweitului. Statele Unite au promis să-și retragă contingentul care era atunci de 500.000 (acum 5.000) de oameni când *"treaba va fi terminată"*, Saudiții înțelegând prin aceasta alungarea Irakienilor din Kuweit. Pentru oficialii americani, treaba nu era terminată atâta timp cât Saddam Hussein rămânea la putere.

Încă dela venirea trupelor americane, Saudiții au arătat o stare de nervozitate. Arabia Saudită nu a fost niciodată colonia unei țări străine, fiind deci sensibili pentru independența lor, iar familia regală se considera că are obligația, în lumea musulmană, de a apăra locurile islamice cele mai sfinte, Mecca și Medina. De reamintit că tatăl lui Osama ben Laden a reconstruit și modernizat pe cheltuiala lui marele complex religios dela Mecca.

După atentatele care au vizat trupele americane în 1995 și 1996 la Ryad și Khobar, ele au fost mutate la baza izolată din deșert, *Prince Sultan* , încât acum personalul se rotează mai des și nu mai poate să-și aducă familiile.

Există un sentiment anti-american în societatea saudită. Fostul ambasador american la Ryad, Chas Freeman a spus că Statele Unite sunt atât de nepopulare în prezent *"încât familia regală crede acum că securitatea lor este mai bine servită prin distanțarea publică de Statele Unite"*. De altfel, Prințul de Coroană, Abdullah, crede că Arabia Saudită ar fi mai în siguranță fără prezența militară americană. El a criticat pe Americani pentru politica lor proisraeliană în criza israelo-palestiniană și, ca protest, a anulat o călătorie planificată la Washington.

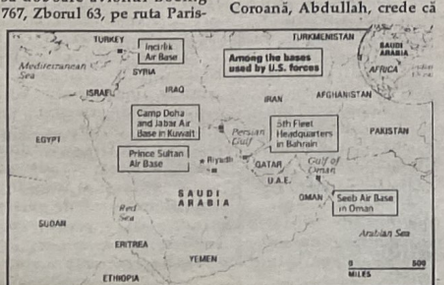

Sentimentul anti-american a crescut și mai mult după cuvântarea lui Bush la Starea Uniunii. Saudiții discută des despre *"terorismul de stat practicat de Israel"* și de faptul că Statele Unite își arogă dreptul de a trata drept *"teroriști"* pe Palestinieni care duc *"o luptă de eliberare națională"* împotriva *"ultimei puteri ocupante din lume"*. Cuvântarea lui Bush a accentuat imaginea care o au acum Saudiții despre o Americă arogantă și vădit partizană.

Saudiții nu mai considreă Irakul ca o amenințare majoră. De notat că Arabia Saudită este singura țară din zona Golfului care nu are un acord de cooperare defensivă cu Statele Unite. Saudiții argumentează că sunt atât de buni prieteni, încât nu estăe nici un motiv ca să se pună ceva în scris.

Se poate remarca o creștere de sentimente antiamericane nu numai în lumea musulmană. După sentimentul de compasiune în urma atacului din 11 Septembrie, atacul asupra Afganistanului a făcut ca acest sentiment să se schimbe. Se poate exemplifica prin declarațiile fostului premier japonez Yasuhiro Ankasone, care a cerut *Statelor Unite "să renunțe la o aroganță care îi face să se comporte ca și cum ar fi stăpânii lumii"*, iar popularul președinte venezuelian Hugo Chavez refuză ordonanța lui Bush că în lupta contra terorismului *"cine nu este cu noi, este împotriva noastră"*.

În cuvântarea sa despre Starea Uniunii, Bush a subliniat că *"unele guverne sunt timide în fața terorii. Dar nu vă înșelați: dacă ele nu vor acționa, America o va face"*. El a spus că sunt o duzină de țări printre care *Filipinele*, în care există *"o lume teroristă interlopă"*, afirmație cotată de Filipinezi ca aroganță.

Coreea de Nord a fost citată că *"se înarmează cu rachete și arme de distrugere în masă"*.

Iranul, la rândul său, *"urmărește aceste arme și exportă terorismul"*, iar *Irakul "continuă ostilitatea sa contra Americii și susține terorismul. Regimul irakian a complotat să dezvolte antraxul, gazele și armele nucleare de zece ani"*.

Iranul a răspuns că *"obiectivul lui Bush a fost să abată opinia publică dela evenimentele din Orientul Mijlociu și să o prepare pentru un continuu suport al Israelului în represiunile sale asupra poporului palestinian."*

Irakul a răspuns că administrația americană vrea să prepare opinia publică pentru o nouă agresiune asupra Irakului, *"dar aceste amenințări nu ne sperie, fiindcă poporul irakian este bine pregătit să respingă orice agresiune ori nebunie a administrației americano-sioniste"*.

De remarcat că Bush a citat printre organizațiile teroriste pe *Hamas* și *Jihad*, care nu figurau pe lista suspecților după 11 Septembrie, alinindu-se astfel pozițiilor israeliene.

DEZASTRUL RAZBUNĂRILOR RECIPROCE

Situația dezastruoasă a relațiilor israelo-palestiniene a continuat și în Ianuarie. Bombe sinucigașe și arme ușoare contra rachete aeriene și tancuri care au făcut victime de ambele părți. Disperarea palestiniană a dus și la apariția pentru prima oară, la 27 Ianuarie a primei femei bombă.

Au fost bombardate în continuare clădiri ale poliției și securității palestiniene, pentru distrugerea infrastructurii autorității palestiniene. La *Ramallah*, unde a continuat să fie ținut Arafat într'o situație de domiciliu forțat, forțe israeliene sprijinite de tancuri au aruncat în aer postul de radio-televiziune *Vocea Palestinei*. Distrugerea aceasta, ca și a portului și aeroportului din Gaza au cauzat protestul Uniunii Europene, care a donat banii cu care au fost construite aceste instalații și care are dreptul să ceară reparații. A fost distrus parțial și Hotelul Intercontinental din Betleem.

Administrația americană a anunțat anumite posibile măsuri care pot cauza o reacțiune puternică în lumea arabă, cu efecte grave în procesul de pace din Orientul Mijlociu. Astfel, Washingtonul s'a arătat *"dezamăgit"* de faptul că Arafat nu ia măsurile cerute pentru încetarea actelor teroriste și intenționează să treacă la anumite sancțiuni.

Acestea ar fi: 1. Ruperea de către Statele Unite a relațiilor cu Autoritatea Palestiniană; 2. Trecerea forțelor de securitate personală a lui Arafat și a altor grupe palestiniene pe lista americană a grupelor teroriste; 3. Închiderea Oficiului Autorității Palestiniene dela Washington.

Cu totul altă poziție a adoptat Uniunea Europeană. Cei cincisprezece miniștri de externe întruniți la Bruxelles au subliniat în comunicatul lor că *"Pentru a eradica terorismul, ca și pentru a construi pacea, Israelul are nevoie de Autoritatea palestiniană și de președintele ei, lasser Arafat, ca partener de negocieri"*.

Ministrul de Externe suedez, Anna Lindh a fost și mai virulentă: *"Poziția americană mă îngrijorează mult. Cred că a pune pe același plan pe Arafat și pe teroriști este în același timp nepotrivită și stupidă. E o poziție foarte periculoasă"*.

Cu totul altfel este și poziția unor Israelieni. Astfel, pe 25 Ianuarie, într'o petiție comună, 52 de ofițeri și soldați rezerviști au specificat că *"vom continua să servim în armată când va fi vorba de a apăra statul Israel, dar nu în misiuni de presiune și ocupare a Palestinienilor"*. Ei intenționează să mărească această mișcare.

A făcut senzație cuvântarea Președintelui Knessetului, Abraham Burg, care a denunțat ocuparea israeliană a teritoriilor palestiniene: *"Un popor de ocupanți, chiar dacă a fost condus să ocupe împotriva voinței sale, sfârșește prin a se transforma și desfigura de către tarele ocupației"*. El a fost criticat și prin intenția sa de a se duce la Ramallah pentru a lua cuvântul în fața Consiliului legislativ (parlament) palestinian.

AGRICULTURA ROMÂNIEI
-FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU STANDARDELE EUROPENE-
-II-

Pro.dr.doc. Teofil CRĂCIUN

Urmare din numărul trecut

UNELE PRECIZĂRI

Am introdus în tabelul din numărul trecut și aspecte privind Danemarca și UE. Scopul? Compararea acestor date cu realizările României (în aceiași ani).

Starea României în Sud-Estul Europei, în condițiile istorice survenite după făurirea României Mari la 1 Decembrie 1918 a influențat evoluția agriculturii și producțiile obținute. Să comparăm producțiile agricole realizatre în România (cu circa 14,8 milioane Ha teren agricol) și în Danemarca (cu 3,0 milioane ha teren agricol). În 1938 Danemarca s'a produs, în mii de tone): unt-189; carne-467; zahăr-193, iar România (cu o populație de câteva ori mai mare) a produs: carne-170 și zahăr-95 mii de tone (în România untul apare statistic abia în 1950 când au fost înregistrate 2.000 tone).

După război, la grâu, porumb, cartofi și sfecla de zahăr România, cu o suprafața arabilă de peste 10 milioane hectare (Danemarca cu circa 2,7 milioane ha) obține producții insemnate. Dar, la porcine Danemarca a avut în 1960-1961 circa 7.095.000 capete, iar România doar 4.300.000 capete. (Danemarca are 3.593.000 bovine, iar România - 4.530.000.

Aceste câteva date statistice relevă realizări ale agriculturii din România și Danemarca, fie antebelice, fie imediat postbelice. Dar în Romania, începând cu anul 1950, organizarea comunistă a agriculturii în colhozuri și sovhozuri de tip sovietic a diminuat sensibil producția vegetală și animală. Concluzii: reabilitarea agriculturii în România este posibilă doar prin reconstruirea producției agricole pe baza recunoașterii și întăririi proprietății private și prin obținerea de profit. Un model eficient îl constituie agricultura Danemarcei, de pildă.

Despre structura și producția agricolă în țările Uniunii Europene. Activitatea economică din țările Vestului Europei a fost integrată în urmă cu patru decade într'o politică comunitară. În cadrul acesteia au fost armonizate si politicile agrare privind structurile, veniturile, dezvoltarea generală economică etc. Aceste aspecte variau mult dela o țară la alta.

În privința structurii gospodăriilor agricole - fermelor - în cele 15 țări ale UE, în anul 1997, mărimea medie a fermelor varia dela 4,3 ha (în Grecia) la 69,3 ha (în Marea Britanie - UK). În aceste țări existau aproape 7 milioane de proprietăți agricole din care:

- 3,9 milioane cu mai puțin de 5 ha;
- 1,7 milioane cu 20-50 ha;
- 0,4 milioane cu mai mult decât 100 ha.

Trebue reținut faptul că în aceste proprietăți - ferme - își aveau ocupația principală 6,7 milioane de persoane, iar munca familiei reprezenta 75 procente din totalul muncii prestate. (Din totalul suprafeței de 323,6 milioane ha, agricultura se realiza pe o suprafață de 128,7 milioane ha).

Aspecte din agricultura Danemarcei

Progresul agriculturii în Danemarca a fost și este determinat de câțiva factori esențiali (din păcate absenți în România și agricultura ei). Acești factori sunt:

- proprietatea privată asupra pământului;
- pregătirea temeinică științifică și profesională a fermierilor, care le asigură percepția și aplicarea noutăților;
- mecanizarea proceselor producției agricole: fermierii conduc tractoarele, combinele de recoltat, mașinile de muls, de administrat furaje, de păstrare și conservare temporară a produselor agricole primare (sapa, coasa, hârletul, furca, secera și alte unelte au devenit piese de muzeu);
- asigurarea și creșterea de la un an la altul a veniturilor fermierilor, existența unor servicii și industrii specializate pentru deservirea agriculturii;
- economia de piață funcțională.

Populația Danemarcei a ajuns în anul 1999 la 5.313.600 (cu 145.100 mai mare decât în anii 1990-94).

Moderne autostrăzi și uriașe poduri asigură locuitorilor, marea majoritate automobiliști, să parcurgă în lung și în lat curata și infloritoarea lor țară. Peisajul este înfrumusețat de grupuri de *"mori de vânt"* cu elicele învârtindu-se, generatoare de necesară și curată electricitate. Din loc în loc autostrăzile sunt traversate de poduri purtătoare de șosele care asigură accesul spre diverse localități. În mod obișnuit aceste șosele au servit la construirea drumurilor asfaltate spre sediul fermelor agricole.

Potrivit organizației *"Danish Farmers Unions"* (Uniunile Fermierilor Danezi) suprafața terenului agricol (în 1930) era de 3.268.000 ha (76% din totalul suprafeței țării). Pe baza experienței acumulate de-a lungul anilor a sporit importanța culturilor însămânțate toamna. Astfel, dacă în 1990-92 suprafața însămânțată toamna cu cereale și rapiță pentru sămânță însemna 33% din totalul suprafeței agricole, în 1999 ea a crescut la 34%. Până în anii trecuți, această creștere urmărea un dublu obiectiv: primul - producția, al doilea - prevenirea spălării azotului din sol în timpul toamnei și al iernii.

Numărul și structura fermelor.

Fermele daneze sunt proprietăți ale fermierilor. Sediul fermelor este construit pe terenul fiecărui fermier (practic nu există sate). Gospodăriile includ: casa de locuit, prevăzută cu toate utilitățile moderne, garajul pentru automobile, adăpostul pentru combine, tractoare și mașini agricole, grajduri și adăposturi pentru animale de fermă ori tot ce este necesar pentru o activitate agricolă axată și determinată de specializarea producției fermei.

În primele cinci decenii ale secolului trecut (al XX-lea) în Danemarca existau circa 200.000 ferme. După 1950 situația a început să se schimbe prin comasarea proprietăților. Astfel, numărul gospodăriilor agricole (după 1960) a început să descrească anual cu aproximativ 5.000. Între 1980 și 1990 numărul fermelor s'a redus anual cu 2.300-2.600. În urma acestor reduceri a numărului, suprafața medie a fermelor a ajuns în anul 1999 la 46,8 ha. Situația privind numărul fermelor și suprafața acestora în ultimul deceniu este prezentată în tabelul următor:

Numărul fermelor

Ferme 1990- 1999. Mai puțin de 5 ha 23.819 - 31.441; 5-10 ha 29.314 - 26.738; 10-20 ha 36.220 - 29.696; 20-30 ha 22.764 - 17.681; 30-50 ha 21.890 - 18.688; 50-100 ha 9.997 - 12.892. Peste 100 ha 1.741 - 2.840 Total 145.745 -139.976.

Tabelul relevă faptul că fermele cu suprafețe mici și mari au crescut în timp ce numărul proprietăților cu suprafețe medii s'a redus. Trebue precizat faptul că fermele specializate în creșterea animalelor se situează în grupele de gospodării cu suprafețe mai mari (pentru producerea furajelor), în timp ce fermele tipic agricole (specializate în cultura plantelor), au o mărime mică sau mijlocie.

Din totalul terenului agricol, în anul 1999, o suprafață de 666.000 ha (25,5%), aflată în 27.900 de ferme, a fost arendată. Obișnuit, suprafața din ferme arendată reprezintă în medie 23,5 ha (comparativ cu suprafața de 20,2 ha în anii 1990-94).

Cine lucrează în ferme.

În primul rând, proprietarii acestora: în anul 1999 numărul cetățenilor danezi ocupați în gospodăriile agricole și horticole însuma 88.300 (cu aproape 4% mai puțini decât în anul anterior-1998). Numărul acestora este determinat de specializarea fermelor: mai mulți în zonele cu agricultură intensivă - creșterea animalelor (în Vestul Danemarcei și în zonele urbane și industrializate din Estul țării) și în fermele specializate în produse horticole (situate mai ales pe insula Fyn - 12.500 fermieri). Din restul de 75.800 majoritatea erau implicați în creșterea vitelor, 11% dintre aceștia se ocupau de creșterea porcilor, 23% realizau cultura plantelor, iar 7% erau ocupați în producția avicolă și creșterea animalelor pentru blană.

În 1999 media de vârstă a fermierilor danezi era 52 ani.

Este util de precizat că media de vârstă a fermierilor care activau în fermele cu suprafață mică era mai mare și se reducea la cei din fermele cu suprafață mai mare. În anii '90 a descrescut numărul fermelor fără lucrători salariați. Este interesant și faptul că, față de anii anteriori, în 1999, o dată cu declinul populației active în agricultură, a scăzut numărul studenților din școlile agricole.

Odată cu intensificarea proceselor de producție, fermierii apelează tot mai frecvent la asistența serviciilor specializate: în 1991, aproape 20.000 de fermieri au solicitat asistență.

Specializarea, concentrarea și creșterea mărimii efectivelor de animale.

Aceste trei aspecte caracterizează dezvoltarea structurală a creșterii animalelor. De exemplu, numărul porcilor și păsărilor pentru grătar (*"broiler"*) a crescut semnificativ, în timp ce numărul de vaci cu lapte s'a redus, așa cum vedem din tabelul următor.

Numărul animalelor și tendințele structurale (în mii de capete), anii 1990- 94 1999-2000 (Mai). Total vaci (mii) 2.190, 1.887, 1.850 - cu lapte 724, 640, 614 - cu viței 108, 122, 122. Total porci 10.445, 11.626, 11.551, din care scroafe 973, 1.061, 1.045. Găini 4.313, 3.680 . -Pui tineri 12.964, 16.249 - din care *"broiler"* 11.573, 14.923. Curci 340 616. Nurci 1.984, 2.077.

Ferme - în procente

- fără vaci și porci 34,6 41.4 ;
- cu porci, fără vaci 19,5 16,8 (porci: 81,5%) ;
- cu vaci, fără porci 27,7 31,8 (vaci: 81,4%) ;
- cu vaci și porci 18,2 10,0 (18,5 + 18,5%).

Din tabel se poate desprinde faptul că în timp ce numărul vacilor, total și cu lapte, a scăzut, numărul vacilor cu viței a crescut în ultimul deceniu.

Drept urmare, în timp ce în 1990 - 94 numărul gospodăriilor daneze care aveau vaci cu lapte a fost de 19.336, după 6 ani, în 1999 numărul acestora a scăzut la 11.162 (o scădere cu 42%).

Urmare în nr. următor

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte

UN AN DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI

Partidul de guvernământ și Președintele Ion Iliescu au luat poziție față de coruperea mediilor politice cu mai multă tărie decât în trecut, dar credibilitatea lor este știrbită de amintirea guvernărilor anterioare, relatează într'o corespondență din București postul de radio german *"Deutsche Welle"*.

Relativ recent, primul ministru, adresându-se oamenilor de afaceri, le cerea să-i denunțe pe corupători și să i se adreseze personal atunci când au dificultăți. Intenția a fost bine apreciată, dar a părut să fie mai curând un semn de slăbiciune.

Apelul premierului a părut să fie de asemenea mai puțin ieșit dintr'o preocupare proprie cât un răspuns la insistențele cu care mediile politice europene și cele din cadrul Alianței nord-atlantice au atras atenția asupra mediului viciat din România. Dar atât lumea din exterior cât și lumea din țară așteaptă mai mult decât declarații.

Guvernul a făcut, totuși, anumite eforturi și nu este lipsit de importanță că au fost trimiși în judecată câțiva magistrați. Epurarea justiției de magistrații corupți ar fi într'adevăr o victorie importantă, care ar putea fi temeiul și garanția amplificării acestei campanii. Guvernul a promis de asemenea că va accelera privatizarea, ceea ce ar elimina iarăși condițiile proliferării corupției.

Opoziția atacă, firește, subiectul acesta cu mai multă dezinvoltură și PNL și PD au avut câteva inițiative notabile. PNL a insistat pentru adoptarea unei noi legi a partidelor politice prin care sursele de finanțare a partidelor să devină mai transparente. Premisa legii promovate de liberali a fost aceea că partidele primesc bani pe care nu îi declară din partea unor persoane sau firme care ulterior așteaptă recompense din partea administrației. Slăbiciunea tuturor acestor inițiative a fost însă aceea că fiecare vorbește despre corupție la modul general, fără să indice pe nimeni în mod special, iar dacă o face totuși, arată cu degetul către adversarii politici. În aceste condiții este ușor ca aceste acuzații să fie percepute de opinia publică ca forme disimulate de luptă politică. PSD, bunăoară, a trimis în brațele Parchetului pe fostul ministru țărănist al agriculturii, în timp ce ministrul actual al agriculturii este el însuși acuzat de administrarea frauduloasă a unor fonduri. Nicolae Văcăroiu, fostul premier PDSR și actualul președinte al Senatului, este acuzat în presă că a avut relații dubioase cu cel mai discreditat om de afaceri din România la ora actuală, dar cazul său nu a fost pus oficial în discuție.

Ministrul de Interne este pe de o parte foarte apreciat pentru reușitele sale tehnice privitoare la securizarea frontierelor, dar pe de altă parte este acuzat că tolerează corupția din cadrul poliției. Nici ministrul Culturii nu este mai puțin expus, deși în aparență el nu ar avea nici o legătură cu marile afaceri. Presa a vorbit însă cu insistență de anumite tranzacții cu obiecte de artă, pe care Ministerul Culturii ar fi intenționat să le achiziționeze la prețuri de 10 ori mai mari decât cele pe care le-ar stabili piața liberă. Nu în ultimul rând Ministerul Culturii este acuzat că a acționat punerea pe piață a unor obiecte de artă falsificate. Există așadar o mulțime de suspiciuni care apasă asupra administrației actuale. Chiar dacă bănuielile acestea ar fi neîntemeiate și tot s'ar fi simțit nevoia unor clarificări.

În contextul acesta românesc, în care corupția atinge locuri în care nu ai fi bănuit că poate ajunge și în care bănuielile sunt poate mai mari decât fenomenul real, a atras atenția în mod deosebit declarația spectaculoasă a președintelui Partidului Democrat. Traian Băsescu a vorbit cu o sinceritate fără precedent în lumea politică românească despre banii primiți pentru campania electorală. Oficial, PD a declarat doar 100.000 de dolari, dar, în realitate, a spus chiar șeful acestui partid, s'a cheltuit mai mult de un milion și jumătate de dolari. El a dezvăluit că șeful trezoreriei PD din campania electorală a fost îndepărtat din funcție și că o serie de alți politicieni care au avut o răspundere în modul în care au adunat banii și în care i-au cheltuit, vor fi îndepărtați. Finanțarea netransparentă a unei campanii electorale, a explicat Băsescu, conduce automat la trafic de influență pentrucă politicienii care au primit bani pe ascuns se vor simți datori să facă servicii celor care i-au finanțat.

S'a făcut observația că Traian Băsescu se află într'o competiție acerbă cu partidul de guvernământ și că declarațiile sale ar fi menite să-i construiască statura publică dela înălțimea căreia să poată combate guvernul, dar atâta timp cât vorbele sale vor fi dublate de fapte, primarul general al Capitalei va câștiga o credibilitate reală. Prin actele sale el va obliga partidul de guvernământ să intre în competiție și să inițieze la rândul său epurarea propriilor rânduri de persoanele corupte. Dar, așa cum am văzut mai devreme, acest lucru nu este deloc ușor, întrucât persoanele bănuite ocupă în PSD cele mai importante posturi.

CRONICA IDEILOR

REVIZUIRI NECESARE

—Ion BOIERU—

S'a trecut în ultimele două luni pe lângă două evenimente în istoria poporului român, când MAREA UNIRE din 1918 şi UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE din 24 Ianuarie 1859, au fost aniversate de către poporul român, fără solemnitatea cuvenită, ci doar ca nişte întâmplări banale, şi fără emoţie. Au fost tratate, ambele evenimente, ca nişte ocazii ale partidului de guvernare, de a-şi face campanie electorală.

La asemenea evenimente care sunt puncte tari, de granit ale istoriei naţionale, poporul întreg, dela tineri până la bătrâni, a participat numai ca anexă a PSD. O jalnică demonstraţie, care nu a fost străbătută de nici un fel de entuziasm naţional, de nici o emoţie artistică, specifică tradiţiilor româneşti. Aceste două mari şi semnificative evenimente naţionale, au fost realizări majore ale neamului românesc. Şi pentrucă ele au fost nesocotite în perioada dictaturii comuniste, şi înlocuite cu slogane şi forme de partid, iar astăzi continuatorii unei viziuni, atinsă măcar, dacă nu chiar integral de fosta concepţie marxistă, poporul român, cu simţămintele sale autentice nu s'au putut regăsi în complexul de viaţă istorică a neamului nostru. Totul a fost dictat de nevoile de partid, nu de setea de regăsire emotivă a sufletului românesc.

Când înainte de întronarea brutală a dictaturii comuniste, din 1944, se aniversau astfel de evenimente ale istoriei naţionale, ţara întreagă participa la entuziasmul momentului de aniversare şi se lega un fir nevăzut între trecutul istoriei româneşti şi între momentul de zbucium al prezentului de atunci. Căci trecutul era solidar cu momentul aniversării şi aducea bogăţia de semnificaţii, de valori şi inspiraţii pentru închegarea armonioasă a înfăptuirilor, a învăţămintelor şi a idealurilor de viitor ale întregului popor; prin astfel de semnificaţii şi aniversări se îngemăna armonia interioară a unei existenţe naţionale. Astfel se fortifica cheagul de formare al unei naţiuni, de firul de desfăşurare al unei istorii proprii, cu caractere specifice şi unice, în ansamblul umanităţii.

Această pauperizare a sufletului şi a trăirii româneşti de azi este rezultatul alterărilor sufleteşti şi mentale produse de fosta sclavie a poporului român sub stăpânirea monstruoasă a comunismului devastator şi perpetuat de rămăşiţele acestuia.

Astfel se explică faptul că aceste rămăşiţe nu pot şi deci nu au dreptul să mai reprezinte poporul român în cazul unor astfel de aniversări, căci se întunecă luminozitatea faptelor măreţe ale trecutului nostru naţional. Şi se întârzie procesul de revenire pe planul de refacere sufletească, de revigorare morală, a forţelor de creaţie şi de restabilire a idealurilor sale naţionale, în toate formulările şi armoniile lor tradiţionale, pe potriva frământărilor şi îndemnurilor din subconştientul colectiv al neamului.

Guvernul actual a declarat în câteva ocazii că vrea să asigure un viitor mai bun poporului român. Dar, prin felul cum a înţeles să sărbătorească Marea Unire din 1918 şi Unirea Principatelor Române, nu a demonstrat deloc că a reţinut învăţătura morală şi lecţia de diplomaţie specifică neamului românesc şi că s'ar încadra valorilor şi viziunii naţionale ale acestui popor. Rădăcinile ideologice şi politice ale PSD sunt de altă natură şi nu au crescut pe terenul fertil al Ţării Româneşti. Acest partid nu se poate încadra în şuvoiul istoric de fiinţare al neamului românesc. Deci, nu va putea să asigure viitorul acestuia, căci nu cunoaşte şi nu este axat pe linia destinului său. Legăturile pe care le are astăzi cu poporul român sunt întâmplătoare şi trecătoare, fără valabilitate intrinsecă.

În câteva localităţi, din iniţiativă locală, s'au înjghebat câteva mici aniversări, dar în cercuri mai restrânse. În vremurile bune, în Ţara Românească, toate şcolile primare şi secundare participau cu entuziasm la astfel de Sărbători Măreţe ale neamului românesc, pentrucă ele erau ca o amintire vie a existenţei naţionale şi erau legate de viitorul ţării.

Pe această linie, de gândire şi faptă românească, se cuvine o radicală revizuire a programelor din învăţământul naţional, mai ales în educaţia tineretului, în domeniul istoriei, unde trebue înlăturată absurditatea aşa-zisă a *"manualelor alternative"*, scrise de autori care nu sunt de loc familiarizaţi cu adevărul trecut al poporului român şi cu idealurile neamului nostru.

Educaţia tineretului nu se poate lăsa pe mâna unor oameni, care se inspiră din felul străinătăţii de a scrie zisele manuale alternative. Alternative, la ce, anume? În ţările străine, manualele străine sunt alternative, doar pentrucă sunt scrise de alţi autori. Deosebirea între ele constă în stilul şi metodologia de prezentare al obiectului sau disciplinei despre care alcătuiesc manualul, respectându-se *"o programă analitică"*, stabilită de o autoritate superioară de educaţie. În materie de istorie, datele fundamentale stabilite de seria cercetătorilor, despre originea, trecutul şi evenimentele istorice, în desfăşurarea lor în timp, nu pot fi răstălmăcite după voia fiecărui autor. Numai în cazul unor mari descoperiri, în care apar documente noi, se pot îndrepta puncte de vedere, care au fost prezentate pe temeiul altor documente, care nu aveau o verificare completă.

În situaţia actuală, după atâtea alterări ale trecutului nostru, făcute de către dictatura comunistă şi cum se fac şi acum, sub presiunea Ruşilor în Basarabia, este nevoie de o revizuire completă a prezentării istoriei neamului românesc şi a manualelor de istorie pentru tineretul nostru, pentru a se face o educaţie serioasă a acestui tineret, care să fie temeinic pregătit pentru orientarea lui în viaţa societăţii sale şi a lumii întregi.

Bineînţeles că aceste revizuiri ale învăţământului românesc vor trebui făcute pe întreaga scară a disciplinelor umanistice, care au pierdut din dinamica lor, în perioada lungă a dominaţiei marxiste, din cultura românească şi au afectat întreaga gândire şi spiritualitate, începând cu ţăranul român şi mergând până la toate categoriile sociale ale societăţii româneşti. Marxiştii au făcut *"tabula rasa"* în tot ce a fost o concepţie de viaţă specifică poporului român, adică a lichidat ierarhia valorilor spirituale naţionale, şi le-a înlocuit cu alte valori, care nu se potriveau deloc cu structura vieţii sufleteşti şi mentale, din subconştientul naţional, sau *"matricea stilistică"* despre care vorbea Blaga, cu precizări de mare fineţe de analiză. Şi Blaga, avea meritul că descindea dintr'o familie de Români adevăraţi şi era educat în valorile naţionale, nu lucra pe claviaturi false şi încâlcite, ca marxiştii din România.

NU UITAŢI!
REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL LA
"CUVÂNTUL ROMÂNESC"!

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....
PRENUMELE.....
STRADA/ Nr. .....
ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....
CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 60 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 50 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 40 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

Raportul Curţii de Conturi relevă nereguli fiscale la majoritatea ordonatorilor de credite

Veniturile suplimentare datorate de către agenţii economici către bugetul de stat în exerciţiul bugetar al anului 2000 se ridică la 2.957 de miliarde de lei, potrivit raportului public pentru perioada menţionată, elaborat de Curtea de Conturi a României, raport care a fost depus la Parlament.

Controlorii instituţiei au mai constatat că bugetul de stat a fost prejudiciat cu 1.900 de miliarde de lei şi că au fost efectuate diminuări nelegale de patrimoniu de 2.624 de miliarde de lei.

În ceea ce priveşte execuţia bugetului de stat pe 2000, raportul stabileşte că veniturile prevăzute, de 119.836 miliarde de lei, au fost realizate în proporţie de 100,4%, iar cheltuielile au fost mai mici decât cele prognozate. În consecinţă, deficitul bugetar a fost cu 5.132 de miliarde mai redus decât cel estimat.

Deficitul bugetului de stat, în valoare de 68.314 miliarde de lei, a fost finanţat în proporţie de 63,5% din surse interne, 32,8% din credite externe şi de 3,7% din încasările din privatizare şi valorificarea activelor bancare.

Datoria publică a statului se cifra, la sfârşitul anului 2000, la 252.031 miliarde de lei (9,7 miliarde de dolari), din care datoria internă era de 73.703 miliarde de lei (2,8 miliarde de dolari). Aproximativ 20% din veniturile bugetului de stat au fost utilizate pentru serviciul datoriei publice interne.

Obligaţiile fiscale neachitate către bugetul de stat se situau, la sfârşitul anului 2000, la 94.694 de miliarde de lei. *"Restanţele la plată depăşesc cu mult deficitul bugetului de stat înregistrat la 31 Decembrie 2000, situaţie care reflectă ineficienţa sistemului de colectare a veniturilor, cu influenţe negative importante asupra nivelului serviciului datoriei publice"*, se arată în raport.

Din cei peste 414.000 de agenţi economici care au depus bilanţuri, 42% au înregistrat pierderi în cursul perioadei analizate. Un număr de peste 212.000 de agenţi economici nu au depus bilanţul activităţii la organele fiscale. Cifra este în creştere cu 40% faţă de nivelul anului 1997.

Pe ansamblul economiei naţionale, pierderea netă se ridică la peste 21.000 de miliarde de lei. Societăţile cu capital de stat şi cele aflate în proprietate mixtă au generat pierderi de peste 32.000 de miliarde de lei, în timp ce companiile cu capital privat au înregistrat profituri totale de peste 11.000 de miliarde de lei.

Curtea de Conturi a constatat şi acordarea nelegală, a unor înlesniri la plata obligaţiilor restante către bugetul de stat. Printre acestea se numără facilităţile în valoare totală de 17.262 de miliarde de lei acordate SNP Petrom în 1999, şi de 4.751 de miliarde de lei în anul 2000. Instituţia de control consideră că Petrom a procedat în mod nelegal în cazul conversiei unei datorii de 4.694 de miliarde de lei în acţiuni. Această operaţiune face obiectul unui litigiu între societate şi Ministerul de Finanţe.

Încasările aferente taxei pe valoarea adăugată la bugetul de stat au totalizat peste 67.000 de miliarde de lei, din care peste 16.600 de miliarde de lei au fost rambursaţi agenţilor economici. Controlorii financiari au constatat, în urma verificărilor efectuate prin sondaj, că bugetul de stat a fost prejudiciat cu 9,5 miliarde de lei prin rambursări nelegale de TVA.

De asemenea, o serie de ordonatori de credite nu au o evidenţă contabilă conform legii, iar alţii nu au efectuat corect şi la termen inventarierea contabilă. Nereguli grave au fost identificate la Ministerul Afacerilor Externe, unde există decalaje temporare importante între operaţiunile financiare dela misiunile din străinătate şi contabilizarea actelor.

Mai multe instituţii publice, cum ar fi Ministerul Sănătăţii, Oficiul Naţional de Cadastru, Geodezie şi Cartografie, Ministerul Educaţiei Naţionale au efectuat plăţi nelegale reprezentând salarii, sporuri, premii, diurne şi alte drepturi de personal. Prejudiciul adus bugetului este de aproape 20 de miliarde de lei.

În plus, unii ordonatori de credite au efectuat cheltuieli nejustificate în sumă de peste 71 de miliarde de lei. Astfel de nereguli au fost constatate la Ministerul Sănătăţii, Agenţia Naţională pentru Comunicaţii şi Informatică, Ministerul de Interne, Agenţia Naţională pentru Dezvoltare Regională, Ministerul Funcţiei Publice.

Curtea de Conturi a constatat mai multe cazuri în care gestiunea economico-financiară a ordonatorilor principali de credite a fost ineficientă. Printre instituţiile aflate în această situaţie se află Ministerul Justiţiei, Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale, Ministerul Culturii, Secretariatul General al Guvernului, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, Oficiul de Stat pentru Invenţii şi Mărci, Agenţia Naţională a Resurselor Minerale, Ministerul Sănătăţii, Academia Română, Ministerul Educaţiei Naţionale.

Principalele fenomene negative care au afectat execuţia celor 10 bugete ale fondurilor speciale au fost acordarea unor înlesniri nelegale, şi neurmărirea încasării veniturilor.

Curtea de Conturi recomandă adoptarea unei practici unitare în ceea ce priveşte ordonatorii principali de credite pentru ca erorile să nu se generalizeze.